

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଭବନୀ
ସ. ୨୭

ପା ୨୮ ରତ ମାତ୍ର ନବମସର ସକ ୧୮୧୭ ମସିହା । ମୁଦ ୧୫ ନ ମାର୍ଚ୍ଚର ସକ ୧୯୦୪ ସାର ଶତକାର ।

ଅଗ୍ରମ

୪ ୩

ପଞ୍ଚାବେଶୁ

୫ ୨

ଗର ତା ୨୦ ରଖରେ ମାଳ୍ୟବର ବଙ୍ଗେ-
 ଶର ସୋନପୁରଠାରେ ଯେଉଁ ବଲଠର କରଣ-
 ଲେ ଉତ୍ତରେ ଫିକାନ୍ତ ଦେଲ ଯେ ଦେବୀର
 ପ୍ରଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଯେତେ ଘୋରମାୟ ଦୋଳି
 ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ସେତେ ନୁହେଁ ଏକ
 ଯେବେ ଶୀତକାଳର ଦୁଷ୍ଟ ନ ଦେବ ଭେଦେ
 ଅବସ୍ଥା କର ମନ ଦେବ । ଅଭବକ ବର୍ତ୍ତମାନ
 କଙ୍ଗେ ଥର ମହୋଦୟ ସେ ପ୍ରଦେଶର ମୋଟ-
 ସଲଗୁଣ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ଦେଲ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟାସ କମିଶନର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ
 ରୁଦ୍ ସାହେବ ଅସ୍ତର ଦେବମାସ ହୁଟି କେଇ
 ଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେ ଅସନ୍ନା ଜାନୁୟାରୀମାସ
 ପ୍ରଥମପ୍ରାଦ ସୁଦେ ଗାହାର ଏ କରରକୁ
 ଫେର ଅସିବାର ଘଟିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର
 ଏଠିଠି କମିଶନର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ କର ସାହେବ
 ବଦେଶସିବାର କୁଟି ପ୍ରାର୍ଥନା କରଅଛନ୍ତି ।
 ଗୁର୍ଜ ଦେବାର ପ୍ରାୟ ୧୯୦୪ ର ଉତ୍ତର
 କଲକତା କରବେ ।

ବୁଦ୍ଧିର ଦେବୁ ଜାଗାୟ ମହାସମେର ଅଧ-
 ବେଶର ପ୍ରକର ଉତ୍ତରା ସୁନ୍ଦରୀର କବେଶର
 ନ ଦେବାରୁ କଲକତା ସହର ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ କରକ
 ମାର୍ଚ୍ଚରେ ସମ୍ପର୍କସମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ଅସ୍ତେ-

ଜନ ଦେଉଅଛି । ଅଧବେଶନର ସମୟ ଏବ-
 ମାସରୁ ଉତ୍ତା ରହିଲ ମାତ୍ର କଲକତାରେ ଅର୍ଥ
 ଦେଲେ ଏକ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ସ୍ୱରୁ ଅସ୍ତେଜନ
 ଦୋଳଗାରେ । ଦେବଲ ଲେକକର ଉତ୍ତାଦି
 ଏବ ଅନୁଗ ଅବଶ୍ୟକ । କରସା କରୁ ଉତ୍ତ-
 ରେ ହୁଟି ଦେବ ନାହିଁ ଏବ ସମ୍ପାଧାରଣ
 ଯଥାସାଧ୍ୟ ଏହି ସ୍ଥିତିର ସାଦାସ୍ୟ ଦରବେ ।

ତଳତମାସ ତା ୧୮ ରଖର କଲକତା ଗଜେ-
 ଠିରେ ବଟକ ଉତ୍ତରସମାଲିଟିର ସୀମା ତାଠ-
 ଯୋଡକଦାର ଦକ୍ଷିଣ କୁଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ାଇବାକୁ
 ମାଳ୍ୟବର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଉତ୍ତା କର
 ବଜ୍ରପନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏ ଏ ବସ୍ତୁରେ ବଜ୍ର-
 ଶନ ପ୍ରକାଶ ଦେବା ତାରଖରୁ ଏକମାସ ମଧ୍ୟରେ
 କୌଣସି ସୁନ୍ଦରୀର ଅପତ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ନ ଦେଲେ
 ତାହା ମଞ୍ଜୁର ଦେବ । ଅସ୍ତେମାନେ ସୁଦରୁ
 କରଅକ୍ତ ଯେ ସୀମା ଦୁକ୍ତି ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ
 ଏବ କରସା କରୁ କୌଣସି ଅପତ୍ତି ଦେବ
 ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରୁ ଉତ୍ତମପୁରର ଉତ୍ତୋଗ ବସ୍ତୁରେ
 ବଜ୍ରାୟ ବଦର୍ଥମେଣ୍ଡା ଯେଉଁ ନୁରନ ଉତ୍ତମ କର
 ଅଛନ୍ତି ତଦନୁସାରେ ସେ ଦେହ ଅନୁକ୍ରମ
 ବାରିବମାସୁଥ୍ୟ ଏଲକାର ପ୍ରପରୁରୁରୁରୁରୁରେ

କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ନ ଥିବ ଅଥବା କଲକତା ବସ-
 ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉତ୍ତମପୁର ଉତ୍ତାସ ସମ୍ପାଦା
 ଅଥବା ବିବସ୍ତୁର କଲେଜର ଶେଷ ସମ୍ପାଦାରେ
 ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାଠ୍ୟବର୍ଷ କାରବମାସୁପମଦରୁ
 ମାର ପ୍ରପରୁରୁରୁରୁରୁ ବା ବଜ୍ରରୁ ଉତ୍ତମଦେ
 ବାର୍ଯ୍ୟ ତର ନ ଥିବ ସେ ଉତ୍ତୁକ୍ତ ଉତ୍ତମପୁର
 ଦୋର ପାରବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ବଲକର କୌଣସି
 ଉତ୍ତମପୁର ହୋଠିରେ ୧୩ ଶି ଗାଉଜନକସ
 ତର ବଜ୍ରାୟ ବଦର୍ଥମେଣ୍ଡା ଉତ୍ତ ଉତ୍ତମପୁର
 କଠାରୁ ଯୋଗ୍ୟତାର ସାହିତ୍ୟକଟ ପାଇବ ସେ
 ଉତ୍ତୁକ୍ତ ଉତ୍ତମପୁର ସଦରେ କିୟୁକ୍ତ ହୋଇ
 ପାରବ ।

ଭାରତବାସିର ଦାହାକାରରେ ଉତ୍ତଦେ-
 ବନ ଅସନ ଏତେ ଦିନେ ଉତ୍ତବାର ଜଗା-
 ଯାଏ । ତଳତମାସ ତା ୧୯ ରଖଠାରୁ ମେର
 ବାହାର ମାତ୍ରାକବିଶାଳରେ ଗଣ୍ଡା ଦୁଷ୍ଟ
 ଦୋଇଥିଲା । କମେ ମେର ଉତ୍ତରଦେଶରୁ
 ଅପ୍ରସର ହୋଇ ତା ୨୦ ରଖରେ ବମେର
 ଗନ୍ଧପୁରଠାରୁ ପ୍ରନାସର୍ଯ୍ୟନ ନୁମେଶ୍ୱରେ ପ୍ରତରୁ
 ଦୁଷ୍ଟ ଅର୍ଥକୁ ଏବ ୮ ପ୍ରାକରେ ନ ଧା ୩
 ଦୋଇଥିଲା ଏବ ଲଗାଣ ଧରଥିଲା । ବୋଧ
 ଦୁର୍ଥର ସେହି ଛୁଟି ମଧ୍ୟ ଭାରତବାସି ଏପ୍ର-
 ଦେଶରୁ ବାହାର ଅସି ଗର ସୋମବାର ଏବ

ମଙ୍ଗଳବାର ଏ ଜଗତରେ ମେଢ଼ୁଅପାଳ ଦେଖା
ଦେଇ ବନ୍ଦୁପାତରେ ଘେଷ ଦୋଳନା ।
ସେହିକୁ ସ୍ଥାନରେ ଭଲ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖିଅଛୁ ସେ-
ଠାରୁ ଅବସ୍ଥା ଅନେକ ଭଲ ଦେବାର କସ୍ତୁର
ହୁଅଇ ।

ଉପର ମାସ ତା ୧୨ ରାଜରେ ଶେଷ ହେବା
ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସାଧାରଣ ଖୁଲାଇ ଭର ଏହି
ଚଟକ ନବରାଜେ ଟିକାକୁ ସେ ୧୧୫/ ଥିବାର
ଲେଖା ଅଛି । କଟକ ଏବଂ ସେଇଠୁ ଦାଲେଖି
ସେ ୧/ ଲେଖିଏ ଦେଖାଏ ବଲେ କଟକ
ଓଡ଼ିଶାରେ ସେ ୧ ର ହେଉଅଛି । ଏଥିକୁ ଦୃଷ୍ଟି
ପ୍ରସ୍ତାବ ପୂର୍ବେ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥାତ୍ ସମା ନୋଟି
ଖୁଲାଇ ଶୁଣି ସେ ୧ ର ଥିବ କି ? ଅନ୍ୟ-
ମାନଙ୍କର ଫୁଲଣ ଦେଉଅଛି ଯେ ସେଇଠି-
ଖୁଲାଇ ସେ ୮ ବା ୮୫ ରୁ ଅଧିକ ନ ଥିବ
ଏବଂ ସମ୍ଭବତଃ ଲଳା ମୋଟ ଖୁଲାଇ ଦର
ଲେଖା ହୋଇଅଛି । ସେହିମାନେ କଳାକୃତ
ଦୁଇ ସରକାରିରେ ସମାଦ ବସନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର
କର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଃସମୟରେ ବସେଣ ସାଧାରଣ
ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ । ଦାଲିଶ ସେମାନଙ୍କ ଲେଖା
ଲୁପ୍ତରେ ଦୂର୍ଭିକ୍ଷର ଉଦ୍ଧାରଣର ନ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ଦ୍ଧାର
କରେ ।

। ପ୍ରା ନିୟମର । ମୌ ବଦାଲେକୁ ବରମାସ
ନାମର ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ବଲିଅନୁକ୍ରମ ୧୮୯୦
ନ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିକାରୀ ସାମିଲ ବଡ଼ନଗରୀମ
ରକଟରେ ନରେ ମାରିଖାଇବା ଲେକ କଣ
ଦୁଲରେ ମର ଚଳୁଅଛି । ଏପରି ଲେଖକଙ୍କ
ପ୍ରାମରେ ସିଦ୍ଧାମା ନାମର ଜଣେ ଦକ୍ଷତା ସ୍ଵାଦ
ତାହାର ପୁଣ୍ୟତ ସାଧକାଦାଲ ହେଉ ନାବାଳି
ପ୍ରାୟ ୧୦ ବର୍ଷ ଦେବ ପ୍ରାମରେ ମାରି ବାଉଁ
ଥିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାମକାସିମାନେ ଅନୁକ୍ରମରେ
ଅପେ ଦୁଃଖ ପାଇବାରୁ ଉଦ୍ଧା ଦେବାକୁ ସମ୍ଭବ
ହେଲେ । ସେ ଶ୍ରୀ ଖାଇବାକୁ ନ ଖାଇ ବର
ଉପଦାର ରଖିବେ ମରମଲ । ଧାନ ଖୁଲାଇ
ଅଧି କର୍ମ ଲାଏ ସମୟରେ ଏଠାର ଉଚ୍ଚତା ଅପାର୍ଥ୍ୟ
ଦେବ । ପ୍ରକୃତରେ ଅନୁକ୍ରମ ସମୟରେ ଉଦ୍ଧାର
ଏବଂ ଅସଦାସୁ ଉପଲେଖ ଅନେ ମରମରଣ ।
କରଣ ବର୍ତ୍ତୁ ଜଳ ଜାଗମ ଏହିର ବହୁଳ କମ
ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଦେବେ ପ୍ରତିକାର କରବାକୁ ମନୋ-
ହୀନୀ ଦେବେ ।

ଦୁର୍ଗୋପବାଦ ପଦବତ୍ତର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵଦାନ ବନ୍ଦ-
ଇସ୍ତୁ କଲକଳା ହାଇକୋର୍ଟ ବେତମାସ
ତା ୧୧ ରାଜ ଖୁଲାଇ ଫିଡ଼ିଲ ଏବଂ ସେହିଦିନ
ନୂତନ ପ୍ରଧାନ ବରୁଣପତି ମାନସାସୁ ସବୁ
ପ୍ରାକୃତିକ ଉଲ୍ଲସନ ମାବଲନ ସାବେନ ଅପଣା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ଭାଷ କଲେ । ଏ ମଦାସବୁ ବନ୍ଦ-
ଇର ଜଣେ ଗୋରାଲେଖ ଅଟନ୍ତି । ସନ ୧୮-
୯୮ ସାଲରେ ବାରିଷ୍ଟର ନିୟମ ଦୋଳ ଅବ-
ଦାଳ ମଧ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକର ଅଭିଜ୍ଞେ ଏବଂ ବଡ଼
ମୋକ୍ତକମାମାନ ଶାଲଲେ । ସନ ୧୮୮୨ ସାଲ-
ରେ ନିର୍ଦ୍ଦାତନରେ ବଲକର ଗାରିମେଣସଲାଇ
ଜଣେ ସହ୍ୟ ନିଦାତର ହୋଇ ବୃତ୍ତା ଓ
ବର୍ଦ୍ଧିବର୍ଦ୍ଧିପ୍ରାୟ ଜଣେ ବରଷର ଖୁଲପାତଳ
ସୁବାର ସରକସୁ ପ୍ରବାଳ କଲେ । ସନ ୧୮-
୯୧ ସାଲରେ ସେ ପଦ ଉଦ୍ଧାର କରି ବରୁର
ବରୁଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଣ କଲେ ଏବଂ ଅଭିନ
ଘଣ୍ଟିକ ଉତ୍କଳବିଶ୍ଵମାଳକର ବରଷର ମାମା-
ସାହାୟ ଅଲ ଦାଲରେ ସଦାସାଧାରଣଙ୍କର
ପ୍ରସଂସାର ଯାତ୍ର ହେଲେ । ଏମନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ବଦଳା
ଦାଲକୋର୍ଟର ପ୍ରଧାନ ଉତ୍କଳପତିର କାର୍ଯ୍ୟ
ପୁଣ୍ୟତସହର ନିଦାତ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବାକୁ
ସମ୍ମତ ଅପା ଦେଉଅଛି । କସେସର ଏଦାକର
ବସୁସ ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୨ ବର୍ଷ ହାତୀକ ବଲଦା
ଲେକକସମରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୌବିନକାଲ ବୋଲ-
ଯାଇଥାରେ । ସୁତରାଂ ମାନସିକ ବଲସଲେ
ଗାସ୍ତରକ କଲର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ରହୁଅଛି ।

ବର୍ତ୍ତାନ୍ତ ନବର୍ତ୍ତମେଣ ପ୍ରବେଦକ ଉଦ୍ଧାର
ସହକ ସଦ୍ୟ ଏବର୍ଷର ଉତ୍କଳ ଏବଂ ଅଗାମୀ
ଘଟମାସର ଶ୍ରୀରେ ଯେଉଁ ଦେବୀକ ବରବ
ନିସଅଛି ଏବଂ ସର୍ତ୍ତଲ ଉତ୍କଳର ଅନୁମୋଦନ
କର ସପ୍ତାହରେ ମାତରମାନଙ୍କୁ ଜଗାଣି ଅର୍ତ୍ତ
ସେହି ଦାଲିଦା ସୁପ୍ରତ କରବା ଦାଲର
ପ୍ରବେଦକ ଉଦ୍ଧାରେ ମରପ୍ରତି ବେଦେ ଖୁଲକ
ସରଭୁତର ଉତ୍କଳ ବୁଦ ସରକାରୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ-
ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମୁକ କସର କରାଇ ଦେଲୁଅଛନ୍ତି ।
କରକ ଜଣା ସମୟରେ ଲେଖାଅଛି ଓ ନାଲ-
କକମାତବା କେତରେ ମରପ୍ରତି ମ ୨୦,୫୦
ଦଶ ଧାନ ଅପବା ମ ୧୨୫ ମଦଣ ଖୁଲ ଏବଂ
ନାଲକନ ନ ମାଡିବା ବେତରେ ମରପ୍ରତି
ମ ୧୨୫ ଦଶ ଖୁଲନ ଉତ୍କଳ ହୁଅଇ । ଏହା

ଦାଲେଖସୁ ଓଡ଼ିଶ ଅଟେ । ତହର ପ୍ରତିକର
ଓଡ଼ିଶରେ ଦେଖାଏ ବଲେ ପୁଲରେ କଲମକା
ସେତର ଉତ୍କଳ ମ ୧୦ ଦଶ ଏବଂ ଅମଡା-
କେତର ଉତ୍କଳ ମ ୮ ଦଶ କୋଲବାକୁ ଦେବ
ଏବଂ ଏହି ଉତ୍କଳର ଧାନ ଖୁଲସେରଅନୋଟି-
ରେ ବସୋଟ କଲେ ଜଲମକା କେତରେ ୨୫
ଦରଣ ଏବଂ ଅମଡା କେତରେ ୨ ଦରଣ ଧାନ
ସରକାର ଲିଖାଯାଏ । ନାସୁକରେ ଏହିପରି-
ମାଣ ଧାନ ଉତ୍କଳ ଦୁଅଇ ଦ ନାହିଁ ପାତକମାନେ
ଦାବା ବରୁର କଲନ୍ତି । ଅମମାନଙ୍କ ବଦେଦନା-
ରେ ଉତ୍କଳରେ ସେତେ କିଛି ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।
ନାଲକରୁଣର ଉତ୍କଳ ଠିକ ନ ଥିବାର
ଅନୁମୋଦନ ପୁରା ବହୁଅଛିଅଛି ଏବଂ
ବଦର୍ତ୍ତମେଣମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତରେ ଉତ୍କଳ ଦୋଲ ଠିକ
ଅବ ପାଇବାର ଉତ୍କଳ ଉପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଦରଦରରେ ୨ ଦରଣରୁ ଅଧିକ ଉତ୍କଳ
କରବା କରପଦ ଦେବ ଜାଣି ।

ଉତ୍କଳର ଶ୍ରେଣୀସମାନନାମର ଦୈନିକ-
ସମାବେଶରେ ସର୍ବ ଜଲରେ ଜଣେ ସରସି-
ସାହେବ ପ୍ରତି ଅଭାରଣ ଅଭାଗର ଦେଖାଇ
ଲେଖା ଅଛି । ଦୁପୁତ ଦୁଅଇ ବିଲୁବରୁଟିଆଦେବ
ଜାମକ ଜଣେ ସରସି ଦେଖାୟୁ ଉମଣବାସୁ
କରା ଅର୍ଥରେ ସତ୍ରୁକେ ପୁସ୍ତକ ଉମପଦରୁତା
ଉପଲସରେ କଟକଠାରେ ସେହି ମରମାସ
ତା ୧୧ ରାଜରେ ପୁରୁ ମାଲଥିଲେ । ସେଠାରୁ
ଜଟକକୁ ଫେରାଅପିବା କାଟକରେ ସେହି ମାସ
ତା ୨୦ ରାଜରେ ଜଣେ ଦେଖାୟୁ ଲେକ ସଦ୍ୟ-
ଦେବଶରେ ଦାବାକ ନବଟକୁ ଶ୍ରୀ ଦାବାକ
ଅଟକାଇବହୁଅ "ମୁଁ ଜଣେ ପୁଲସଦାଳ" "ଉ-
ମୁଁ ବରେସ ନାତ ପୁଲସଦାଳ ଦୋଲ କରଣ
ଚର ବ" ଏହା ଦେଖାଦେବ କିଛି ଦୁର ଖୁଲ-
ଅଧିକ୍ତେ ସେହି ଅଧ୍ୟାସେଣ ଅଛି କଟକ ଲେକ
ସଙ୍ଗେ ଦେବଦାବାକ ଅଟକାଇ ପୁଲସଦାଳକୁ
ଦିବା ଜମନ୍ତେ କରୁଇ । ସାବେଦ କହଲେ ମୁଁ
କିଛି ଦୋଷ କର ନାହିଁ କାହିଁକି ଆକାରୁ ଶିଳ ।
ସାବେଦ ଯେତେ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୁଣାଇ ବହୁଲେ
ଯେ ଚାହାନ୍ ସଙ୍ଗେ ଅଧିକ ସେ ଦେବ ଦା-
ଶିଣାରେ ସେ ସମସ୍ତ ଦା ଦେଲ । ଦୁଇକଣ
ସାବେଦକ ଉତ୍କଳର ଏକଜଣ ଦାଲି ସରୁ ଟିକା
ଟିକି କଲେ ଏବଂ ଅଲ ଏବଜଣ ଦାବାକ

କ୍ଷେତ୍ର ସମାଜକେତର ମୁଣ୍ଡରେ ଏକ ପାଦାଳ
 ଦୁସାରିଦେଲ । କେତେକ ସାଦେକକ ହାତେ
 କାତ ରୁତାର ନେଇ ବହିରେ ବାଦାଳ ପ୍ରକାର
 କଲେ ଏକ ବାଦାଳ ପଦେଟ ଓ ବସନ ଚନ୍ଦ୍ର-
 ପଦାଲଲେ । ଘୋଷ ଉପକ୍ରମାଦ କେତେକ ପୁ-
 ଲେକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେଠାରେ ସହୁସ୍ୱରାଣୁ ସେ-
 ମାନେ ମାନୁ ଦେଲେ । ସାଦେକ ଜଟିଳକୁ ସେ-
 ରାଧ୍ୟ ସେହି ଘୋଷମତାସମ୍ବନ୍ଧଠାରୁ କେ ପ୍ରାମ
 ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସମ୍ବନ୍ଧକାରକ ନାମ ଅବରତ
 ହୋଇ ଜଟିଳ ଉଚ୍ଚିତସ୍ୱରାଣୁଦେବକ୍ କଣା-
 ଲବାରେ ସେ ପୁଣ୍ୟ ମାଳିଘୋଷକୁ ସମ୍ପାଦ
 ଦେଲେ । ଚିତ୍ତବରତସାଦେକ ମଧ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ ମାଳି-
 ଘୋଷକୁ ନିକଟକୁ ଆଦେବକ ପ୍ରକ ପଠାଇ କ-
 ହିରେ ଲେଖିଲେ କ ଅନୁମତାସମ୍ବନ୍ଧମାନେ ଦର୍ଶିବ
 କ ଦେଲେ ସେ ଏକସମ୍ପାଦ ସମ୍ବନ୍ଧିମେଘେ
 ଜଣାଇବେ । ଉପସାଦକୁ ପୁଣ୍ୟ ମାଳିଘୋଷ ଏ
 ଚିତ୍ତକାର ବହିତ ଅନୁମତାକ କରୁଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପା
 ଦରତ ଏକା ଗୋଟିଏ ଉପାଲଗ ମାନଲ ଅଟେ ।

ଅନୁମତାକେ ଅବରତ ଦେଲୁ ଯେ ସମ୍ପା-
 ଦିମେଘରୁ ଏ ବହିପୁର ସମ୍ପାଦନା କମନ୍ତେ
 ଅଦେଶ ଅସିଅଛି ।

ସମ୍ପାଦକ ଏକ ନାବାଳିନୀ ମାତାକମାନକ-
 ରେ କୃଷି ନଦୀର ପଶୁ ଏବଂ ପାଣ୍ଡବର ଅଗାଧ-
 ରୁପ ଉଦ୍ଭିତ କ ଦେବା ଏକ ସେହି ସମସ୍ତ
 ପ୍ରୟୋଗମାୟ ଉଦ୍ଭିତ ନିମନ୍ତେ ବାଣିଜ ଅଭିଅଳ
 ଟିକା ବ୍ୟୟ ଦେବା ଉପୟ ମାନବର ବଦ୍ଧେ-
 ଶର ସର ଅଲେକକଣ୍ଡର ମାତୃତା ବାଦାଳୁର-
 ବର ମନୋଯୋଗ ଅଦର୍ଶିତ କରିବାକୁ ସେ
 ଆଦୃତକ ଦେଲ ଏ ସମ୍ପାଦରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ଦେବନ୍ୟ ବୋଲିତ ବହୁଦାୟ
 କମିଶନର ଏବଂ କର କଲେକଟିନୀନାକ୍ କି-
 ଶାଳ ଅଛନ୍ତି କ ପ୍ରାୟ ବହୁଦର୍ଶି ପୁଣ୍ୟ ମାଳିଘୋ-
 ମେଘ ଏ ବହିପୁରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଦେଶ ଦେଲ-
 ଥୁଲେଦେ ସେମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରକୃତ ମର୍ମ ପ୍ରକଟ
 କରିବାକୁ ମକ୍ଷମ ନ ଦୋଇ ବରଂ କଣ୍ଠସର ଅର୍ଥ
 ବିତ ଉଦ୍ଭିତ ବହିପୁରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଅତ-
 ଏବଂ ବହିପୁରକୁ ସାବଧାନ ଦୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ-
 କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ବଦ୍ଧେଶର ଅଦେଶ
 ଦେଲିଅଛନ୍ତି କ ସମ୍ପାଦକ ମାତାକର ମାନେକ-
 ରୁମାନେ ଏକ ସେ ସବୁ ନାବାଳିନୀମାନଙ୍କ
 ଉପାଦାନ ବାଣିଜ ୧୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ

ବହିରୁ ଉକ୍ତ ଅଥର ଉଦ୍ଭେମ୍ବ ନୁହେ ସେ ସବୁ
 ନାବାଳିନୀମାନଙ୍କ ମାନେକରମାନେ ଅସମାପ
 ଏଲବାରେ କୃଷି ବଦାକ ପଶୁ ଏବଂ ପାଣ୍ଡବର
 ଉଦ୍ଭିତ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସାଦାଏ ଉଦ୍ଭିତ ଅଦ-
 ଶ୍ୟର ପ୍ରକୃତକ ବହିରୁ ଗୋଟିଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ପଦ ଉଦ୍ଭେମ୍ବ ସହଜ ପଠାଇବେ ଏବଂ ସେହି
 କାଳକ ସବୁ କର୍ମାୟୁ ସଦର୍ଶିମେଘକ କୃଷି ଓ
 ପାଣ୍ଡବ ବହୁଗରେ ବଦେବତ ଓ ମନ୍ତ୍ରର ଦେଲି
 ଉଦ୍ଭିତ ସେ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରବେ । ମାନେକ-
 ରମାନକ ଉଦ୍ଭେମ୍ବ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଭିତ ଉଦ୍ଭିତ
 କରକ ଉଦ୍ଭେମ୍ବ କୃଷି ଉଦ୍ଭେମ୍ବ ଏବଂ ଅନାନ୍ୟ
 ସମ୍ପାଦକ ଦେଲେ କୃଷି ସମ୍ପାଦାୟ ଉଦ୍ଭେମ୍ବ
 ଯୋଗାଳବାକୁ ଦେବ ସେ ସେ ସବୁ ପ୍ରକ ଦେ-
 ଶିଠାରେ କ ଉଦ୍ଭିତ ପ୍ରୟୋଗକ ଉଦ୍ଭି
 ସେମାନେ ପୁର କରପାରିବେ । ମାନେକ-
 ମାନେ ଏହି ବହିପୁରେ ସେହି ସବୁ ପରିଶ୍ରମ ଏବଂ
 ବୁଦ୍ଧିକୃଷିତ ଦେବାଲବାକୁ ମର୍ମ ଅଦେବ
 ବାଦା ସେମାନଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ
 ପ୍ରଧାନ ଅଟେ ଦେବ ଏବଂ ସେହି ମାନେକରର
 ଏ ବହିପୁରେ ଉଦ୍ଭି ଦେଖାଯିବ ସେ ପଦୋଦ୍ଭି
 କମା ଅଛୁ ଦେବେ ମାନେକରପଦରେ କର୍ମକୁ
 ହୋଇପାରିବେ ହାହି । ମାନବକର କର୍ମେଶର
 ପଦକ୍ ବିରଦେଇ ପଛନ୍ତି କ ଅଭିପ୍ରାୟ ଫଳ
 ପ୍ରକ ଅପବା ଦେବକ ବିତବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ
 କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନାବାଳିନୀର ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ-
 କରିବା ଉଦ୍ଭିତ ନୁହେ । ଏବଂ ତାହା ସେ ଅନୁ-
 ମୋଦନ କରବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଶ୍ରାମ ବଦେଶର
 ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏମନ୍ତ ପଦାଧିତ ବହିପୁର
 ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାକୁ ଦେବ କ ସହିରେ ନିର୍ଦ୍ଧ-
 ରେଦ୍ ପ୍ରକ ଲାଭ ଦେବ । ନାବାଳିନୀମାନ-
 ଲର ଉଦ୍ଭିତ ଟିକା ସହଜ କରିବା ପଦେଶ
 ମାତାକର ଉଦ୍ଭିତଲେ ଲଗାଇବା ବାସ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ
 ଉଦ୍ଭିତ କର୍ମକାର ଏବଂ ପ୍ରକା ଉଦ୍ଭିତଲେ
 ଉଦ୍ଭିତ ଦେବ ।

ଉଦ୍ଭିତସମ୍ପାଦକ

ମହାମାନବ ବଦ୍ଧିତଲେକରକ ବାଦାୟ
 ବିଲକରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ ପୁଣ୍ୟଠାରୁ ଉଦ୍ଭିତ
 ପଦ୍ଧିମର ଅବସ୍ଥା ବହୁ ଭଲ ଏବଂ ପାଣ୍ଡବର ଅ-
 ବସ୍ଥା ଅଦ୍ଭିତ ଭଲ କଣାଯାଉଅଛି । ଶିଳାକଲେ
 ବୁଦ୍ଧି ଦେଲେ ପାଣ୍ଡବର କଷ୍ଟ ମେଣ୍ଡିବ ।

ସମ୍ପାଦକ ୧୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ସାଦାପ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଲାଗିଅଛନ୍ତି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଦୋ ବୁଦ୍ଧି ନ ଦେବା
 ପୁଲେ ବସନ ଅବସ୍ଥା ଦେଲେ ଅନୁମାନେ
 ବୁଦ୍ଧିପାଳୁ ନାହିଁ । ଅତର ପଞ୍ଜାବର ଏକ ଭାବ
 ସମାଦୟ ପ୍ରକାଶ ସେ ସେଠାରେ ବଦନ ଟିକାକୁ
 ସେ ୨ ଲ ଓ ଅଧା ସେ ୨ ର ବହିପୁ ଦେଉ-
 ଅଛି ବଦେଲର ସଦ୍ୟ ସଦିତ ପଦରଲକ ଟିକା
 ମୁଖ୍ୟତ ସଂଗ୍ରହ କର ଏସମ୍ପାଦରେ ଅଧ-
 ଲକ୍ଷ ଉଦ୍ଭିତ ମଦନ ଅନୁମତା, ସାରସ, ଅତି-
 ଶ୍ଯପୁରୁରକ ଏବଂ ଅନାନ୍ୟ ଉଦ୍ଭିତ ଅନୁମତା
 କରିବାର ବଦୋଦ୍ଭି କରଅଛନ୍ତି । ଏହିସମ୍ପାଦ
 ବୁଦ୍ଧିକର୍ତ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ କର କରିବାକୁ ପ୍ରବଣ
 କରବେ । ଏକପକ ଅନୁମତା ଦେଲିଉଦ୍ଭିରୁ
 ବଦାଦର ପ୍ରକ ବ ଫଳ ଦେବ ପ୍ରକାଶରେ
 ଦେଖାଯିବ ।

ଉଦ୍ଭିତବଦ୍ଧ ଏବଂ ଉଦ୍ଭିତର ଏକ ମାନରେ
 ବହିତ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛୁଲେଦେ କହିଲୁ ପରିମାଣ
 ଏବେ ଉଦ୍ଭିତ ସେ ବଦାୟ ପ୍ରକାଶର ଉଦ୍ଭିତର
 ବହିମାନ ଦୋଇ ନାହିଁ । ଧାନ ଓ ଲକ୍ଷ ପୁଣିମା-
 ଉଦ୍ଭିତ । ଦେବକ ଉଦ୍ଭିତ ବଦ୍ଧ ଏବଂ ପାଟନା-
 ବଦ୍ଧ ଓ ସାରସରେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛୁ ଉଦ୍ଭି
 ପ୍ରକାଶ ଭଲ ଉଦ୍ଭିତର କଣାଯାଏ । ପାଟନା ଓ
 ଚନ୍ଦ୍ରାକଣରେ ପରିଶା ସବୁ ସାଦାପ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଆରମ୍ଭ ଦୋଇଅଛି । ମତ୍ର ପାଟନାରେ ବହିତ-
 ଲେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅନୁମାଦାନ୍ତି ।

ମାତାକରୁ ସମାଦ ଅସିଅଛି ସେ ଉଦ୍ଭିତମାସ
 ତା ୧୨ ରଖରେ ବଦ୍ଧିତର ପଦାଧିତ ଲେକ
 ସେଠା ସଦ୍‌ବଦ୍ଧିକରକ ବଦ୍ଧିତରେ ଉଦ୍ଭିତ
 ଦୋଇ କହିଲେ କ ସଦ୍ୟ ମହାନନମାନେ
 ଉଦ୍ଭିତ ବିର ବୁଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସଦ୍ୟର ଉଦ୍ଭି ଏବେ
 ଉଦ୍ଭି ଦୋଇଅଛି ସେ ସେମାନେ ଶାଦକକୁ
 ପାଠକାଦାନ୍ତି । ଅତଏବ ଗୋଟିଏ ଭଲ ପୁରକର
 ଦୟାଯାଉ ଏବଂ ଉଦ୍ଭିତା ବଦ୍ଧ ଦେବ । ସଦ୍‌ବ-
 ଦେକର ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଭିତ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅପ୍ରାବ୍ୟ
 କଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ବାଦା ସଦ୍‌ବଦ୍ଧିକର ମାତ୍ର
 ନୁହେ । କହିପାଣ୍ଡବରୁ ସଦ୍ୟ ଦୋଇନମାନ
 ନୁଦ୍ଧି ହେଲ ଏବଂ ଏମନ୍ତ ବଦାପା ଦେଲ ସେ
 ସ୍ତ୍ରୀ ସଦ୍‌ମାଳିଘୋଷ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟ ବଦ୍ଧିକାଳ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ପରିଶ୍ରମରେ ସମ୍ପାଦ ଯାଉଲେ
 ନାହିଁ । ସତ୍‌ ବସ୍ତା ଉଦ୍ଭିତ ନୁଦ୍ଧି ଦୋଇ ଗଣ୍ଡ-
 ଉଦ୍ଭିତ ଅନେକ ବଦ୍ଧିରେ ବାନ୍ତି ରମା ହେଲ

ଏକ ପ୍ରାଣୀୟ ଦାତମମାନଙ୍କ ଆଦାନ ନିମନ୍ତେ ବସେଇ ପ୍ରାଣୀୟ ଉପକ୍ରମ ଦେଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ଉତ୍କଳ ମହାଜନମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଗୋଷ୍ଠୀଏ ଭାବୁ ଶୁଭ ଭର ୧୧୯ ଲ ସେହି ଭାବରେ ବହୁକାଳ ଏକ ରାସ୍ତା ଦାନ କରାବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ । ତାହାକର ଗୁଣା ଅପଣା ଏକକାଳର ଉକ୍ତପ୍ରକାଶକୁ ମାସକୁ ଦୁଇଟିକାଳ ଶ୍ରମ୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ସେମୟର୍ଥକୁ ଦେବାକୁ କନୋଦପ୍ର କରୁଅଛନ୍ତି ।

କୃଷକର ମହାପୁରୀ ମହାମାତ୍ୟ ଉପକ୍ରମରେ ମେମ୍ବରଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଯାହାକି ଉତ୍କଳର ଅବସ୍ଥା ଅନ୍ୟକୁ ଶୋଚନୀୟ ନୁହେ । ଯେଦେ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଭୁର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଦେବ ଦେବେ ଲୋକଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ କଷ୍ଟ ଉତ୍କଳ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ନ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ଏତେ ସହଜ ଶ୍ରମ୍ୟ ଅଛି ଯେ ଲୋକଙ୍କର ଏକ-ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଆଦ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ନିଅନ୍ତୁ ଦେବ ନାହିଁ । ଗର ମେମ୍ବରମାନଙ୍କରେ ଭଲ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଗୋଟିଏମାନଙ୍କର ପ୍ରୟୋଗନାହିଁ ଗାଧ ଓ ଲୁଣା ପଦେଷ୍ଟୁ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି । ଅନୁମାନ କୁଅର ମହାପୁରୀକାନ୍ଦ ଏହି ଅଶାସନାଦ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ଲୋକଙ୍କର ଦାହାକୁ ଅନଳ ହୋଇ ଅପଣାର ମତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ଦେଶକୁ ଯେ କୃଷକମାନ ପର ସକଳ ଗ୍ରାମର ଅନୁ-ଗ୍ରାହଣଦାୟକ ହେବ ।

ଅନୁକ୍ରମ ଓ ରାସ୍ତା ।

ଏ ଦେଶରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଉପକ୍ରମ ଦେବାକୁ ଅପକା ହେଲେ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନୁହେ । ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦନା ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଉତ୍କଳ କୁଅର ଏବଂ ଉତ୍କଳୀୟ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ଶାର୍ତ୍ତଳା ନୁହେ । ଯଥା ସମ୍ଭବ ଲୁଣା ଭାବରେ ଦାତା ଏବଂ ରାସ୍ତା ଦାନ କରବା ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାମର ଶ୍ରମ୍ୟ ଗ୍ରାହଣ ଓ ଦେବା । ଲୋକଙ୍କର ଏହି ଶାର୍ତ୍ତଳା ଅଳ୍ପ ବାଲିର ନୁହେ । ଏ ଅଳ୍ପ ସମ-ସ୍ତରେ ସେତେବେଳେ କଲୋଧର ଆଦ୍ୟବର ସର ସେଲ୍‌କର ଦାହାକୁ ଉତ୍କଳୀୟ ଅଧି-କ୍ଷରେ ହେଲେବେଳେ ଲୋକମାନେ ମାତ୍ର ଶା-ଦାକ ଲୋକଙ୍କରେ ପଡ଼ି ଏହି ଶାର୍ତ୍ତଳା ମତ ଥିଲେ ଏକ ମାତ୍ରବର ମହୋଦୟ ଏକମିତରେ ଯେଉଁ ଦରକାର ଦରପ୍ରକାରେ ଉତ୍କଳେ ସେ ଦସପୁର ଉତ୍କଳ ଓ ଅର୍ଥଗାହର ମୁକ୍ତମତ

ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଦେଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶରେ କି କିପୁର ଲୁଣ ଓ ଦାତାକ୍ୟରେ ଉପକ୍ରମ କଲେ ତାହାକୁ ଦେଇ ତାହାଏବ ଦୋଳନୀବା ଫଳରଃ ସେଲେ-କରର ଶାର୍ତ୍ତଳା ଅଗ୍ରାନ୍ତ କଲେ ମାତ୍ର ସେମା-ନଙ୍କର କଷ୍ଟ ନିବାରଣର ଉଚ୍ଚି ଉତ୍କଳ କଲେ ନାହିଁ । ପ୍ରାଣୀୟ ଦାତମମାନେ ତାହାକୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍କଳର ଓ ମହାଜନଙ୍କ ଦାତରେ ଏତେ ଧାନ ଅଛି ସେ ଗାଦ୍ୟର ଅଳ୍ପ-ଦେବ ନାହିଁ । ଏହି ରାସ୍ତାରେ ପଡ଼ି ସେ ଦେ-କଳ ଉତ୍କଳଦାତମାନଙ୍କୁ ଧାନ ବହୁ ବହୁକାଳ ଅନୁକ୍ଷେପ କରି ଉତ୍କଳ ଦେଲେ । ଉତ୍କଳ ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ଉତ୍କଳ ଅନାହାରରେ ଲୋକ ମରଣର ଅନ୍ତର ଦେଲ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ତାହାକର ଏହି ପଦା ରଚନା ଦେଲ ଯେ ଯେକାଳାରେ ଲୋକେ ତାହାକୁ ଖାଇବାକୁ ମାରନ୍ତେ ସେ ଅହାର ନ ଦେଇ ଅର୍ଥଗାହର ମାତ୍ର ଦେଲେ । ଉତ୍କଳ ଗାଦ୍ୟର ସେମାନେ ଉତ୍କଳମୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଠି ନ ଥିଲେ । ଉତ୍କଳମାନ ସେମାନ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଦେମନ୍ତ ଗୁରୁର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗ୍ରାମରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶର ଅଗ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲୋକେ ମରଣରଃଠାରେ ସେହି ପ୍ରାର୍ଥନାମାନ ଅନ୍ୟକୁ ଲୋକଙ୍କୁ ମହାମାତ୍ୟ ଉପକ୍ରମ ସେଲେଲେ ଏକ ପ୍ରାଦେଶିକ ଗାଦ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟମାନେ ଦାତାକ୍ୟରେ ଦସୁକ୍ଷେପ କଲେ ଉତ୍କଳାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅଳ୍ପ ପଞ୍ଚନାର ଉତ୍କଳ ଦୋର ଏକ ଦାତ୍ୟରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଦେଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ନିବାରଣର ପୁଣି ସମାପ ଉପାୟମାନ ଅବଲମ୍ବନ କରବାପ୍ରତି ଏହାକୁ ସହବାନ୍ ଦୋଳନାକ୍ରମ । ସମ୍ୟକ ଉତ୍କଳ ଲୁଣ ମରଣରଃକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ପ୍ରାର୍ଥନା ଲୋକଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ତାହା କରବା ଦାୟ ସମାପ ଦେଲେ ତାହାଏବେ ଦେବେ କରନା ଧାନ ଅଛି ପୁଣ୍ୟସହାୟ ଶୋକ ଦାହାର ଏହି ଅର୍ଣ୍ଣି କିପୁର କରକରା ମଧ୍ୟ ତ୍ୟାୟସଜାତ ଦେବ । ଦାସୁକରେ ଅବଧାରତ ଦର ଦେଲେ ମନୋମତ ନ ଦେଲେ ଦାଟି ବଜାରରେ ଧାନ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଦନ ଦେବାଦାୟ ଲୋକଙ୍କର ଅଧିକ କଷ୍ଟ ଦେବ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଦରରେ ଦେବ ଦିକ୍ଷୁ ଦେବ । ରାସ୍ତାମାନ କରକରା ଉତ୍କ-କେତ ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଦେବା ବଦଳ ଦିନ ଦ୍ୟାଗାର । ସରକାରଙ୍କୁ କିପ୍ରାଣିୟ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଏକଳ ଗ୍ରାମର ଉତ୍କଳ ଦା ସହଜ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପଦ-ମାତ୍ର ସମାନ ନୁହେ । ଉତ୍କଳାକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ

ରକ୍ଷା ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଏବଂ ସକଳ ପ୍ରକାର ମାନ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶରେ ଦେଖିବା ଉତ୍କଳମେଧକର ଉତ୍କଳ-ଅଳବଦ ଦେବ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀୟ ଅଳ୍ପ ପ୍ରାଣୀୟ ସମ୍ୟକ ଗରସେଷ କରୁଥାଇ ନ ପାରେ । କଦେବ ରାସ୍ତାମାନ ପ୍ରତି ସେ ଅପଣି ଖଟେ ନାହିଁ ସତ୍ୟ ମତ୍ର ଦର ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ଉଦେଶ ରାସ୍ତାମାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳ ନାହିଁ ଏବଂ ନିକଟରେ ଲୋକ ଗାଦ୍ୟର ଅଳ୍ପ ଦେଖିଲେ ମହାଜନମାନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଦେଖୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ପ୍ରାଣୀକାର ଅପକ୍ରମ ଲୋକଙ୍କୁ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଅପକ୍ରମ ଦୋଳନାକ୍ରମ ଯେ ଦାତମା ଦାତ୍ୟରଃ ଏବଂ ଉତ୍କଳାକ୍ରମ ଅନାଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶମାନେ ଅପକ୍ରମ ହଲରେ ରାସ୍ତାମାନ ଏବାଦେକରେ କଦେବ ଲୁଣ ଏମନ୍ତ ବକ୍ତବ୍ୟା କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ କଥାକୁ ଦେବ ଦେବ କଥାରେ କିପୁର ଦେବ ଅପର ଗ୍ରାମର ମହାଜନ କହୁ ଉତ୍କଳ ଦର ଅର୍ଣ୍ଣି ଗାଦ୍ୟରେ ନାହିଁ । ଅଧିକର ଦେହୁଁ ପ୍ରକା ଲୁଣ ମଧ୍ୟ ଶୁଭି କରଦେଲଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ମରକର୍ତ୍ତ ମେଉଁ ଦର ଥିଲ ରହିବ ଦେଲେ ଅଧିକ ଦର ଦେହୁଁ ଲୋକ ଶାରିରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଯାହାର କିପୁର ନ ଦେବ ଉତ୍କଳବଦାର ତାହାଠାରୁ କିଶାକେଲି ସୁଣି ସେହି କରଲେ ଅନ୍ୟକୁ କିପୁର କରବେ । ଅପର ଦେହୁଁ ଉତ୍କଳ ଦା ସର-କାର ମେଲେକର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶକ୍ରମରେ ଏପରି କରୁଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଲ ନାହିଁ । ଏକାଦାରେ ଯେ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେ ମତ୍ର ଏକ ଦାର ଲୋକମାନେ ଅଧିକ ଅଛି ଅଛନ୍ତି ଏପ୍ରକାରେ ସଦେବ ନାହିଁ । ଏକ ପ୍ରକାଶକର ଏହି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ ଦୋଳନା ଅପମାନଙ୍କର ଅନୁକ୍ରମ ନୁହେ । ମାତ୍ର ଅନୁକ୍ରମ ଜନମାନ ମୂର୍ଖ ପ୍ରକାର ସରକ ଓ ସର ଦକି ପ୍ରତି ପୁଣି ଯଦି ଶକ୍ତ ମତ୍ରକାର ସରକାମାନେ ସେଉଁ ଦ୍ୟାକ୍ରମା କରନ୍ତି ତାହା ସକଳ ସମୟରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ପ୍ରକାଶ-ଧାରୀ ସରକାର ଉତ୍କଳର କର ନ ପାରିନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍କଳେ ସମା-କଳ ଦେବାକୁ ଅପ-କ୍ରମକାର ନ ପାରେ । ସରକାମାନେ ଉତ୍କଳ-କରେ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ୟକ ସେହିଠାରେ ଏ କିପୁର ଉତ୍କଳରେ । ଅନୁକ୍ରମ ଅଳ୍ପ ମହାଜନ-ମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳରେ ନାହିଁ ଦାତା ଗୋଟିଏକର କରନ ଦେବ । ସେ ଯାହା ଦେଲ ସରକାର ଉତ୍କଳର ଦାତା ନ ଦେଲ ଅନ୍ୟାୟ କରଣ-କ୍ରମ ଏମନ୍ତ ହୋଇଥାଇ ନ ପାରେ । ଦେବେ

ଏହାକୁ ଯେ ଦେଖିବାରୁ ସିଦ୍ଧେ ଚାହାନ୍ତିର
ଏମ ବେଳେବେଳେ ପଶୁ ହେବ ନାହିଁ
ଅଲମ୍ବନପ୍ରସ୍ତରେମ ।

ଅପରାଧର ବସମ୍ବଦ

୧୭୧୮୧୭ } ଶ୍ରୀ ଗୋ—

ମୂଲ୍ୟ ପାତ୍ର ।

ମୁକ୍ତି ମହତ୍ତ୍ୱ ପଦପଦ ୨୫୦୯
କାବୁ ଗୋପାଳପଦ ପଦ ୨୫୧୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ

ଓ

କ ଶେଷ ସୂଚିଧା ।

ଉପେନ୍ଦ୍ରବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ବୋଧୀବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତବ
କ୍ଷିପ୍ରାସହର ଅତି ଉଦ୍‌ଦାହାରରେ ମୁକ୍ତ ବୋ-
ଲିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସ୍ଵାଧୀରଣକ ସୁଦ୍ଧା ନିମନ୍ତେ
ଅନ୍ୟ ଅଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥମୂଲ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍
ଟ ୧୯ କାରେ ଦିଅଯିବ । ମୋକ୍ଷପଲ ନିମନ୍ତେ
ଜାତମାସଲ ଅଧିକା ପଡ଼ିବ । ପାଠକେ ସାଧ୍ୟାନ
ଅର୍ଥମୂଲ୍ୟରେ ବନ୍ଧି ହେବାର ସମସ୍ତ ଅଲମ୍ବନ-
ରେ ଶେଷ ହେବ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ
କରିବୁ ହେଉଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଙ୍କର ସମ୍ପୂ
ସେତେଟିଏ

ବସନ୍ତରାସ	ଟ ୧୯
ସୁଲେଚନାପରାଶରୀ	ଟ ୦୩
ରାମକାଳୀପୁତ୍ର	ଟ ୦୩
ଗୋବିନ୍ଦବରୁଦାକଳୀ	ଟ ୦୮
ନନ୍ଦକଲ୍ୟାଣ	ଟ ୦୮
ଦଶବୋଲି	ଟ ୦୩
ଗୌପାତ୍ରନନ୍ଦୋଦୟ	ଟ ୦୩

ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରସ୍ତବମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ-
କଙ୍କ ପ୍ରକାଶନରେ କରିବୁ ହେଉଅଛି ।
“ ପାଠକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ
ନିଦେଉନ । ”
ଗୌପାତ୍ର ବନ୍ଧାର ମିତ୍ରକର୍ମିପାଳକୀ ଦ୍ଵାଦଶମ-
ରେ ବହିବଳ ବେଳେ ଅମ୍ଭେ ତାଲି ଉତ୍କଳ

କାରବାର କରୁଅଛୁ ମୋକ୍ଷପଲ ବାଧ୍ୟମାନେ
ଅମ୍ଭ ନିକଟ ନେ କୌଣସି ମାତ୍ର ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧ
ସଦାଶ ବସ୍ତ୍ର କରବେ ଚାହା ଦୟାର କରରେ
କିମ୍ବ ବନ୍ଧୁ କରବେ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତବଅଛି ଅମ୍ଭ
ସହଜ ଅରେ କାରବାର କରି ଲାଗୁଲବ ଗାଣିକା
କାରଣ ସଦାସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁସେଧ କରୁ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅଭୟଚରଣ ଘୋଷ ।
୧୮୧୭ }

ଦେତାଳ ପଞ୍ଚକିଂଶତି ।

ସଂସ୍କୃ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ତାମରଣ ସପ୍ତମସ୍କନ୍ଧ	ଟ ୦ ୮୮
ଶ୍ରୀମତ୍ତାମରଣ ନବମସ୍କନ୍ଧ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦ ୩
ଦେବଗୁଣ ପାଲ	ଟ ୦ ୮
କାର୍ତ୍ତିକମହାତ୍ମ୍ୟ	ଟ ୦ ୩
ହନୁମାନ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ବାୟୁକା	ଟ ୦ ୮
କାଳିଦଳନ ବାୟୁକା	ଟ ୦ ୧୨
ଲକ୍ଷ୍ମୀପୋଡ଼ି ଓ ସଙ୍ଗଦସକ୍ତି	ଟ ୦ ୮୮
କୁଣ୍ଡିମାତୃଷୀ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୦ ୮୦

ଏଠା କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ
ଶ୍ରୀମା ଦୋଲି ବନ୍ଧୁସାଥେ ପ୍ରସ୍ତବ ଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାକୁ ସଦାସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ କରି
ଯାଉଅଛି ଯେ କଟକ ସହର ବନ୍ଧୁକଳାର
ସଦର ଜାକଦର ନିକଟରେ ଏକ ମୁକ୍ତକ
ଜାଲର ଉପସାଧାରଣ ଖୋଲିଗାଲ ଅଛି । ଏ-
ଥିରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳର କଲ୍ୟାଣ ଜାଲର ଉପସାଧ
ଏକ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଓ ଗୋପନୀୟ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରସ୍ତବ କଲ୍ୟାଣ ଖାଦ୍ୟ ବନ୍ଧୁକୁ କୁଏ । ଏହା
କର୍ତ୍ତା ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ ଜାଲରମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତବ ନାନା
ବ୍ୟ ଉପସାଧ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧୁକୁ କୁଏ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉ-
ପସାଧସ୍ତୁ ଉପେକ୍ଷା ଏଠାରେ ଅନ୍ୟନ୍ତୁ ସୁଲଭ
ମୂଲ୍ୟରେ ଉପସାଧ ପ୍ରାପ୍ତ କୁଏ । ସୁଲଭ ଅମ୍ଭର
ସମସ୍ତ ଉପସାଧ କଲ୍ୟାଣ ଗାଧିକେଟି କମ୍ପାନୀଙ୍କର
ଦୁରକ ବନ୍ଧନ ଅମଦାନ ଅଟେ । କୌଣସି
ପାଠକ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଠାରୁ ସମସ୍ତ ବନ୍ଧନଟି ୧୧୨
ମୂଲ୍ୟ ଜାକଦଳଟି ସହ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଲେଖିଲେ
ଅମ୍ଭେ ବିକାଶରେ ଉପସାଧ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଠାଇ
ଦେଉଁ-କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାଲରମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପଠାଇଲେ ଅମ୍ଭେ ସର୍ବୁ ଅତି

ସହରେ ଉପସାଧ ପ୍ରସ୍ତବ କରି ସାଧକେଲକାର୍ଣ୍ଣ
ଏ (V. P. Parcel) ଜାକ ଗୋଗେ
ସହର ପଠାଇ ଦେଉଁ । ଏହାଛଡା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ
ଚିହ୍ନା ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭଙ୍କକଟରେ ପ୍ରସ୍ତବ କଲ୍ୟାଣ
ଉପସାଧ ବନ୍ଧୁକୁ କୁଏ ।

ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଠିକାଣୀରେ ପତ୍ର ଲେଖିବ
ସକାଶେ ପ୍ରାବକମାନଙ୍କୁ ଅନୁସେଧ ।

ଶ୍ରୀ ମତ୍ତଲେବ ସହକାରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀ
ଭି. ଏଲି ଏସ୍. ଏସ୍. ଲି
ସେନରେଲ ମେଡିକେଲ ହଲ
ଦ୍ୟାନକଟମେଣ୍ଟ ବିଜ୍ଞାପକ
କଟକ
୧୮୧୮୧୭

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତବ
ଦେବାକାଳରେ କରିବୁ ହେଉଅଛି । କେତେକ
କଲ୍ୟାଣ ମୂଲ୍ୟ ସହକାରୀ ଚାଲିକା ଦିଅଗଲ ।
ଲେଖିକାର ପ୍ରବନ୍ଧ ।

ପ୍ରଥମ ଗୋପାଳ (ସହକାରୀ) ୧୦୮୮୮୮ ୧୯୮	
,, ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରକାଶ ୧୯୮୮୮୮ ୩୮୮	
,, ସେନା ୩ ୧୯୮୮୮୮ ୩୮୮	
,, କୁଣ୍ଡ ୩୯୮୮୮୮ ୩୦୮	
,, ନିବ (ହୋଲକାରସହର) ଗୋପାଳ ୩୦୮	
ପ୍ରଥମ ଗୋପାଳ ୩୯୮୮୮୮ ୩୦୮	
,, ପରମ ସେନା ସହରା ୩୯୮୮୮୮ ୩୯୮	
,, ,, ଉପସା ୩୯୮୮୮୮ ୩୦୮	
,, ମସୂର ୩୦୮ ୩୦୮	
,, ପ୍ରଥମେ ବାସନ (ଉପସା) ୩୯୮ ୩୮୯	
,, ,, (ମଧ୍ୟମ) ୩୯୮ ୩୮୯	
,, ,, [ଉପସା] ୩୯୮ ୩୮୯	
,, ପ୍ରଥମ ସେନା ସହରା ୩୯୮ ୩୯୦	
,, ,, ନିରାସ ୩୯୮ ୩୮୯	
,, କି [କାର୍ତ୍ତିକମହାତ୍ମ୍ୟ] ଶ୍ରୀମତୀଗୋପାଳ ୩୯୮ ୩୮୯	
,, ପ୍ରଥମ କାରୀ [କୁଣ୍ଡିକର] ୩୮୮ ୩୮୯	
,, ,, ମଧ୍ୟମ କୋ ୯ ୩୦୮	
,, ,, ସେନା କୋ ୯ ୩୦୮	
,, ,, କୋ ୯ ୩୯୮	
,, ,, କୋ ୯ ୩୦୮	
ସେନାସହର କୁଣ୍ଡିକାରୀ ୩୯୮ ୩୯୮	
,, କୋ ୯ ୩୯୮	
,, ,, କୋ ୯ ୩୦୮	
,, କୋ ୯ ୩୦୮	
ପ୍ରଥମ ସେନା (ଉପ) ୩୯୮ ୩୯୮	
,, କୋ ୯ ୩୯୮	
,, କୋ ୯ ୩୯୮	
ପ୍ରଥମ ସେନା (ଉପ) ୩୯୮ ୩୯୮	
,, କୋ ୯ ୩୯୮	
,, କୋ ୯ ୩୯୮	

ଖୋଦିଆ ଅନୁର୍ବେ ଅଶ୍ରୁ ସୁନ୍ଦର ଦେବ
 ମାୟାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତ ମୁଖ ଧାଳ ସେଠାରେ
 ଟିକାକୁ ସେ ୩୩ ର ଲେଖାଏଁ ବିକସ୍ତ ଦେଉ-
 ଅଛି । ଲଳବର୍ଣ ସେଇଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ବରଣ
 ଖାନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା ଏବର୍ଣ ଉତ୍ତରେ
 ଗୌତମ ଶିଖରୀ ହେବା ଦୈନା ନରସା ଦତ୍ତ
 ଖୋରଣର ସଙ୍ଗରେ ଏଠି ସଞ୍ଜି ମାହିଁ । ସେ
 ଅନୁର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ସୁନ୍ଦର ତେପୁଟି
 ଲଳିତେନ୍ଦ୍ରର ସଦା ସୁନ୍ଦର ଶରଦର୍ପଣ କର ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ଉତ୍ପଳ ଦୁର୍ଗାରେ ତମେ ମଧୁ ଶିଖର ଶସ୍ତ୍ର
 କର ସାଧନଅଛନ୍ତି ।

ତମେ ଯେପ୍ରକାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତ ସବୁ
 ଲେଖର ସୁନ୍ଦର ମୁଖ ପ୍ରାୟମେଣ ସଙ୍ଗୀତର ଗୋ-
 ଟିଏ ତେଜୁ ଶ୍ରୀର ହୋଇ ଗର ସୋମବାର
 ଠାରୁ ପଦ୍ୟା ଦେବୀର ଧର୍ମ ଦୋଳସୁବାରୁ
 ପ୍ରାୟ ତ ୧୦୦ ଶ ବାବର ଉତ୍ପତ୍ତି ଦୋଳ-
 ସୁଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟକାବର ଲେଖିବୁଣ ପୁଲିନା
 ତାକ ପିତୁନ ଅପରତ ରୁଲିଟା ସମସ୍ତରେ ସୁପ୍ର-
 ଶ୍ରୀକ୍ଷୁ ଦେବୀରୁ ପୂଜାର ପ୍ରତ୍ୟକାବର ପିଲ-
 ମାନକୁ ବଞ୍ଚ ଶାନ୍ତି ତ ଶାନ୍ତି ଦେବେକ ଅପରତର
 ଦାନର ବଞ୍ଚ ଗଲ । ବାବା ଦୋଷରୁ ଏ
 ବଳମ୍ବ ବଞ୍ଚିଲା ଅଶା କରୁଁ ତଳ କୋରତର
 ଦେଅପମର ଏହାର ଉତ୍ପତ୍ତି କର ବିବସ୍ୟତ
 ମେନେ ବର କରଣା କରବେ ।

ପ୍ରଥମେ ପ୍ରସାଦ ହୋଇଥିଲା ତେ କଟକ
 ମେଦନସୁର ତରବତା ଭେଦକାଟି ତମନ୍ତେ
 ତାଠମୋଡ଼ି ନିଦାକ୍ରମରେ ଦୋବକାଠାରେ
 ସୁଲ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦେବ । ମାତ୍ର ଗରମସ ୧୮୯୫-
 ବରେ ଲେଲିଏ ବଞ୍ଚାମାନ ପ୍ରକାଳ ଉଚ୍ଚିମା-
 ସୁର ଲଳିତେନ୍ଦ୍ରର ସୁପ୍ର-ଶ୍ରୀ ଲଳିତେନ୍ଦ୍ରର
 ପ୍ରତ୍ୟକାବର ଶେର୍ବି ଦୈନିକ ଦୋଳସୁଲ
 ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଶ୍ରୀର ଦେଲ ସେ ତାଠମୋଡ଼ି କପର
 ପୁର ଶାନ୍ତିକର ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଏକ ମହାନଦର
 ପୁର ପଥରକର ଏମୋଲିଲ ତନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ଦେବ । ସୁତରାଂ ବୁଧପଥ, ତାଠମୋଡ଼ି ମତା-
 ତର ଏକ ଉତ୍ପତ୍ତି ଏହି ସମସ୍ତ ନିଦାକ୍ରମରେ
 ଏକ ଦେନସୁପତ୍ତା ଜାନ ଓ ଦାନଦେଲି
 ମାନମାନେ ଉତ୍ତରେ ମୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ସୁଲ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦେବ । ଏରୁପେ ଦାଲେଠାରୁ ଶାନ୍ତି
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରାୟ ମା ୧୨ ରଲ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତିକର
 ଶାନ୍ତି ଶେରୁ ଦେବ । ଏହି ପ୍ରସାଦ ଏହମ-

ଧରେ ମହୁର ଦେବୀର ଶ୍ରୀମାତା । ତାହା
 ଦେଲେ ସୁଖୀକାରେ କଟକକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲ
 ହୋଇ ଲୁଚିଅଛନ୍ତିରେ ଦେବ ।

ବମେଇର ମୁଖଲକ୍ଷଣମାନେ ତ ୧୫ ଲ
 ଲେଲ ଏକ ସଲ କର ଧର୍ମ ଲଲେ ସେ
 ତାଠସୁ ମହାସମିତରେ ସେମାନଙ୍କର ଯୋଗ
 ଦେବୀର ଅବଶ୍ୟନ ନାହିଁ । ଏକ ମଦନ ଓ
 ଅସନା ଅଧିକେଶନରେ ବମେଇର ବ୍ୟୋଗ
 ସଦାନ ସାଦେବ ସଦ୍‌ପତ ଦେବୀର ପୁର
 ଦୋଳଅଛି ମାସ ସେ ମୁଲମାନସୁବାରୁ
 ପ୍ରତିକ୍ଷୁପୁର ମନୋମାନ ବା ପ୍ରୋକ୍ତ ଦୋଳ
 ନାହାନ୍ତି । ସେଲେ ଅନେକ ବଳା ପ୍ରକାମ
 କଲେ କ ମୁଖଲକ୍ଷଣମାନେ ଲ-ବଳସୁକରେ
 ପ୍ରକରେ ଅଛନ୍ତି ଏକ ସେମାନଙ୍କର ଅଲକ ଓ
 ଦୁଃଖର ପ୍ରତିକାର କରବାକୁ ଲଳିତେନ୍ଦ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚି
 କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଦେହ ଏମନ୍ତ ଲଳିଲେ ସେ
 ମହାସମିତସୁର ଲକ୍ଷ୍ମୀପେଶା ଅଧିକ ଅନିଷ୍ଟ
 ଦେଉଅଛି । ସେ ସେମନ୍ତ ବୁଝିବ ଚର୍ଚ୍ଚିତ କର
 ନାହାନ୍ତି ! ପ୍ରକୃତରେ ଦୌଗଣ ଜାତି ବା
 ମୁକ୍ତାପୁରୁଷ ପ୍ରକାବର୍ଣର ଅଲକ ଓ ଦୁଃଖର
 ପ୍ରତିକାର କରବାକୁ ଲଳିତେନ୍ଦ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚି କରୁ
 ନାହାନ୍ତି ଏହି ଦୁର ବସ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ଧୂମାକୁ
 ପିନା ସାଧାରଣ ଦୁଃଖ ଓ ଅଲକ ତ ଶାନ୍ତିକା
 ଅରପ୍ରସୁରେ ତାଠସୁମହାସମିତର ପୁଷ୍ପ ଦୋଳ
 ଅଛି । ସେ ସୁଲ ଲଳିତେନ୍ଦ୍ର ସବଜ ନୁହନ୍ତି
 ଦେହଲେ ମହାସମିତର ପ୍ରତ୍ୟୋକ୍ତ ନାହିଁ ଦୋଳ
 ଦପର ଦୋଳଧିବ ?

ଲେକା ନିମନ୍ତର ସଞ୍ଚାଲ ନାଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ
 ମଲଲ ତଳ ଦେଉଁ ବୁଝୁ ସଞ୍ଚାଲ ନାଳକାଟି
 ବାବାର ଶାବ ତାହାକୁ ବସ୍ତାର ଓ ପ୍ରସପ୍ତ
 ଦେବୀର ଅବଶ୍ୟକତା ପଲେକ ସନକୁ ଅନ-
 ବନ ହେଲ ଦେଉଁ ବହୁ ବସ୍ୟାଧ୍ୟା ଚର୍ଚ୍ଚି
 କରୁକୁ ସେଠା ମଉଲିପିଲ ସମିତ ଶ୍ରୀର
 ଦଲେ ବର ପୁର ଲୁଚୁକାର ଚର୍ଚ୍ଚିର ସୁର
 ଦେବା ତାରଣ ମଉଲିପିଲ ଦେବେଲମାନେ
 ମାଧ୍ୟକର ତମେଲିର ସର ଅଲେକାଶ୍ରୀର
 ମାତ୍ର ବାବାଦୁରୁ ଅପରଣ କହୁଲେ ଏକ
 ଉତ୍ପତ୍ତିକ୍ରମରେ ସେହି ନାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାଳିରେ ଗୋଟିଏ
 ବୁଝୁ ସଲ ଓ ଶ୍ରୀର ସମାପ୍ତ ହେ ଦୋଳସୁଲ ।
 କରବତା ମଉଲିପିଲ କର୍ମକରମାନଙ୍କର
 ସଲପତ ମସୁକ୍ତ ହୁଏଦୁମ ସାଦେବ କର୍ମକର

ଲମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ଅଲକ୍ରମପତ୍ର ଠାଠ
 କର ବଲେଶର ମହୋଦୟକୁ ଅର୍ପଣ କଲେ
 ଏକ ବଲେଶର ମହୋଦୟ ସୁର ଦେବା କର୍ଯ୍ୟ
 କ୍ଷମରେ ନିଦାକ୍ର କର ଅଲକ୍ରମ ପକ୍ଷର
 ଉତ୍ତରେ ଏକ ଦର୍ପ ବସୁଦା କଲେ । ଏକ
 ବଲୁକାରେ ସେ ଲେକନା ମଉଲିପିଲକାର
 ସଦର ସଞ୍ଚାଲ ସାମୁଦ୍ରିକା ଲକ୍ଷ୍ୟାଦ କାର୍ଯ୍ୟର
 ତାଳା ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଲୁଚକର ଧେକକ୍ରମ-
 ର ଏକର ଶୋଚନସୁ ଅବସ୍ଥା ତମନ୍ତେ
 ଦମିତକ୍ରମନକର ଯଥୋକ୍ତ ନିନା କର
 କରୁ ଲ ଲେମାନେ କେବଳ ଦୁକା କର-
 ବାକୁ ମଃ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷୁ ନୁହନ୍ତି ଏକ ମଃ
 ଚର୍ଚ୍ଚିକାଟିର କର୍ମକ୍ରମା-କର କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଦାଧା ଦଅନ୍ତ ଏକ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥ ଅପେକ୍ଷା
 ଦଧୁ ବିଶେଷର ସ୍ୱାର୍ଥପ୍ରତ ଅଧିକ ଦୁଷ୍ଟ
 ଲଖନ୍ତି । ଏ କଥାମାନ ଶୁଣି କର୍ମକ୍ରମମାନେ
 ଶକାନ୍ତ କରନ୍ତୁ ଓ ଦୁଃଖିତ ଦୋଳ ଅଛନ୍ତି
 ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିର କ୍ଷମରେ ପ୍ରତିକାର କରବା
 ଦେଖାରେ ଅଛନ୍ତି । କରବତାର ଲ-ବଞ୍ଚ
 ସମ୍ପଦସମାନ ମାନକର ବିଶେଷକର ଏହି
 ଏକଦାକର ଯୋଗକାରେ ଏକ ଦେଖାନ୍ତ
 ସମ୍ପଦସମାନ ଚର୍ଚ୍ଚି କରୁକରେ ଏକ ପ୍ରକାଶ
 କରଅଛନ୍ତି ଏକ ଏ ଦସ୍ତ ସେଇ କରବତାରେ
 ଦୁଷ୍ଟ ଦେଲ ପତ୍ରଅଛି । କର୍ମମାନ କଲେଶର
 କରବେଶ ଶୁକ୍ତ ବାବ ଦୋଳ ସମସ୍ତେ ପ୍ରୀକାର
 କରନ୍ତି ଏକ ଏକା ସୁବ୍ୟ ଅଟେ ଦେବ
 ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବକେତନାରେ ଏହର
 ବୁଝା କାଳାକାଳ ଅଛି । ଏକକାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ପତ୍ତିରେ
 ଅନକରେ ଅଧି ଅପେକ୍ଷ କର୍ମମାନଙ୍କୁ ପାଶା-
 ତରେ ନିନା କରବା ବର ବକ ଦୋଳ ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ କହ ନ ଶାନ୍ତି । ଦେଶ ଦେଖାଇ
 ଚାବା ସକାଶିବା ଅଲପ୍ରାୟରେ ସୁପ୍ର-ଦେପ
 ଦେବା ବସୁର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେଦେଁ ମତା ପ୍ରାଳ
 ଓ ସମସ୍ତରେ ଲାଗା ନ ଦେଲେ ମ-କୁ ଦାଧେ
 ସଦେବ ନାହିଁ । ବରମା କରୁଁ ଏହି କଲେଦ-
 ଅଧିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ନ ଦୋଳ ଶାନ୍ତି ସୁଖିକ ।

ଦୁର୍ଗପ୍ରମାଣର ।

କଲକ୍ରମ ଲକ୍ଷଣସୁ ସେ ଶିଖର ଏକ ବଲୁ-
 ଶାରେ ପ୍ରକାଶ କରଅଛନ୍ତି ତ ବାଶିତ୍ୟରେ
 ଦସ୍ତକ୍ଷେପ କରବା ମାତ୍ରର ପକ୍ଷମାନ ସେ
 ଦୌଗଣିକ୍ଷେପେ ନୁହନ୍ତି । ବାବାକର ଦଶାବ

ସେ ମହାମାନ୍ୟ ସଦସ୍ୟ ଉପକ୍ରମେ ଏବଂ
 ପ୍ରଦେଶୀୟ ସାମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନେ ତେଣୁ ନିହାରିକାର
 ଅବଶ୍ୟକତାକୁ ଉପାୟ କରିବେ ଏବଂ ସାହାଯ୍ୟର
 ପ୍ରୟୋଗକୁ ଦେଲେ ସେ କଲକ ଏବଂ ଉତ୍କଳ-
 ଉପରେ ଦେବା ସମ୍ଭବ କେଣା କରିବେ ।

ଅମୂଲ୍ୟର ସୁପରିଚିତ ସର ଉତ୍କଳ
 ଉପକ୍ରମ କଲକରେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତି । ସେ
 କହୁଅଛନ୍ତି ଓ ବାଣିଜ୍ୟରେ ବସୁଷେଷ କରିବା
 ଇଚ୍ଛାକର ଅଭିପ୍ରାୟ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ଯେତେ-
 ବେଳେ ଉତ୍କଳରେ ଗବମର କର ଟିକାକୁ
 ସେ ୩୨ ସେର ଦେବ ଦେବେବେଳେ ସର-
 କାର ବସୁଷେଷ କରିପାରନ୍ତି । ସଦାଗ୍ରେ ସର-
 କାରକର ଯୋଗ୍ୟ ବାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ
 ଯଥା ଯେଉଁମାନେ ମୂଲ୍ୟାଂଶକୁ ପାତ୍ର ନାହାନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କୁ ବାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟକା ଏବଂ ଯେଉଁ-
 ମାନେ ମୂଲ୍ୟ ଲାଗିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଦାବ୍ୟସ୍ୱରୂପ ଖାଦ୍ୟ ଦାନ କରିବା । ସେସ
 ଉପାୟ ନିମନ୍ତେ ଜଣେ ଉପକ୍ରମର ବର୍ଣ୍ଣନା
 କରୁଛନ୍ତି ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ସେ ସେ ସର-
 କାର ଯେଉଁମାନେ ଉଚ୍ଚ ମାଗିବେ ନାହିଁ ତମ୍ଭା
 ଶୁଭାଶୁ କରିବେ ନାହିଁ ବରଂ ଅନାଦାରରେ
 ଘରେ ପଡ଼ିରହି ମରବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି-
 ଲେଉଟି ଖାଦ୍ୟ ଦାନ କରିବେ ।

ବମ୍ଭେ, ସଞ୍ଚାକ ଏବଂ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର
 ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଏବଂ ମଧ୍ୟଭାଗରେ କେତେକ
 ସ୍ଥାନରେ ଉକ୍ତା ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାକୁ ବ୍ୟବ-
 ସରକର ଉପକାର ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ସମ୍ଭବ କରି
 ସାମାଜ୍ୟରେ ଘଟିଅଛି । କଳଦେଶର ବିଦାର
 ଓ ଶେଷନାମପୁର ବିଭାଗମାନଙ୍କରେ ଅଳ୍ପ ବୃଦ୍ଧି
 ଦେବାକୁ ବ୍ୟବସରକର କିଛି ଉପକାର ଦୋଇ
 ଅଛି । ଅନ୍ୟସ୍ଥାନର ଅବସ୍ଥା ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାୟ ରହି-
 ଅଛି । କେତେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଦଳ ଶୁଣୁ ଖସି-
 ବାର ଜଣାଯାଏ । ନବଅରେ ଓ ୧୦୦୦ ଶ
 ତମ୍ଭାଗରେ ଓ ୧୧୧୪ ଶ ଏବଂ ସାହାଯ୍ୟ-
 ରେ ଓ ୩୨୦ ଶ ସାହାଯ୍ୟକାରୀରେ ଗଜପାସ
 ତା ୨୧ ଶରେ ମୂଲ୍ୟ ଲାଗିଥିଲେ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେଇଥିବା
 ଉପସମ୍ପାଦକରେ ଅନୁର ଅଧିକ ଜଳ ଦୋଇ
 ସମସ୍ତ ଜଗରକୁ ଏକାବେଳେବେ ବୃଦ୍ଧି ଦେଇ
 ଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ଘରର ଜାତି ପଡ଼ି ଦେ-
 ଶେକ ଲୋକ ହସ ଏବଂ ଅହାର ଦୋଇ
 ପଡ଼ିନ୍ତି । ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ବର୍ଣ୍ଣନା ଏବଂ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା

କୂଳସ୍ଥ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଉକ୍ତାଅଧିକ ପରିମା-
 ଣରେ ଏହି ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳର ଅରମ୍ଭ ଦେଖି ସୁନାମଗରୁକାସିମା-
 ନେ ସେସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ଅନାଥାଶ୍ରମ ପ୍ରାୟନର
 କନୋବସ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି । ବ୍ୟବସ୍ଥାପନସରକାର
 ସଦ୍ୟ ଶୁଣୁ ପଦାମଳ ଏହି ଅନାଥାଶ୍ରମର
 ସରକାର ଏବଂ ତାହାର ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ କାଳ
 ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ସଞ୍ଚାକର ବସୁଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏବଂକାଳୀନ ଦାନ ଏବଂ ମାର୍ଯ୍ୟକ ହେବାପାଇଁ
 ସରକାରରେ ଅନେକ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଅଛି ।
 ଉତ୍କଳଦେଶର ଦର୍ଶନାଂଶର ଯେ ସମସ୍ତ କାଳକ-
 ରାଳକା ଅନାଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଅନୁବ-
 ଶ୍ରେୟେ ଯାହାକର ପିତାମାତା ମୃତ ହା ଦେହା-
 ନୁତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିପାଳନ
 କରିବା ଏହି ଅଶ୍ରମର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଅଟେ । ଏବଂ ଅଶ୍ରମମାନ ସ୍ଥାନରେ ଦେବା
 ବାସନାୟ ।

ଜମଦାସ ବନ୍ଧୁଅସ୍ତ୍ର ।

କାଲେଣ୍ଡରର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର ବାବୁ
 ରାଜକାଶ୍ୟପୁଷ ଯାଏ ଜମିଦାରୀ ବନ୍ଧୁଅସ୍ତ୍ର ସମ-
 ବରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସାଦ କରିଥିବାର ଏହି
 ପୂର୍ବେ ଅନୁମୋଦିତ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲୁ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କ ପ୍ରେରଣ ଦାଗର
 ପଠକୁ ବହିର ମର୍ମ ଅବଗତ ହୋଇ ସନ୍ତୋଷରେ
 ଜଣାଇଅଛୁ । କଳକାର ଜମି ସହାନ୍ତ କାଗଜ
 ପତ୍ର ଏବଂ କୃତ୍ରି ବିଭାଗର ଜାଲିକରୁକରଠାରେ
 ବାବୁ ମହୋଦୟ ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ ବରଣାସ୍ତ୍ର
 କରିଥିଲେ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ବନୋବସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣନା
 ବନ୍ଧୁଅସ୍ତ୍ର ବସୁଷ୍ଟରେ ବଲେକରୁକର ଶ୍ରମରା
 ଦେଇ ବନ୍ଧୁଅସ୍ତ୍ର ମୋକଦମା ସରୁ ସେମାନଙ୍କ
 ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରିବ କେଲେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଓ
 ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ଜମିଦାରୀ ବିଭାଗ ବାର୍ଯ୍ୟ ସଞ୍ଚାକ
 ଦୋଇ ପାଇବ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ସରକାର ଏବଂ
 ଜମିଦାର ଉଭୟପକ୍ଷରୁ ସୁବିଧା ଦେବ । ବନୋ-
 ବସ୍ତୁ ମହଲୁମାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୌଜାର ନବସା,
 ମାସ, ଜମାବନ୍ଦ ଇତ୍ୟାଦି ତାରଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଅଛି
 ବନ୍ଧୁଅସ୍ତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଯେ ସରୁ ଖୋଜିବାକୁ ବମ୍ଭା
 ସାଧାରଣତଃ ମୋକଦମାକୁ ଅମିଳ ପଠାଇବାକୁ
 ଦେବନାହିଁ । ସେହିସରୁକାଗଜକୁ ଦେଖି ବନୋ-
 ବସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନାୟସରେ ସରକାରୀମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଜମିଦାରୀ ବିଭାଗ କରିବେକି ପାରିବେ ।
 ଜଳସା ମାତ୍ର ଲିପ୍ୟବର ପ୍ରୟୋଗକୁ ନ ଦେଖି

ପ୍ରକ୍ରେ ବେବନ୍ଧୁ ବୋକଡ଼କ ବିକାରର ଅତି
 ଉଚ୍ଚତର ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମ ଏକପ୍ରକାର ନିମନ୍ତେ
 ପ୍ରକମାଣ ଏବଂକା ଲିପ୍ୟାଦି କରୁର ଖରଣ୍ଡ
 ପତ୍ର ନାହିଁ । ଯେଉଁ ସାମାନ୍ୟ ପରିଶ୍ରମ ପତ୍ରକ
 ଲିପ୍ୟାଦି ପ୍ରତି ଶ୍ୟବମାଣ ଜମି ସକାଶେ
 ଟ୍ୟାକୋ ଖରଣ୍ଡ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେବ ।
 ଜାଲିକରୁକର ମହାମୟ ଉଲ୍ଲ'ବର ଖାସ୍ତୁ ଲିଖିତ
 ବସୁଷ୍ଟ ବନୋବସ୍ତୁର ପ୍ରଧାନ ବର୍ଣ୍ଣନା ଏବଂ
 ବିଭାଗୀୟ ବର୍ଣ୍ଣନାକର ସବେ ପଞ୍ଚମର୍ଣ୍ଣ କର
 ବୋକଡ଼କୁ ବେଶିଲେ ସେ ବନୋବସ୍ତୁ ଏକ-
 ଦାର ନିକଟା ଓ କାଗଜ ପତ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ବନୋ-
 ବସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣନା ସାଧାରଣ ଜେସୁଟୀ କଲେକରୁ
 ଅପେକ୍ଷା ସନ୍ତୋଷଜନକରୂପେ ବିଭାଗ ବାର୍ଯ୍ୟ
 କରିବାକୁ ସମସ୍ତ ଦେବ ଏବଂ ରହିବେ ଅଳ୍ପ
 ଖରଣ୍ଡ ପତ୍ରକ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ସରକାରୀ
 ମାହାଲ ସରୁ ଯେବେ ବନୋବସ୍ତୁ ସଙ୍ଗେ
 ବିଭାଗ ଦୋଇ ସୁଅକରୁପେ ମାଲଗଜାଣ୍ଡ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଯିବ କେବେ ଉହିଁରେ ପୁକା ଅନେକ
 ସୁବିଧା ଦେବ ମାତ୍ର ବନୋବସ୍ତୁ ବାର୍ଯ୍ୟ ଏବେ
 ତଠିନ ଏକ ସର ୧୮୫୭ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ
 ମଧ୍ୟରେ ଅନୁକ୍ରମ ଅଧିକାଂଶମାହାଲର ବନୋ-
 ବସ୍ତୁ ବାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିବା ଏବେ ଅବଶ୍ୟକ ଯେ
 ବନୋବସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣନାକର ସମସ୍ତ ସମସ୍ତ ଏବଂ
 ବଳ ରହିବେ ପ୍ରୟୋଗ ନ କଲେ ଚଳବ ନାହିଁ ।
 ସରକାର ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରାରେ ଅଳ୍ପ ବାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟ-
 ଯାଇ ନ ପାରେ । ତେବେ ବିନା ଅପତ୍ତିର
 ବନ୍ଧୁଅସ୍ତ୍ର ମୋକଦମାମାନ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିତ
 କରିବାକୁ ବ୍ୟବସାୟରେ ଏବଂ ରହିବେ
 ବିସେଷ ଅସୁବିଧା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ବେବନ୍ଧୁବୋ-
 ଲିକ ଜାଲିକରୁକର ସାଦେବକ ମଲରେ ବିବ୍ୟ
 ଦୋଇ ଏହି ନିଶ୍ଚିତ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ବନୋବସ୍ତୁ
 ବର୍ଣ୍ଣନାକର ପ୍ରଧାନ ବାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ଦେବା
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟ କିଛି ବାର୍ଯ୍ୟର ଗ୍ରାହ ସେମାନଙ୍କୁ
 ବ୍ୟବସାୟ ନ ପାରେ । ବନୋବସ୍ତୁ ଶେଷ ହେଲେ
 ଉଲ୍ଲ'କୁ ଯେବେ ଓଡ଼ିଶାର ବୌଶି ଜିଲ୍ଲାରେ
 ଏବେ ବନ୍ଧୁଅସ୍ତ୍ର ବାର୍ଯ୍ୟ ଜମିକ ଯେ ରହି ପାଇ
 ଜଣେ ବାକମର କରିବାକୁ ଦେବ ତେବେ ସେ
 ଜିଲ୍ଲାରେ ସେହି ମୋକଦମାମାନ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା
 ନିମନ୍ତେ ଜଣେ ବରଣାସ୍ତ୍ର ବନୋବସ୍ତୁ ଜେସୁଟି
 ବଲେକଟିକ ପଠାଯାଇପାରିବ । ଅତଏବ ଦେ-
 ଶାସାଏ ସେ ଉକ୍ତାବସୁଗଦାକୁ ଦେଉଁ ଅପା-
 ନେ ଅବେଦନ କରିଥିଲେ ତାହା କିଛି ସଫଳ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାହିତ୍ୟିକ ସମ୍ପାଦକପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା

ଅଗଷ୍ଟ

୧୯୧୭

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା

୧୯

ଏହି ମହାନଦୀର ମାଧ୍ୟମରେ ଦିଗ୍‌ବଳର ବାହାରି ଅପରାଧ ବେଳେକେ ଅଧିକ ପ୍ରାୟତଃ ହରେ ଉପାଧି ହେଉ ଓ ଶିଳ୍ପର ହରଣ ଏ ଉପଲକ୍ଷରେ କରବାର ଚଳିଥିଲା । ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଖା ଜମିରେ ଏଠାକୁ ଉପୁ ଦିଗ୍‌ବଳର ଦୋଷ ବାହାରି ଗତ ସମ୍ପାଦକ ମାରି-ଅଛନ୍ତି ।

ଗଞ୍ଜାମ ଉପୁଷ୍ପ ଅବଳର ଦୋଷଅଛନ୍ତି ସେ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅବଳକୁ ହେଉଛି ଶୋଭାଅଛି । ପ୍ରାୟତଃ ଦିଗ୍‌ବଳମାନେ କରବାର ବରାଧରଣ ସେ ହର ଅବଳକୁ ଚଳା ଓ ଦେଲେ ସେମାନେ ଗୋଦାମ ଫିକ୍‌ସାଦେ ଚାହିଁ । ଦେଲେ ଦର ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅଗା ପୁଣି ଦେବ ଲେଖା ଚାହିଁ ।

ଉପୁ ସିରକଟ ଦୋଷର ବାହାରି କର-ଦରା ବେଳେ ସଦରେ କରୁଛୁ ଦୋଷଅ-ଛନ୍ତି । ଏହି ସମ୍ପାଦକ ସଦ ଏହି ପୁକ୍ତ ଦେଖି ମାଲବାଡ଼ ମହାନଦୀ ଯାଇ କ ଥିଲେ । ଦୋଷର ବାହାରିର ବଦାନ୍ୟତା ବାହାରିର ଅବଳର ଚାହିଁ । କରବରା ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ଚଳାଯାଇ ଏ ମହାନଦୀ ଅଛନ୍ତି । ଏହାକର ଜୟୋଗରେ ସମସ୍ତେ ଅବଳର ଦେବେ ।

କାଳମ୍ପ ମହାନଦୀର ଅପରାଧ ଅଧିକେଶର ଥିଲେ ଅବଳର ରହିଲେ । ପ୍ରଥମ ଉପସ୍ଥ ସେ

ଉପନିବନ୍ଧମାନେ ଯଥୋଚିତ ଚାପର ଦୋଷ ସମସ୍ତାମାନଙ୍କେ ଅପୋଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଧିକେଶର ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । କରବାର ଠାରେ ପ୍ରଥମେ କରବାର ଲଗା-ଅଛି । ମାଧ୍ୟମରେ ବାହୁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ବାହାରିର ମେହନାପୁରୁ ଅଧି ଏବଂ ସର କରପୁଲେ । ସରରେ ପ୍ରଥମେ କରବାର ଏବଂ ଏକସମ୍ପାଦକ ଚଳା ଲେଖା ସମ୍ପାଦକ ଦେଲେ । ଅଧିକ ଏବଂ କରବାର ଚଳା ମନବାର ଅଗା ଅଛି ।

କରବାର ଦୋଷର ସଦର ମହାନଦୀରେ ଜଣେ ସଦ ଦେଖି ଦିଗ୍‌ବଳର କରବାରୁ ଅଧି ପ୍ରଥମେ ସଂ ଚୋ ଦିଗ୍‌ବଳର ମୋଲିକା ଚାଳମୁର ଅଧି ଦେଲେ ରେଦେନ୍ୟ ଲେଖାର ବାହାରିରେ ପ୍ରଥମେ ଦୋଷଅଛନ୍ତି । ମୋଲିକା ସାଦେବ ସେପରି ଶାନ୍ତ ପ୍ରକୃତି ଓ ଅଧିକେଶ ଲେବ ଅପୋମାନେ ଅଧା ଦରୁ ସେ ଦେଲେ-ଲେବ ପ୍ରଥମେ ସରୁର ବାହାରି କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ପ୍ରଥମମାନଙ୍କ ସମାପୋବ୍ୟ ଅବଳରାପୁ ଦେବେ ।

ଓଡ଼ିଆରେ ଏ ବର୍ତ୍ତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସାହାଯ୍ୟର ଅବଳର ଦେଲେ ପୁକ୍ତା ଲେଖକ ଚଳିଗଲେ ବାହାରିର ଅଧିକ ଦେବ ଚାହିଁ ଏହାକର ସମସ୍ତଙ୍କର ଯାଗଣା । ମାତ୍ର ଅପୋମାନେ ସମ୍ପାଦକ ଅବଳର ଦେଲେ ସେ ରେବ ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କେ ଏମନ୍ତ

ଦୁର ଦେଲେ ବାହାରି ବସନ୍ତ ଅଛନ୍ତି ସେ ଅଗାମୀ ମାତ୍ର ମାସରେ ଓଡ଼ିଆର ଲେଖକ-ମାନଙ୍କ ମାଟି ବାହାରି ସେବ ଦୋଷର ଏବଂ ସାହାଯ୍ୟ ବାହାରି ଅବଳର ଦେଲେ କର-ପଦର ମାଟିରାମ ବରା ଅଧିକ ଦାମରେ ସାମାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଓ ମୂଲ୍ୟରା ଅଧିକ ସରମାନଙ୍କେ ଓଡ଼ି-କାର ଅଗା ଚାହିଁ । ଏହାମାନେ ଅପୋମାନଙ୍କୁ କଲେକର ପ୍ରଥମେ ଗୋଲା ଲେଖା ବାହାରି ଅଧିକ ସରମାନଙ୍କେ ଗୋଲାଲକାର ଦିଗ୍‌ବଳକୁ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ଏହି ସଦ ବାହାରି ସାହାଯ୍ୟ ବାହାରି ସେବୁ ଲେଖା । ଲେଖା କରୁ ଓଡ଼ିଆର ଅଧ୍ୟାୟ ଲେଖା କଲେକରମାନେ ଏହିପରି ଦିଗ୍‌ବଳ କରବେ ।

ଏଠା ଦେଲେର ସୁସମାଜର ବାହାରିର-ମୂର ସରବାସ ବାହାରିର ଓ ଦେଲେକର ବହ-ମାନ ଦେଲେ ଅପୋମାନଙ୍କ ଦେଲେକର ଉପଦୋ-ଲକ୍ଷଣ ଗତ ସୋମବାର ଅଧିକ ଗୋଲଦେବୀ ସମସ୍ତେ ଏପରି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପ୍ରଥମେ ଦେଲେ । ଦିଗ୍‌ବଳ ସର୍ବାଦ ସାଦେବ ମୋହର ମସ୍ତୁରେ ଥିଲେ । ଦାହାରିର ଏପୋମାନଙ୍କୁ ଦିଗ୍‌ବଳର ଦାସ ପୁଲସରେ ସମାଦ ଦେଲେ ଗୋଲସ ସାହା-ଅଧ୍ୟାୟ ଲେଖା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଅଧିକ ଦାମର ପ୍ରକ ମଧୁ କରବାରେ ସର୍ବାଦ ବାହାରି ଲେଖା ବାହାରି ଲେଖା ଦେବାର କରା

ହୁଏ । ପୁରୀର ଅନୁଷ୍ଠାନର ଫଳ କଣା ଯାଇ
 ଚାହିଁ । ଏହି ଦୈନିକୀର ଦାସ ପତ୍ର ବ ୨୦ ଶି
 ତଳେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅର୍ଥରେ ବସଣୀ ସ୍ତମ୍ଭେ ଓ
 ସେ ସରକାରୀ ହସାବରେ ବାଟିଲୁଟ କରୁଥିଲେ
 ହୋଇ ଦାୟିତ୍ଵକୁ ଲଗାଣା ପ୍ରଦାନ କରବା
 ନିମନ୍ତେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ।

ଏକ ବରଦତ୍ତା ଗଜେନ୍ଦ୍ରରେ ବଳାଲୀର
 ନାମା ବନରୁଣ ଶ୍ୟାମ ଅମଦାନା ଲଗାଣାର ଶ୍ରେଣୀ
 ବାଲିବା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ତହିଁରୁ ଓଡ଼ି-
 ସାହି ବନରମାନଙ୍କର ସମ ୧୮୯୫ ସାଲର
 ତାଲୁକାଠାରୁ ଅନେକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଣ ମାସର
 ଏକ ତଳତ ସମ ୧୮୯୨ ସାଲର ସେହି ବଣ
 ମାସର ବିବରଣ ନିମ୍ନେ ଲେଖୁଅଛୁ ଯଥା ।—

ଅମଦାନ

ପ୍ରଥମ ଓ ତୃତୀୟ ଅମଦାନ ନାହିଁ ।
 ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ସମ ୧୮୯୫ ସାଲରେ ୩୪-
 ୫୦୦ ହଜର ଏବଂ ସମ ୧୮୯୬ ସାଲରେ
 ୧୮୨୦ ହଜର ସହ୍ୟ ବରଦତ୍ତାରୁ ଅସିଥିଲେ ।
 ଏହି ସହ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ମତ୍ସ୍ୟ ଏବଂ ଚଣା କର
 ଲଦାଦି ଅଟେ ତହିଁମଧ୍ୟରେ ଲଦର ଲାଭ ଅଧିକ ।

ରାଶିମାନ ।

ସମ ୧୮୯୫	ସମ ୧୮୯୬
ହଜର	ହଜର
ବାଲେଶ୍ଵରଠାରୁ ୧,୮୫,୫୩୮	୧,୮୮,୨୨୫
କଟକ " ୫,୨୪,୫୬୭	୭,୨୨,୯୪୪
ପୁରୀ " ୧,୩୦,୧୨୭	୧,୭୧,୨୦୭

ଏକ ହଜର ବାଲେଶ୍ଵର ମ ୧୮୯୦ ର ଅଟେ
 ଲୁଦବାଇର ଅମଦାନ ରାଶିମାନ ବାଲେଶ୍ଵରର
 ଦେବାଦ ସଙ୍ଗେ ମିଶିକାରୁ ବାଲେଶ୍ଵରର ଅଧିକ
 ସଙ୍ଗେ କଟକର ଅନେକ ସମ୍ପର୍କ ରହିଅଛି
 ଅର୍ଥାତ୍ ଯଦା ବାଲେଶ୍ଵର ତଳେ ଲେଖା ଅଛି
 ତଦା କରୁ ପରମାଣରେ କଟକର ଅମଦାନ
 ରାଶିମାନ ସମ୍ଭବାରୁ ହେବ । ଗୁରୁତ୍ଵର ସହିତ
 ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ମରସସ, ବିକଳ କରଦତ୍ତା ବମ୍ବେର
 ଏକ ମାନ୍ୟତାକୁ ଏକ ବଟକ ଓ ପୁରୀର ଗୁଡ଼ିକ
 ଦେବଳ ମରସସ ଓ ବିକଳରୁ ଗୁରୁତ୍ଵ ହୋଇ
 ଥିଲେ । ଦେବଳ ଅଧି ପରମାଣ ଗୁଡ଼ିକ ଭରି
 ଲଦାଦି ବଟକରୁ ମାନ୍ୟତାକୁ ଯାଇଥିଲେ ।
 ଓଡ଼ିଶାର ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ଅଧି ପରମାଣ
 ବରଦତ୍ତା ଓ ମାନ୍ୟତାକୁ ଏକ ବିଶେଷରେ ମତ୍ସ୍ୟ
 ସହ ଓ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରୁ ଯାଏ ବମ୍ବେରୁ ଦେବଳ
 ଏହିବର୍ଷ ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ଗୁଡ଼ିକ ଯାଇଅଛି ।

ବରଦତ୍ତାରେ ସହ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଦେବାରୁ ଏକିଏ
 ଗୁଡ଼ିକ ଭରି ତଣା ପ୍ରଭୃତି ସହ୍ୟ ବରଦତ୍ତାରୁ
 ବିଶେଷ ରାଶିମାନ ଦେଖିଅଛି ଯଥା ଗତମାସ
 ୧୨ ସପ୍ତାହରେ ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ଧାନ ୨୨୩ ହଜର
 ଏବଂ ଗୁଡ଼ିକ ୩୧୩ ହଜର ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ
 ବାଲେଶ୍ଵରରୁ ୪୨୦୫ ହଜର ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ଵରୁ
 ୪୦୫୦୦ ହଜର ଗୁରୁତ୍ଵ ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ
 ୨୪୩ ଓ ୮୦୪୦ ହଜର ଧାନ ଏବଂ ୮୩୧୮
 ହଜର ଭରି ହୋଇଥା ଲଦାଦି ବରଦତ୍ତାରୁ
 ରାଶିମାନ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ୨ ସପ୍ତାହ ଅର୍ଥାତ୍
 ଗତ ତଳମସ ମାସ ତା ୧ ରାତ୍ରୀରୁ ତା ୧୨ ରାତ୍ରୀ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଗତବର୍ଷର ସେହି ଦୁଇ ସପ୍ତାହର
 ବରଦତ୍ତାର ସହ୍ୟ ବାଲେଶ୍ଵର ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
 ହେଲେ ଯଥା ।—

ସମ ୧୮୯୫ ସମ ୧୮୯୬

ଅମଦାନ ହଜର	୪,୧୪୨୨	୧,୩୦,୧୨୭
ରାଶିମାନ	୨,୬୭,୨୦୫	୨,୦୧,୨୨୯
ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଠାରୁ ଅମଦାନ ଅଧିକ ଏବଂ ରାଶିମାନ ଉତ୍ତମ ପ୍ରକାର ଏବଂ ଅଧିକ ସୁଖର ସମ୍ଭବ ଯେ ଗତବର୍ଷ ସେହି ସମୟରେ ୨,୨୩,୫୬୭ ହଜର ପ୍ରକାର ଏବଂ ୧,୨୫,୫୬୭ ହଜର ହେବ- ଶକ୍ତି ରାଶିମାନ ହୋଇଅଛି । ଦର ତଦା ଦେଲେ ବଦେଶକୁ ଅଧିକ ସହ୍ୟ ବାଲେଶ୍ଵର ସିଦ୍ଧ ନାହିଁ ଏଥିରୁ ସମ୍ମାନ ଯାଉଅଛି ।		

ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ସମାଧାନ ।

ଲଗାଣାରୁ ସମାଧି ଅର୍ଥରେ ସେ ଲୁଦବରଦ
 ବର୍ଷର ସହ୍ୟ ଲୁଦବର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ସାଧାରଣ ନିମନ୍ତେ
 ଦେବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବରଦତ୍ତାର ଲଦା ଲଗାଣାରୁ
 ଲୁଦବରୁ ସେକେଟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଦେଇ ତହିଁ
 ଅଧିକ ଓ ସହ୍ୟସାଧାରଣକୁ ସାଧାରଣ ପ୍ରାର୍ଥନା
 ତରଦା ହେବ ସେ ଲୁଦବରୁ ବାର୍ଦ୍ଧି ଶାଳଦାକୁ
 ଗୁଡ଼ି ବଢ଼ିଅଛନ୍ତି ।

ବୁଢ଼ିଲେ ସେମାନୁ ଅଗାଧତ ପ୍ରଭୃତି ସହ-
 ମାଣରେ ଧାନ ଗୁଡ଼ିକ ହୋଇଅଛି ତେମନ୍ତ ଶାଳ
 ଅମଳ ହୋଇଅଛି ଯେ ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ
 ମାତ୍ର ଲୁଦବରୁ ଗୁରୁତ୍ଵ ହୋଇ ଯାଇବ ।
 ସେ ଶୁଣରେ ମଧ୍ୟ ଧାନ ଧସଇ ଅଧି ଲୁଦ
 ଦେଇଅଛି ଏବଂ ଏକମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏଠାରୁ
 ଅଧି ଗାଲେ । ଗୁରୁତ୍ଵର ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେବ
 ଅଛି ଯେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଟଙ୍କାରୁ ସେ ୨ ର
 ଏବଂ ବୋଗସ୍ରେ ସେ ୮ ଗୁଡ଼ିକ ହସ୍ତ
 ହୋଇଅଛି । ସେ ବରଦତ୍ତ ଦେଉଁ ତଳରେ

ପ୍ରସର ଗୁରୁତ୍ଵର ଏବଂ ଦେଉଁ ତଳରେ ପ୍ର ପ୍ରକାର
 ଅଧିକ ନୁହେଁ । ଏଥିପାଇଁ ଲେଦେ ସମ୍ଭବମାନ
 ବରଦତ୍ତ ଓ ଲୁଦମାସ ଲୁଦରୁ ଲୁଦ ପ୍ରାୟ ସେଂସ
 ହୋଇଯିବ । ତଦା ଦେଲେ ବିଶେଷ ଅବଦତ୍ତ
 ଦେବ ଏବଂ ସେ ସମୟରେ ସାଧାରଣ ଦାନର
 ବଦୋକସ୍ତ ଚଳାନ୍ତ ଅବଦତ୍ତ ଦେବ ।

ଶ୍ରେଣୀଗଣରୁ ବରଦତ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେଉଁ
 ଅଧିକ ଓ ତାହାକି ଏଲଦା ମଧ୍ୟରେ ଦେବଳ
 ବରଦତ୍ତର ଲଦା ଲୁଦବର ବିଷୟ ଅଟେ ।
 ଅନ୍ୟ ଲଦା ମଧ୍ୟରେ ଲେଦାବରଦା ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧି-
 ତୁମର ଅବସ୍ଥା ଦର ଲଗାଣାଏ ଏବଂ ସେ ସବୁ
 ଚଳରେ ପ୍ରାୟ ସାଧାରଣଦାନର ଅବଦତ୍ତ
 ଦେବ ଚାହିଁ । ମାନବୁମ ଏବଂ ଗାଲେମୋ ତଳ-
 ମାନବର ଅବସ୍ଥା ତେଦେ ଦର ନୁହେଁ ଏବଂ
 ବରଦତ୍ତରେ ସାଧାରଣର ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇ ଯାଲେ ।
 ଅପାତତଃ ଗାଲେମୋ ଲଦା ଲେଦମାତ୍ରକୁ
 ସରକାରୀ ତଳରୁ ମତ୍ସ୍ୟ ଗୋଦ ଅର୍ଥରାଜ
 ଶୁକ୍ତ ବରଦତ୍ତରେ ଅନେକ ଲୁଦବର ଦେବ
 ଦାରିଶ ମତ୍ସ୍ୟ ସେଠା ଲେଦବର ଚୋଟିଏ
 ପ୍ରାଧାନ ଶ୍ୟାମ ଅଟେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଗତବର୍ଷରେ ଏ
 ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସମ୍ପର୍କ ଦେବାର ଲଗାଣାଏ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଲୁଦ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗତ ବର୍ଷର ପ୍ରୟୋଜନ ଶେଷ
 ଲଦରେ ସାଧାରଣ ମନ୍ତ୍ରଣ ସ୍ଵରୂପ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର
 କର୍ମରେ ବର ସାଦେବ ଲେଦିଅଛନ୍ତି ଓ
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଲେଦବାଟି ଚିଟିକା ଗତ ବର୍ଷର
 ଲଦବାସର ପ୍ରଧାନ ବଟନୀ ଅଟେ । ବଟିଶରେ
 ମନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଦେଶର ଲେଦବାଟି ଗୋଦଧା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଚିଟିଅଛି ଏବଂ ଲୁଦଲରେ ବରଦତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ବାଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ଏହି ଦାୟିତ୍ଵ ଶେଷ
 ଦେଲେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅନେକ ଲେଦର ସିଦ୍ଧା
 ଅ ସଦା ଦେବ, ଅମଦାନ ରାଶିମାନ ଗୁଡ଼ି ଦେବ
 ଏବଂ ସମ୍ଭବତଃ ମୁଦିଅର ମୁଦ ଓ ଶାନ୍ତ ସାଧ-
 ପ୍ରିର ଦରର ବ୍ୟବହାର ବାଟେ । ଅଧିକାଂଶ
 ଯାତ୍ରା ଲେଦରେ ଗାତାସ୍ତର ବରଦେ ଏବଂ
 ବରଦତ୍ତ ଲଗାଣା ସତରର ଓଲଟା ଶେଷ
 ଲଗା ପଡ଼ିବ । ଏପରି ବରଦତ୍ତାରୁ ୧୮୭୩ରେ
 ବଟକ ଅଧିକାର ପ୍ରକାଶାଗାର ଗୋଶୁକ୍ତରେ
 ଓଡ଼ିଶାର ଲୁଦର ସାଧକ ଦେବ । ଲୁଦର ବଦୋ-
 କସ୍ତ ଦାୟିତ୍ଵ ଅଧି ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଧାନ ବିଷୟ
 ଅଟେ ଏବଂ ତାହା ଲେଦବର ମନୋଯୋଗ
 ଅଧିକ ସମାପରେ ଅବର୍ଷର ଲଦବାର ଲଦା

ଯାଏ । ନିମ୍ନୋକ୍ତମାନେ ସ୍ୱଳ୍ପବୟସ ଏ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି
 ବଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖିଥାନ୍ତି ଏବଂ ନବଶ୍ରୀମେଘ
 ଶବ୍ଦକୁ ବେତେଲେଖାଏଁ ମାଲିକାଳୀ କେବେ
 ଏହା ଜାଣିବାକୁ ବଶେଷ ଚିନ୍ତା ଅଛନ୍ତି ।
 ଗର ଦୁଇବର୍ଷ ଭଲ ଫସଲ ହେବାରୁ ଗୁଣିମା-
 ନଙ୍କର ଏବଂ ଚେରକାଟ ନିର୍ମୂଳ ହେବୁ ମୂଲ୍ୟ
 ଶେଷର ଅବସ୍ଥା ଅନାମ୍ୟ ସମସ୍ତଠାରୁ ଭଲ
 ଅଛି । ଓଡ଼ିଆମାନେ ସ୍ୱଳ୍ପବୟସ ଧର ଏବଂ ଅଳ-
 ନକ ବାଧ୍ୟ ଏବଂ ଦଣ୍ଡମୟ ଅପରାଧର ବିଷୟ
 ଭେଦ ବୁଝିବ କର୍ମରେ ଫସଲ ଭଲ ହେବାରୁ
 ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ କଲ୍ୟାଣରେ ଅପରାଧର ସଂଖ୍ୟା
 ବଲିଷ୍ଠ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । ଯେବେ ନବଶ୍ରୀମେଘ
 ବିଶ୍ୱାସନରେ ଥିବା ଚୈତନ୍ୟ ଏବଂ ପଞ୍ଚଅକ୍ଷ
 କାର୍ଯ୍ୟର ନିରନ୍ତର କଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ପ୍ରାମାଣ୍ୟର
 ଗଠନ ସାଧ୍ୟାକାରୀ ସହର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ
 ହେବ ତେବେ ଲୋକଙ୍କର ସମେତ ହିତ
 ହେବ ।

ଉପଲବ୍ଧିପ୍ରତି ମନୁଷ୍ୟରୁ ପାଠକମାନେ
 ଦେଖିବେ ସେ କର୍ମର ନିରନ୍ତର ସାହେବ ଭେଲ
 ବାଟର ଶୁଭବିଗର ଅଲୋକରେ ଏକାନ୍ତ ମୂର୍ଖ
 ଦୋର ବୁଝିବଲୁ ଆକୃଷ୍ଟିକା କର ନାହାନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କର କିମ୍ପା ଦେଖିଥିବେ ଶାନ୍ତ
 ପ୍ରାୟ ମହାର୍ଗି ଦେଲେ ଅପରାଧ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି
 ହେବ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ନିରାପରାଧ, ସ୍ୱଳ୍ପ
 ପ୍ରାୟ ରହିବ ନାହିଁ । ଅତି ଚୈତନ୍ୟ ଏବଂ
 ସହୃଦ୍ୟ କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଗ୍ରହ
 ହିତ ହେବ ତାହା ସେ ପ୍ରକାଶ କରି ନ ପାରିବୁ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ମନର ଫଳ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଗ୍ରହ
 ଗାହାଙ୍କର ଅନୁଗାମୀ ଗୋଲିଆରୁ ନାହିଁ ।
 ପଞ୍ଚଅକ୍ଷ ପ୍ରଥା ବହୁ ପରୀକ୍ଷା ଉତ୍ତରୁ ବ୍ୟକ୍ତ
 ବୋଲି ପରଲୋକ ଦୋକା ପ୍ରଲେ ତାହା ପୁନ-
 ନିଗତ ହେବା ବାହ୍ୟମୟ ନୁହେଁ । ଉତ୍ତର
 ହିତାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସଂକଳ ହେବାର ଶକ୍ତି
 ଦେଖୁଅଛୁ ।

ସମ୍ପର୍କ ଅବସ୍ଥା ।

ଗର ସମ୍ରାଜ୍ୟରେ ସମସ୍ତ କଳା ହେଉ ସମ୍ପ-
 ନରେ ମାତ୍ରବର ଦଲୋଧରକ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
 ନିଅନ୍ତି । ଚିତ୍ତରେ ଓଡ଼ିଆର କଥା ସଂକ୍ଷେପରେ
 ଭେଦା ଥିଲା । ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସା-
 ଦେବକ ଉପାହାସ ମନ କଥା କହୁଥିଲେ ସେ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ । ସେହି ଉପାହାସ ବିଳମ୍ବ
 ଶା ୫ ଉପରେ ଲିଖିତ ହୋଇ ଥିଲା । ସମସ୍ତ

କାହାକୁ ଏକମାତ୍ର ପୂର୍ବର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିକାରୁ
 ହେବ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ତ କମଳାକର ସାହେବ ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ି-
 ଶାର ପ୍ରଦେଶ ଜିଲାର ଅବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକରୁ ସେ
 ନବଶ୍ରୀମେଘକୁ ଉପାଳ ଶେଷରେ ଅପଣା ମନୁଷ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । କଟକ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ
 ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁଠି ଦୈନିକୀୟ ପତ୍ରିକା, ବାବୁ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପୁଣ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନ ଚୈତନ୍ୟ, ବାବୁ ଜଗନ୍ନା-
 ଠକରାଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିମାନ କମିତାର
 କଠାରୁ ଦୃଷ୍ଟି ଅଛନ୍ତି ଯେ ନାଲକର ମାତ୍ର
 ଦୃଷ୍ଟିଗ୍ରସ୍ତର ଫସଲ ନିରାପଦ ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍ତର
 ଅପର ଲାଗର ଫସଲ ଉତ୍ତରଣ ବା ଉପର
 ହୋଇଥାରେ । ନାଲକର ଅନୁଗାମୀ ଧାନଖେତର
 ପରିମାତ୍ର ଜିଲାର ସମସ୍ତ ଧାନ ଖେତର ଏବଂ ପ୍ରା-
 ମାଣରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥକଲ୍ୟାଣ
 ବିଦେଶରେ ଜିଲାର ବେତେକ ଅଂଶରେ
 ଅନୁଗାମୀ ଗଠିତ ମାଟି ପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟି ହେବ ନାହିଁ
 ଯାତ୍ରୀର ସବିଧାକର ଅର୍ଥସର ଏବଂ ଓ-
 ଦେବୁର ସାହେବ କଲ୍ୟାଣକୁ କର୍ମରୁ ଗଲ ମତ
 କେଲ ମାତ୍ରବର କମିତାର ଏହି ସଂକଳା କର
 ଅଛନ୍ତି କି ଯେ ସବୁ ପ୍ରାନ୍ତରେ ନାଲକର ମାତ୍ର
 ଦାର ଅନୈ ଉପାୟ ନାହିଁ ଅପଣା ସାମାଜ୍ୟରେ
 ଅଛି ସେହିସବୁ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅନୁଗାମୀ ଅଧିକ
 ଅଛି । ବାଲିଖର ଜିଲ ସମ୍ପର୍କରେ ସେଠା
 କଲ୍ୟାଣର ଦେ ସାହେବକ ବିଦେଶରେ ସମସ୍ତ
 ଜିଲ କମିତା ଗୁରୁପଣରୁ ଅଧିକ ଫସଲର ଅପା
 ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସବିଧାକର ଅବସ୍ଥା ବାଲି-
 ଶର ଅନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତଠାରୁ କର ସେଠା ସବିଧା-
 କର ଅର୍ଥସର ବାବୁ ଶ୍ରୀମତର, ବୋଷକ
 ବିଦେଶରେ ଉପାହାସର ପ୍ରସାର ହେବାର
 ଅପା ଅଛି ଏବଂ ସେଠାରେ ଦୃଷ୍ଟି ହେବ ନାହିଁ
 କେବଳ ଠାରେ ଅନୁଗାମୀ ହେବ ଏବଂ ଅଗାମୀ
 ସେବୁଷଣ ବା ମାରତ ମାଷରେ ସେ ସବୁ
 ପ୍ରାନ୍ତର ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟର କଲ୍ୟାଣକୁ କଲ-
 ବାରୁ ହେବା ସ୍ୱପ୍ନ କରବତ୍ତ ଗୋଷ କାହାକୁ-
 କର ବାଲିଖର ଜିଲରେ କର୍ମଦାୟ ଅଛି ଏବଂ
 ସେ କିନ୍ତୁରେ ସେ ଜିଲର ଏବଂ କଟକଜିଲର
 ବେତେକ ଅଂଶ ଦୁମିଶ କରୁଥିଲେ । ତାହା-
 କଠାରୁ କମିତାର ସାହେବ ଅବଗତ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି କି ସେହି ପ୍ରକାଶରେ ପୂର୍ବେ ନାଲ
 ଜିଲ କରୁଥିବୁ ବେତେକ ଦର ଉପରେ ସେ-
 ମାନେ ପଲେ ଏବଂ ସାହାଯ୍ୟୀ କରୁଥିବୁ

କରୁଅଛନ୍ତି । ଜିଲର କରର ଅଧିକ ଉତ୍ତରା
 ସେମାନଙ୍କର ପୂର୍ବ କରୁଥିବୁ କି କରବାର
 ହେବୁ ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜିଲରେ ଦୁମିକର
 ମାତ୍ରପ୍ରତି ୫ ୫୨ କା ପ୍ରଲେ ଲଜନ କାଳରୁ
 ଜିଲ ମତ୍ରାକର ଦର ମାତ୍ର ୫ ୦ ୩ ପତ୍ର
 ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆରେ ଦୁମିକର ସେଠାରୁ ଅନେକ
 ଉଣା ବେତେକେ ଜିଲର ମାତ୍ର ୫ ୧
 ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଜିଲର ଦୁମିକର ସମାଜ
 ଅଟେ । ତାହାକି ବିଦେଶରେ ଜିଲର
 ଦର ଉଣା ହେବା ଉପର ଏବଂ ତାହା ହେଲେ
 ଜିଲର କରୁଥିବୁ ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟି ହେବ ।
 ଶ୍ରୀମତ୍ତ କମଳାକର ସାହେବ ଏହି ମତ ସମର୍ଥନ
 କରୁଅଛନ୍ତି ସ୍ୱଳ୍ପର ବିଷୟ ଅଟେ । ସ୍ୱଳ୍ପ
 କଲ୍ୟାଣର ଶ୍ରୀମତ୍ତ ଦେଲି ସାହେବ ସେ ଜିଲର
 ଉପର ସାଧ ବା ଅପରାଧ ହେବାର ଅପା କରନ୍ତି
 ଏବଂ ଚୈତନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକାର ଦାସ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି
 କି ସନ ୧୮୭୭ ଶାଳଠାରୁ ଏପରୁ ଦୃଷ୍ଟି
 ଅଧିକ ହେବ ମାତ୍ର ଚୈତନ୍ୟ ମତରେ ଦୃଷ୍ଟି-
 ଶଳର ସାହେବ ବିକଳ ହୋଇ ତାହାନ୍ତି ।
 ଅବଗତରେ ବିଅଳ ଅପରାଧ ଅପୁ ହୋଇଥିଲ
 ଶାରଦ ମତ୍ର ସେହି ପରିମାଣ ସମୁ ଦେବ । ସରବଂ
 ଓଡ଼ିଆ ମୁଲକରଠାରୁ ସେଠା ଅବସ୍ଥା ଭଲ
 ଏବଂ କଲ୍ୟାଣରେ କିଛି ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲ
 ଏବଂ ଅନୁଗାମୀରୁ ସେଠା ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଅଟେ ।

ଅଧିକାଂଶ ଶ୍ରୀମତ୍ତ କମଳାକର ସାହେବ ସମର୍ଥନ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଅତି କେତେକ ମାଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ବିଶେଷ ଅନୁଗାମୀ ଅପଣା ନାହିଁ ଏବଂ ଏ
 ପରେ ତାହା ଉପସ୍ତୁତ ହେଲେ ମୁକା କମିତାର
 ଓ ମତ୍ରାକରମାନଙ୍କ ଦାବରେ ବେତେକ ପରି-
 ମାଣ ଧାନ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ଭେଲବାଟି କାର୍ଯ୍ୟ
 ସଂକଳାକର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ନ ପାରିବୁ ତାହା
 ଏବଂ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବ । ସରବେଶେ ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କାହାଳି ପ୍ରଦେଶର
 ଦୃଷ୍ଟି ହେବୁ କାହାଳିର ମୂଲ୍ୟ ଅନେକ ଏକଲର
 ଭେଲ ବାଟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଓଡ଼ିଆ ମୂଲ୍ୟ
 ଜିଲ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ କାହାଳି ମୂଲ୍ୟମାନେ
 ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାହେବୁ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟମାନେ ସେ
 ମାନଙ୍କୁ ସୁଖ ଶାନ୍ତିଅଛନ୍ତି । ତାହାକିରେ ଅନୁ-
 ମାନେ ଦେଖୁଅଛୁ ସେଠାରେ କାହାଳିର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ
 ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଅନାମ୍ୟ ପ୍ରା-
 ଅଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଲୋକ ପ୍ରାୟ ନାହାନ୍ତି ।

୧୮୯୨ ମସିହାର ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ, ଗୁରୁଦ୍ୱାର୍ତ୍ତି ଓ
 ଭୂଗୋଳମେଷ ଦୂରତ୍ୟାଗୋଦ୍ୱାର୍ତ୍ତି
 ଗୁରୁମାନଙ୍କର ନାମ ।
 ମାଲକର ।

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ—ପାରଦର୍ଶିତାମୁତାରେ ।

- ୧ ମୂଳ ଗୁରୁମାନଙ୍କର ନାମ, ଇମ୍ପିରାଲମ, ଜିଲ୍ଲା ବା ଜିଲ୍ଲା
- ୧ ଚିନ୍ତାଶୀ ଅଧିକାର ମୌଜା କଟକ
- ୨ ଗୋପାଳଗାଁ କଟକ ମଝିଲ " "
- ୩ ଗୋପବନ୍ଦୁକେଶବେଠ ନୟାଗଡ଼ ଗଜପତି
- ୪ ଗୋବିନ୍ଦନାଥ ନାୟକ ରାଣପୁର " "
- ୫ ବୃନ୍ଦାବନପୁରୀପାଳିକା ଦୋଳସାଗା ବାଲେଶ୍ୱର
- ୬ ଗଜପତିମାନ ଦାସ କଟକ ଟାଉନ କଟକ
- ୭ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ୟାମାୟା ନାଲଗିରି ଗଜପତି
- ୮ ଗଦାଧରପଟ୍ଟନାୟକ ଭୋଜପାଳିକାମୁଲି " "
- ୯ ଗଜବନ୍ଦୁ ମହାପାତ୍ର ବରଗଞ୍ଜୀସାହା ପୁରୀ
- ୧୦ ବୈଦ୍ୟନାଥ ସ୍ୱୟ ଧାମନଗର ବାଲେଶ୍ୱର
- ୧୧ ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦାସ ଦେବୁଡ଼ପା " "
- ୧୨ ଭୂବୟାଥ ଦାସ କଟକ ଟାଉନ କଟକ
- ୧୩ ବାହାଦୁରୀଚନ୍ଦ୍ର ଭୋଜପାଳିକାମୁଲି ଗଜପତି
- ୧୪ ରୁପନାୟକ ମହାପାତ୍ର " "
- ୧୫ ରମେଶ୍ୱର ଗଜପତି " "
- ୧୬ ପଦ୍ମାବତୀରାମ ମହାପାତ୍ର ବୁଦ୍ଧବାଲ ବାଲେଶ୍ୱର

ଦ୍ୱିତୀୟଶ୍ରେଣୀ ।

- ୧ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ମୌଜା କଟକ
- ୨ ମଧୁସୂଦନ ସାହୁ ବ୍ୟାପ୍ତିଶୁକନଗର " "
- ୩ ନଟକର ଦାସ କଟକ " "
- ୪ ଦାସଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ବରଗଞ୍ଜୀସାହା ପୁରୀ
- ୫ ସୁମତଳ ଗୋପବନ୍ଦୁ " "
- ୬ ନରସିଂହଚରଣ ମହାପାତ୍ର " "
- ୭ ଅମିତଳ ମିଶ୍ର ଜେଲଗାଁ " "
- ୮ ଜଗନ୍ନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ ଜମାପଡ଼ା " "
- ୯ ଭବାନୀ ଓଷା ଭଗାପୁର " "
- ୧୦ ଯଦୁନାଥବୋଷ ଭଦ୍ରୋଦ୍ଧୃତ୍ୟୁକ୍ତର ବାଲେଶ୍ୱର
- ୧୧ ଭୂମାଳୀ ପଣ୍ଡା " "
- ୧୨ ବରଗଜେନ୍ଦ୍ର ଅସ ବାରବାଣୀ " "
- ୧୩ ସେଞ୍ଚ ବୋଲମମଦୁମିଦ " "
- ୧୪ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ଦୋଶେନ " "
- ୧୫ ଯଦୁଚନ୍ଦ୍ରାୟକ କଟକ " "
- ୧୬ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ " "
- ୧୭ ବରପୁର ସ୍ୱୟ ଘୋଷେ " "
- ୧୮ ରମାବାବୁ ସାମଲ ବାଲେଶ୍ୱର ମିମର " "
- ୧୯ ବରପୁର ପଣ୍ଡା " "

- ୨୦ ଜୁଲିଆଭାଷଣିକା ବାଲେଶ୍ୱରମିଶନବାନବା " "
- ୨୧ ଅଳକର୍ଣ୍ଣସିଂହ ବୁଦ୍ଧବାଲ " "
- ୨୨ ବରପୁରମାର ସିଂହ " "
- ୨୩ ବରପୁର ପଣ୍ଡା ଦୋଳସାଗା ବାଲେଶ୍ୱର " "
- ୨୪ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ପ୍ରଧାନ କୁର୍ଥ ମସ୍ତ ଗଜପତି " "
- ୨୫ ସାଧୁଚରଣ ଦାସ ନାଲଗିରି " "
- ୨୬ ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ମିଶ୍ର ବୌଦ " "
- ୨୭ ଦେବୀଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ " "
- ୨୮ ସଦାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ଭୋଜପାଳିକାମୁଲି " "
- ୨୯ ଅନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ " "
- ୩୦ ଇନ୍ଦ୍ର ମଣି ଦାସ " "
- ୩୧ ସଦାଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର " "
- ୩୨ ବ୍ରଜଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର " "
- ୩୩ ଇନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ରଥ " "
- ୩୪ ଦୟାଧର ମହାପାତ୍ର " "

ତୃତୀୟଶ୍ରେଣୀ ।

- ୧ ଗୁମରଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କର ଦାସ କଟକ ଟାଉନ କଟକ
- ୨ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ " "
- ୩ ରାଧାବୋଧିନୀ ଦେ " "
- ୪ ବ୍ରଜଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ " "
- ୫ ମଦନ ଦାସ କଟକ ମିଲ କଟକ
- ୬ ସଦେବସ୍ୱରୂପେୟା " "
- ୭ ନଟକର ବାଲୁକଗୋ ଭୋମାଳଦାଥରକ " "
- ୮ ଗଜେଶମହାପାତ୍ର ଦାସ କଟକ ସଙ୍ଗ " "
- ୯ ଦାସଗୁରୁ ଦାସ " "
- ୧୦ ସେଞ୍ଚ ଅମାଲମହାପାତ୍ର ଦକ୍ଷିଣମ " "
- ୧୧ ଦନରାଜ ବେଳ " "
- ୧୨ ଭୂଲମଣି ଦାସ " "
- ୧୩ ସର୍ବଜିତ ମହାପାତ୍ର ମୌଜା " "
- ୧୪ ସାଧୁଚରଣ ସାହୁ ବ୍ୟାପ୍ତିଶୁକନଗର " "
- ୧୫ ସୁଧାକର ମାମଲୁଗ " "
- ୧୬ ବ୍ରଜମଉଦିନ ମହାପାତ୍ର ଦୋଳଗ " "
- ୧୭ ଶରୀରନାୟକ ବରଗଞ୍ଜୀସାହା ପୁରୀ " "
- ୧୮ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସ୍ୱୟ " "
- ୧୯ କୁର୍ଥାୟକ ମହାପାତ୍ର ବାଦାଲଗଡ଼ " "
- ୨୦ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ନାଥ ଦାସବୋଷ ଜେଲଗାଁ " "
- ୨୧ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଭଦ୍ରୋଦ୍ଧୃତ୍ୟୁକ୍ତର ବାଲେଶ୍ୱର " "
- ୨୨ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଦାସ " "
- ୨୩ ଇନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଦୋଷ " "
- ୨୪ ସୁଗନ୍ଧ୍ୟ ମହାପାତ୍ର ବାଲେଶ୍ୱର ମିମର " "
- ୨୫ ଭୂମାଳୀ ପଟ୍ଟନାୟକ " "

- ୨୬ ବୈଦ୍ୟୋଦ୍ୟବନ୍ଧୁ ପାଠୀ* ଭଗମ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୨୭ ପଦ୍ମଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ " "
- ୨୮ ଦଦାଚର ମହାପାତ୍ର ଦାସବେଦପୁର " "
- ୨୯ ପରଶୁରାମ ଦର ଘୋଷେଇ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୩୦ ଦେଶବାନ ପଟ୍ଟନାୟକ " "
- ୩୧ ବୈଦ୍ୟନାଥ ପାଠୀ ଧାମନଗର " "
- ୩୨ ବୃନ୍ଦା ସାହୁ ବାଦପୁର " "
- ୩୩ ବାହୁରଦର ମହାପାତ୍ର ବରଗଞ୍ଜୀ ଗଜପତି
- ୩୪ ଅଦୈତ୍ୟପାତ୍ର ମହାପାତ୍ର ନାଲଗିରି ଗଜପତି
- ୩୫ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ର ବୌଦ " "
- ୩୬ ଗଦାଧର ପଟ୍ଟନାୟକ " "
- ୩୭ ଗଜବନ୍ଦୁ ତ୍ରିପାଠୀ ଭୋଜପାଳିକାମୁଲି " "
- ୩୮ ଜଗନ୍ନାଥ ଧର " "
- ୩୯ ବୈଷ୍ଣବଚରଣ ମହାପାତ୍ର ବଦ୍ଧବା " "

୧୮୯୨ ମସିହାର ଗୁରୁଦ୍ୱାର୍ତ୍ତି ପଦ୍ମଶୋଭାଦ୍ୱାର୍ତ୍ତି
 ଗୁରୁମାନଙ୍କର ନାମ ।

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ—ପାରଦର୍ଶିତାମୁତାରେ ।

- ୧ ମୂଳ ଗୁରୁମାନଙ୍କର ନାମ, ବୁଦ୍ଧବାଲ ଜିଲ୍ଲା ବା ଜିଲ୍ଲା
- ୧ ଭଗବତ୍ସିଂହା ମହାପାତ୍ର କଟକ
- ୨ ଅନନ୍ଦଚରଣ ମିଶ୍ର ଅଠମସିଂହ ଗଜପତି
- ୩ ସତ୍ୟନାଥ ପ୍ରଧାନ ଅନୁଗୁର ଅନୁଗୁର
- ୪ ସମସ୍ତ ଭୁଦ୍ଧବାଲବାଲୀ ଫିମେଲ ଅଭିଯାନକ କଟକ
- ୫ { ମଉବର ରତନାତ ମହାପାତ୍ର ବୁଦ୍ଧବାଲ " "
- { ଭଗବାନ ମହାପାତ୍ର ଦୋଳାତ ବାଲେଶ୍ୱର " "
- ୬ ବୃନ୍ଦାଚରଣ ମିଶ୍ର ବର ନରସିଂହପୁର ପୁରୀ
- ୭ ଗୋପୀନାଥ ରାୟ ପିପିଲ " "
- ୮ ନାୟକ ଗୋପାଳୀ ଦୋଳାତ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୯ ଦାମୋଦର ମିଶ୍ର ପୁରୋଚ ଗଜପତି
- ୧୦ ପଣ୍ଡିତ ଦେବୀଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁଗୁର ଅନୁଗୁର
- ୧୧ { ସେଞ୍ଚ ଅମଲମହାପାତ୍ର ମହାପାତ୍ର ବୁଦ୍ଧବାଲ କଟକ
- { ଦୁର୍ଗଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ବର ନରସିଂହପୁର ପୁରୀ
- ୧୨ ଗଦାଧର ସ୍ୱୟ ସାମଲପୁର କଟକ
- ୧୩ ଜଗନ୍ନାଥରାମ ଗୋପାଳୀ ଦୋଳାତ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୧୪ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ବ୍ୟାପ୍ତିଶୁକନଗର କଟକ
- ୧୫ { ଗୋବନ୍ଦୁଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ବରଗଞ୍ଜୀସାହା ପୁରୀ
- { ସତ୍ୟନାଥ ମହାପାତ୍ର ପ୍ରମାପଦାସନ " "
- ୧୬ ଦେବୀଚରଣ ମହାପାତ୍ର " "
- ୧୭ ଜେଜ୍ଜାଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ବସନ୍ଦପୁର " "
- ୧୮ ମୁଦୁସ୍ୱର ରଥ ଭୂପଦେବପୁର " "

ଦ୍ୱିତୀୟଶ୍ରେଣୀ ।

- ୧ ଗୋପାଳ ମହାପାତ୍ର କଟକ ଟାଉନ କଟକ

* ବାଲେଶ୍ୱର ଦେବଦ ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ପଢ଼ନ୍ତେ ।

* ବାଲେଶ୍ୱର ଦେବଦ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ପଢ଼ନ୍ତେ ।

୧	ପାନବନ୍ଧୁ ଶୁଭଳ	ଜଗତ୍ ସିଂହପୁର	୧୫	ଶ୍ରୀମଦ୍‌ସ୍ତୋତ୍ର ମହାନ୍ତି	ମଙ୍ଗଳପୁର	୨୪	ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ	ପୁରୀ
୨	ମଦନ ନାୟକ	"	୧୬	ଗୋପୀନାଥ କୁମାର	କୁଅମର	୨୫	ଶ୍ରୀଧର ସେନା	ସାଲୀ
୩	ରଘୁନାଥ ମହାପାତ୍ର	ମୌତା	୧୭	ଦାସରାୟ ନାୟକ	ଗାଲଗା	୨୬	ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ରଘୁନାୟକ
୪	ଦାମୋଦର ପରିଡ଼ା	"	୧୮	ନାରାୟଣପ୍ରସାଦ ଦାସ	"	୨୭	ଗୋଲ୍ଲେବହାଣ ଦାସ	ଭଦ୍ରପୁର
୫	ବାଳକୃଷ୍ଣ କର	ମୌତା	୧୯	ବାଇଧର ମହାନ୍ତି	ରାମଗଡ଼	୨୮	ରଘୁନାଥ ସେନା	ଦେହୁଡ଼ିଆ
୬	ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ପଣ୍ଡା	କ୍ୟାପ୍ଟିଭୁଜକର	୨୦	ଭିକ୍ଷୁକ ସରପଞ୍ଚା	ଡେକାନାଲ ଦାଲପୁର	୨୯	ମନମୋହନ ଦାସ	ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ
୭	ଦେବର ଶାଁ	କଟକ	୨୧	ନିମାଇରରଣ ଗଡ଼ଜାୟକ	ଅନୁଗୁଳ ଅନୁଗୁଳ	୩୦	ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କର	ଭେମରା
୮	ମୋହନମୋହନ ସାହୁ	କଲ୍ୟାଣପୁର	୨୨	ମାଧବ ସାହି	"	୩୧	ଭ୍ରମରଚନ୍ଦ୍ର କାଟିସ	ମହମ୍ମଦନଗର
୯	କ୍ଷେତ୍ରଧାରୀ ସ୍ୱାଇଁ	ଅପୁରୁଷେର	୨୩	କେଦାନାଳ ଦାସ	"	୩୨	ପ୍ରଭାକରଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ	ଅଲଗପୁର
୧୦	ସଦ୍‌ଗୁଣ କରକ	ପ୍ରାଣସୁଦା	୨୪	ଭକ୍ତମୋହନ ସାହୁ	"	୩୩	ଭ୍ରମରଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ଭେମରା
୧୧	ମଦେଶର ମହାନ୍ତି	ଚିଟିକା	୨୫	ଚକ୍ରଧର ପ୍ରଧାନ	"	୩୪	ସୁମତୀ ପଣ୍ଡା	ଶ୍ରୀରାମ
୧୨	ସୁଲଭ ପିତ	"	୨୬	ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପଟ୍ଟନାୟକ	"	୩୫	ଭଗବାନ ମହାନ୍ତି	ଭରମ
୧୩	ଶ୍ରୀରଞ୍ଜନାଥ ଦାସ	"	୨୭	ଗଣପତି ନାୟକ	କଟିପଡ଼ା	୩୬	ଭଦ୍ରାମଣି ଦାସ	"
୧୪	ସନାତନ ପ୍ରଧାନ	ସୁପୁର	୨୮	ସୁମତୀ, ମିଶ୍ର	ଅଂଚଳ ଗଡ଼ଜାତ	୩୭	ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳୟ ମହାନ୍ତି	ଗୁରୁବାଲ
୧୫	ପାଳକର ସାହୁ	"	୨୯	ଦେବଦାସ ଅର୍ଚ୍ଚ୍ୟ ରଘୁର	"	୩୮	ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ଦେ	ବାଗୁର
୧୬	କରୁଣାକର ପଣ୍ଡା	"	୩୦	ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	କରକି ଦୁପୁର	୩୯	ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଦାସ	"
୧୭	ଭଦ୍ରମଣି ଦାସ	"	୩୧	ରଞ୍ଜନ ପାତ୍ର	ଦଶପଲ	୪୦	ଭଦ୍ରାମଣି ମହାନ୍ତି	"
୧୮	ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ	କଟକ	୩୨	ଭବନୀ ଦାସ	"	୪୧	ପ୍ରଧାନ ମହାନ୍ତି	"
୧୯	ସନାତନ ସେନା	"	୩୩	ଭୃଗୁସୁ ଶ୍ରୀ	"	୪୨	ପାଳକର ଦାସ	କୁଡ଼େଇ
୨୦	ଦରଦର ମିଶ୍ର	ଶ୍ରୀମତୀପୁର	୩୪	ଦେବୀବରମ୍ଭ, ଶ୍ରୀ କଟକ ଶ୍ରୀ	କଟକ	୪୩	ଗୋପୀନାଥ ଦାସ	"
୨୧	ଦାମୋଦର ମିଶ୍ର	ଶ୍ରୀମତୀପୁର	୩୫	ଅର୍ଚ୍ଚନା ସିଂହ	"	୪୪	ଦମାଧର ଦାସ	ମଙ୍ଗଳପୁର
୨୨	ମଦନ ସାମଲ	କଟକ	୩୬	ଦେବଦାସ କର	"	୪୫	ସୁଧାକର ଦାସ	"
୨୩	ବିଭୁର ଦାସ	ବାଲଗଡ଼	୩୭	ନରୀଧର ଦତ୍ତ	"	୪୬	ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରସାଦ ଦାସ	ଅପରପ୍ରାୟମେଷ ଗଡ଼ଜାତ
୨୪	ଗୋପୀନାଥ ଦାସ	କୋଲଗଡ଼	୩୮	ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦତ୍ତ	କଟକ ସଙ୍ଗଳ	୪୭	ଭଗବାନ ମିଶ୍ର	ଡେକାନାଲ ଦାଲପୁର
୨୫	ସଦ୍‌ଗୁଣ କର	ଭୁବନେଶ୍ୱର	୩୯	ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଚ୍ଚ୍ୟ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର	"	୪୮	ଭୃଗୁକେଶ ସାମ	"
୨୬	ଗୋପୀନାଥ ମିଶ୍ର	"	୪୦	ଦିବ୍ୟସିଂହ ମହାପାତ୍ର	"	୪୯	ଦିବ୍ୟଧର ପଣ୍ଡା	"
୨୭	ଭକ୍ତାବି ସିଂହା	"	୪୧	ପ୍ରଣୀନନ୍ଦ କୁଶୋର	ସାମଲପୁର	୫୦	ଦାମୋଦର ସାହୁ	କଟିପଡ଼ା ଅନୁଗୁଳ
୨୮	ଭ୍ରମରଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ସାଲୀ	୪୨	ମାଳକୋବନ ଦାସ	ବାଲଗୁର	୫୧	ଗୋବିନ୍ଦ ସାହୁ	"
୨୯	କୃଷ୍ଣକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	"	୪୩	ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ	"	୫୨	ମାଧୁସୂତ୍ର ପ୍ରଧାନ	ଗାଲଗେର ଗଡ଼ଜାତ
୩୦	ସୁଧାମୋହନ ପାଣିଗ୍ରାହୀ	କଟକ	୪୪	ଦାମୋଦର ପଣ୍ଡା	"	୫୩	୧୮୯୭ ମସିହା ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାୟମେଷ ବୃତ୍ତି	
୩୧	ସୋମନାଥ ମିଶ୍ର	"	୪୫	ଶ୍ରୀନାଥ ନାୟକ	କଟକ	୫୪	ପଞ୍ଚମୋହନ ପ୍ରଧାନ (ଖ) କମଳକେତା ଅନୁଗୁଳ	
୩୨	ସୁଧାକର ମହାନ୍ତି	"	୪୬	ସମ୍ଭାନନ ଶୁକ୍ଳ	ମହାସିଂହ	୫୫	ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	କଟକ
୩୩	ଭକ୍ତକେଶର ମହାନ୍ତି	"	୪୭	ପ୍ରଭୁଶେଖର ମିଶ୍ର	କରକି ଦୁପୁର ଗଡ଼ଜାତ	୫୬	କମଳକେତା ଅନୁଗୁଳ	
୩୪	ଭକ୍ତମନ କାଳକ ଦେବଦାନ	ସାମଲପୁର	୪୮	ଭୁଲମଣି ଦାସ	ପିତଳ କଟକ	୫୭	୧ ମଧୁସୂଦନ ପ୍ରଧାନ (ଖ) କମଳକେତା ଅନୁଗୁଳ	
୩୫	ଭଦ୍ରାଧର ଦାସ	ସାମଲପୁର	୪୯	ଗୋବିନ୍ଦରଣ ଦାସ	କଟକ	୫୮	ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	କଟକ
୩୬	ପ୍ରଭାକର ମିଶ୍ର	ରଘୁନାୟକ	୫୦	କନ୍ଦୁଶେଖର ଦାସ	ରାମଗାଁ	୫୯	କମଳକେତା ଅନୁଗୁଳ	
୩୭	କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ସାହୁ	ଦେହୁଡ଼ିଆ ବାଲେଶ୍ୱର	୫୧	ଭୃଗୁଧର ସାହି	ଅପୁରୁଷେର	୬୦	ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	କଟକ
୩୮	କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଦାସ	ଭେମରା	୫୨	ଦେବକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	କଟକ	୬୧	କମଳକେତା ଅନୁଗୁଳ	
୩୯	କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଦଶମାଧି	"	୫୩	ଦାମୋଦର ମହାପାତ୍ର	ଶ୍ରୀମତୀ ପୁରୀ	୬୨	କମଳକେତା ଅନୁଗୁଳ	
୪୦	ମଦନମୋହନ ପରିଡ଼ା	ଭେମରା	୫୪	କାମଦେବ ସରପଞ୍ଚା	ଭୁବନେଶ୍ୱର	୬୩	କମଳକେତା ଅନୁଗୁଳ	
୪୧	କାଳ ସାହା	କୋଲଗାଁ	୫୫	କମଳକେ ଦାସ	ପ୍ରଧାନ ଶାସକ	୬୪	କମଳକେତା ଅନୁଗୁଳ	
୪୨	କୃଷ୍ଣକୃଷ୍ଣ ଦାସ	କୋଲଗାଁ	୫୬	କଟକ ଦାସ	ଭୁବନେଶ୍ୱର	୬୫	କମଳକେତା ଅନୁଗୁଳ	
୪୩	ସୁଧାକର ମହାପାତ୍ର	ଅନୁଗୁଳ						
୪୪	ଭଦ୍ରାଧର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	"						

କୃଷିକାର ମହାସାଧକ	ଗୋପାଳପୁର	ସୁମତଳ, ଧନ	ଖଜୁପ୍ରସାଦ	ପାରଦ୍ୱିମାସରୀ ସିଂହ	ବୈଦେହୀର
କଳକର ମିଶ୍ର	"	ଦୈନିକୀର ସୁରୁତ	"	ଭୃଗୁ ମହାନ୍ତି	କାଲିସାହୁ ପୁତ୍ର
ଦାସୀମର ପଣ୍ଡା	ଶିଖର	ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ସାହୁ	ମଙ୍ଗଳପୁର	ଗଣେଶର ରଥ	ମାଲୁକ
ଶ୍ରମଣ ସୁନେଶ କାଟିସ ନେତ୍ରସିଂହନବାନବା	"	କଟକରସାହୁ	"	ହାଜିବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି	ଅଣ୍ଡା
ଶ୍ରମଣ ଫକୀରଶା ଦାସୀ ପରମହଂସାଟ ବାନବା	"	ସୁନ୍ଦରାଦାସାହୁ	ମାଣ୍ଡବାସାହୁ	କୁଳମଣି ବଳବନ୍ଧୁ	ସୁନେଶରଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଲର
ସନୋକବରାଣ ପାତା	ବାଲିମେଦ	ଜଗନ୍ନାଥ, ପଣ୍ଡା	ପଣ୍ଡା	ମାଗୁଣି ନନ୍ଦ	କପିଳପ୍ରସାଦ
ଅଳକନୁସାହୁ	ମତୋ	ସୁମତଳ, ସାହୁ	ମହା	ନାଳଗୋବିନ୍ଦ ସିଂହ	ଭଦ୍ରୋ
କ୍ଷେତ୍ରମଣି ସୁରୁତ	ବେଲପୁର	ମହେଶ୍ୱର ଦିପାଠୀ	ସହାଣିବପୁର	ଶିରଧାର ସାମନ୍ତର	ଭାରଣାବାଗ ପୁତ୍ର
କୃଷ୍ଣାନକ ପଣ୍ଡା	ପାଣିପୁର	ଭଦ୍ରୋବର ଉଦ୍ଧାଳ	ଗୋବିନ୍ଦ ଅନୁଗୁଳ	ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	ବାଲିପଟଣା
ଅଳକନୁସାହୁ	ମଣିକାପଥପୁର	ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଅର୍ଜୁନ	କରକେରା	କୃଷ୍ଣ ରଥ	ଦକ୍ଷିଣ ସୁଜାତ
ଶ୍ରୀଧରପାତ୍ର	ଷୋଷେ	ମଧୁସୂଦନ ପଟ୍ଟନାୟକ	"	ସୋହା ଦାସ	ଅଠାକୁର
ରୁପୁତରଶଶିକାୟକ	ବରନିଏଡ଼ା	ମୁକୁନ୍ଦପୁ ମିଶ୍ର	"	ସୁମତଳ, ପାତ୍ର	କରମାଳିପୁର
କୃଷ୍ଣକାନ୍ତ ସୟ	କୁବେର	ଅଳକନୁରଣ ମହାପାତ୍ର	ବରକେର	ଶିବଚରଣ ସାହୁ	ଶାନ୍ତିପୁର ମିଶନ ବାଲେଶ୍ୱର
ଜନାବାନୁପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି	ମୌବା	ଦକ୍ଷିଣ ସାହୁ	ବିହାରକେରା	ପଦ୍ମାଧର କେରା ମହାପାତ୍ର	ପଦ୍ମପୁର
କୈଳାସଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	"	ନବନମୋନ ବସାଳ	ଖୋରକୁଳା	ଗଣେଶଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର	ବ୍ରହ୍ମପୁର
ଅକଳାକ୍ଷରକ, ସୟ	ବାଣିମପୁର	ଚୈତନ ପ୍ରଧାନ	"	କରମାଳାଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷ ମହାପାତ୍ର	ଗଙ୍ଗାଧରପୁର
କରମାଳୀ ଗୋସ୍ୱାମୀ	ସୂର୍ଯ୍ୟପୁର	ଅନୁର୍ଯ୍ୟାମୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଗୁଜପୁର	ଶିବଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର	ନାଗୋ
କରଧର ନାୟକ	ଦଳ	ଭଦ୍ରାସଖଜୁଳୀ	କାନ୍ତପୁର	ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ପରଡ଼ା	"
ଜଗନ୍ନାଥ ନାୟକ	ବଳା ବାଲେଶ୍ୱର	ଭରଣ ମହାନ୍ତି	"	ଗୁଳମୋନ ମହାନ୍ତି	କର
ଗଘ୍ନାପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର	ଅଟୁ			ଗଦାଧର ଦାସ	ବାହାରିଶ୍ରୀ
ବିଦ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର	ନଦୀଶା			କାଶ୍ୟମଣିଚନ୍ଦ୍ର ବାଲେଶ୍ୱର	ପିରଜ କାଳିକା
ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରଦାସ	"	ହୃଦର୍ଶନ ପଣ୍ଡା	ଜୟପୁର	ସୁନେଶ ବେହେରା	"
ଶରାଧର ଦାସ	ବରଗୁଣ୍ଡା	ମାଗୁଣି ଦାସ	କନ୍ଦୁପୁର	ଜଗନ୍ନାଥ ସୁରୁତ	ଶେଳପୁର
ସୁଗାନ୍ଧି ସାସ	"	ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମିଶ୍ର	ରେକା	ତୁଳାଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ	ନଗରୀଧରପାତ୍ର
ଚୈତନ ମହନ୍ତ	ସେରୁଆ	କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	କରଗୁଆ	କରଧର ମହାନ୍ତି	ଅଦରପଦା
ସୁବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ମହାପାତ୍ର	"	ଅଲେଖଚରଣ ମହାପାତ୍ର	ବାଲକରୁଆ	ଅହୈତପ୍ରସାଦ ଦାସ	ଗୁଣକେରା
ହେମ ଶୋକାବନ୍ଧୁ	ବାରପଦା	କୃଷ୍ଣବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି	ସୁରାପୁର	ଗଙ୍ଗାଧର ସି	ବାସପଦା ଗଡ଼ଜାତ
ବଳରାମ ଦତ୍ତ	କୋଷ୍ଠା	କୃଷ୍ଣାଧିନ ମିଶ୍ର	କଥଳା	ରଘୁନାଥ ଦେ	କୋଷ୍ଠା
ଭୂର୍ଜବିହାରୀ ଦୋଷ	ଶିଖା	ସୁଧାକାଥ ଦିପାଠୀ	ପଦ୍ମପୁର	ସୁନେଶରଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	ମୁଖାବାଜିଆ
ଅଭ୍ୟୁତ୍ତାଳକ ସାହୁ	"	ମକଳମୋହନ ପଣ୍ଡା	ଅକୋଡ଼ା	ସୁଧି ଧରମିଶ୍ର	ଅମରୀ
ଅଭ୍ୟୁତ୍ତା ମାଣି	ହୃଦୟପଡ଼ା	ଦୟାଳେନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"	ରଘୁନାଥ ସାହୁ	କୁଅମର
ବାଜିରାମ ମହନ୍ତ	ସାଣ୍ଡା	ରଚନାଶି ପରଡ଼ା	ପନେଲଅରଫାନେକ	ଅଭ୍ୟୁତ୍ତାଳକ ଦାସ	ଗାନ୍ଧିଶା ମଧ୍ୟରଂଗୁଣା
ସୁନେଶଚରଣ ମହାପାତ୍ର	ମାଧୁପୁର	ବୈଷ୍ଣବଚରଣ ଦାସ	ଉଦୟପୁର	ଅକ୍ଷୟନାୟକ ଦାସ	"
ନରେନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଟ୍ରୀପାଠୀ	ମାଧୁପୁର	ବିହାରୀ ପୋଥାଳ	କଟକଟା	ପଞ୍ଚାନନ ଦାସ	ପଦେପୁର
ବିଦ୍ୟାଧର ଦୋଷ	ବାହାରିଶ୍ରୀ	ପରାଚରଣ ବେହେରା	ଖଣ୍ଡସ	କଳକେଶର ସୁରକର	କରକ କାଳିକା
ସଦାମହନ୍ତ ଦାସ	ଗାନ୍ଧିଶା ମଧ୍ୟରଂଗୁଣା	ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସିଂହ	କରାପୁର	ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ସାହୁ	କରରାମପୁର
ମଧୁସୂଦନ ନନ୍ଦ	ନଳଗର	ମୋହିନୀମୋହନ ସୟ	ଗାନ୍ଧିଶ୍ରୀପୁର	ମହେଶ୍ୱର ବର	ମୁଣ୍ଡାଲେ
କରମାଳୀ ନାୟକ	ଅଗୋଧା	କରଗୁଣ୍ଡା ହୃଦୋକ	ବୃଣୋକ	ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	ବେନୁରୁ ସୁଧୀକୃଷ୍ଣଲର
କରମାଳୀ ମହାପାତ୍ର	ଉଦୟପୁର	ସୁଧାକର ଦାସ	କରପୁର	କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସେନା	"
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ରଥ	ମଳପୁଣ୍ଡା	ଚର ଶତ୍ରୁଂ	ନଗରପୁର	ଦଶଦରନାୟକ	ସୁନାଶଳା
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବେହେରା	ସୂର୍ଯ୍ୟ	କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ଗୋପାଳପୁର	କାନ୍ତ ଚରଣ ସାହୁ	ଗୋଷାଳ
ସୁମତଳ ମହାପାତ୍ର	ଧଳପୁର	ଚୈତନ ବେହେରା	ଭରଣପୁର		

Cuttack,
 The 5th December,
 1896.

R. N. Rai,
 Inspector of school,
 Orissa Division.

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା
ପୃଷ୍ଠା ୧୫

କା. ୧୫ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା । ମୁ. ୩୨ ଟଙ୍କା ପୂର୍ବ ୧୯୦୪ ବାଦ ପ୍ରକାଶ ।

ଅଗ୍ରମ ୫
ସମ୍ବାଦକ୍ରମ ୩୭

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ।

ନୂତନପତ୍ରିକା ।

ଉତ୍କଳ ପାଠକ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନ ସମାଜର ପ୍ରକାଶନ
କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରାୟ ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ହେବ
ଯେଉଁଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରକାଶନ ୫. ୧୫
ପ୍ରକାଶନ ୫. ୧୫

କୋମଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନାଦାର ହେଉ
ଲେବେ ମରଦାର ଅଭିମୁଖ ହୋଇଅଛି । ସର୍ବ
ପ୍ରାୟ ଦାନକରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ କି ୨୦ ଶ
ଲେବେ ଅବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଥିବାର ସ୍ପଷ୍ଟ
ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟ କେତେ ଆଇ
ଯାଏ । ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିରେ ସେ ଏକଟି ଅନେକ
ଲେବେ ନାନାପ୍ରକାରରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିବେ ଏଥିରେ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଅଗାଧାକର୍ଷଣ ଶକ୍ତି ଲାଭକାରୀ ପଦ୍ୟୋ-
ଗ୍ୟାୟକରେ ବରଦାର ଗୁରୁକୃପା ଲାଭକାରୀ ସିଦ୍ଧା
ଦାରଣ କମଳିତା ହୋଇଥିବା ଓ ସେ କମଳିତା
ଗୁରୁକୃପା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳିଲ
ହାଇକର ବାବଦ କିମ୍ପା ମଧ୍ୟ କମଳିତା ହୋଇ
ବିଭବ ସାଧୁଅଛନ୍ତି । କିମ୍ପାକ ବ୍ୟକ୍ତି

ପିତାରେ ଏକକୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବ ।
ସୁରକ୍ଷାପାତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ କେତେ ଲକ୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବା
ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ନଦୀକୂଳୀ ଲାଭକାରୀଙ୍କ ଲାଭକ୍ରମ ଦେ
ଖିଲେ ସେହି ଲାଭକାରୀ ପ୍ରକାର ହୋଇଥିଲେ
ଓଡ଼ିଶା ଲାଭକରେ ବାବୁ ହରିବନ୍ଧୁ ବୋଷଙ୍କ
ସ୍ୱପ୍ନବାଦୀତ୍ୱର ଉପାଧି ଦଖଲାପଣରେ ଗତ
ଧନମଙ୍ଗଳଦାର ଦରବାରରେ ଶେଷକାଳ ବାଦା-
ତ୍ୱର ପରମ ଓ ଶେଷକ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।
ବାବୁ ହରିବନ୍ଧୁ ବୋଷ ସ୍ୱପ୍ନବାଦୀତ୍ୱର ଉକ୍ତି
ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ଶେଷକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇ ନମନ୍ତେ
କଲିକତା ଗମନ କରୁଥିଲେ ଓ ମଧ୍ୟ ଦରବାର
ରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ସ୍ୱପ୍ନବାଦୀତ୍ୱର
ମହୋଦୟ ଅନେକ ବର୍ଷକାଳ ସରକାରୀ ଓକିଲ
ଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନାତ୍ମକ ସହକାରୀ ଅଛନ୍ତି ଓ ସାଧା-
ରଣର ପ୍ରିୟ ଅଟନ୍ତି ଶେଷକାଳ ବାଦୀତ୍ୱର
ଉପରେ ମଧ୍ୟ ବରଦାରରେ ପ୍ରକାଶ କ-
ରାଯାଇଛି । ବାବୁ ହରିବନ୍ଧୁ ବୋଷ ସ୍ୱପ୍ନବାଦୀତ୍ୱର
ପ୍ରକାଶନ ଲେବେ ଅଛି ଏଥିରେ ଦ୍ୱିଗୁଣି ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦକର ମାନମାୟ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରୀ
ଅଭି, ସି, ଦତ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଅପ୍ପର ପଞ୍ଚବର୍ଷକ
କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରି ଗତ ପୂର୍ବ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ
ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ମଧ୍ୟ ଶରଣାର ଗଡ଼ଜାତ

ସପ୍ତରେ ଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥର ଉପିକ୍ଷ
କଲମା, କରଣିଦୟର, ଅନୁଗ୍ରହ ଶର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଗମନ କରି ବଡ଼ଜାତ ପୂର୍ବରେ ଏଠାକୁ
ପ୍ରକାଶମନ କରନ୍ତେ । ସାବେଳ ମହୋଦୟ
ଗାନ୍ଧି ରୁଟି ବେଳପିତା ହେଉଛନ୍ତି ଅପ୍ରକାଶକର
ଏଠାରେ ଅବସ୍ଥାନର ସମୟ ଅଳ୍ପ ହେଉଛି
ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି ଗଡ଼ଜାତ ଗସ୍ତ ପାର୍ବ
ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବାବୁମାନଙ୍କର ପର-
ବର୍ତ୍ତନରେ ଦାର୍ଯ୍ୟର ଦେଖାମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ ବହୁତରେ
ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହୋଇଥାଏ ମାତ୍ର କୃତ୍ରିମ ଅପଣା
ସମୟରେ ଏପରି ପରବର୍ତ୍ତନ ବାଧ୍ୟତା ନୁହେଁ ।
ଗଡ଼ଜାତର ଅଧିକାରୀଗଣଙ୍କୁ ବାବୁ ସ୍ୱପ୍ନବା-
ଦୀତ୍ୱର ମଧ୍ୟ ସାବେଳ ମହୋଦୟଙ୍କ ସହ-
କରେ ଗସ୍ତରେ ବାଦାର ଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳବାସୀମାନେ ଅଳ୍ପ କଷ୍ଟ ଅଭବରେ
ଅଦର୍ଶିତ ଚିନ୍ତା ଥିଲେକି ଦେହାନ୍ତରା ସିଦ୍ଧ-
ଭେଦକର ତେଣୁକି ଦେଲେକି ବଡ଼ଜାତ ଉ-
ପକ୍ରମରେ ଯେଠାରେ କିବେଳ ପ୍ରକାର ନାନା-
କ୍ଷୟ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅପୋକଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ
ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରମ ଓ ନମନ୍ତେ ସହ ବାଦା-
ରଅଥ ଏକ ଅନୁମୋଦକ ନମନ୍ତେ ହୋଇଥି-
ବାରୁ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ସହକାରୀ ହୋଇଥିବୁ ।
କିନ୍ତେକ ଶେଷ ପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରଦ୍ଧା-

ପୁସ୍ତକର ଏ ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ନାହିଁ । ଚାହାଣ୍ଡ଼ିଠାରୁ
ଅବଗତ ହୋଇ ଅନୁମାନକର କର୍ମପତ୍ରର
ଓଡ଼ିଶାର କାର୍ଯ୍ୟକ ବିକଳଗୀରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ
କଥାମାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯଥା;—

ଖୋରଧାର ଲୋକମାନେ ସମସ୍ତେ ଗୁଣା
ଅଥବା ଗୁଣପୁଲୁଆ ପେଟିମାନେ ମହାନନ
ଅଥବା ବଜାଇ କମାର ଲତ୍ୟାଦି ଶିଳ୍ପିକାରମାନ
ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଗୁଣ ଅଛି । ଗତ ଦୁଇ ଭିନ୍ନ
ଦର୍ଶିତର ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେବାରୁ ଏମାନେ ଭଲ ଅଛନ୍ତି ।
ଇଥାତ ଅଧିକାଂଶ ଗୁଣୀ ବେଶଦାର ଏବଂ ସଙ୍ଗତ ।
ମହାନନମାନଙ୍କଠାରେ ଗୁଣୀ । ଅପଣା ମେତର
କଲହା ଯାନ ଖାଇସାରିଲରୁ ବେଢ଼ି କରନ୍ତି ଏବଂ
ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅମଳ ହେଲରୁ ଭିତ୍ତ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଚାକା
ପରିଶୋଧ କରି ପୁଣି ଯାନ ରଖି ନିଅନ୍ତି ।
ଗତ ଦୁଇପେଟିରେ ସରକର ୫୦ ପ୍ରଜା
ଏବଂ ଗୁଣପୁଲୁ ବୋଲି ଲେଖା ଥିଲା ମାତ୍ର ଗୁଣ
ସାହେବ ୫ ୧୧ ଗ୍ରାମର ଜ ୫୦୦ ଯ ଗୁଣୀ
ଲକରେ ଜ ୩୭୦ ଶ ଅର୍ଥାତ୍ ସରକର ଜ ୨୦ ଶ
ରଖିପ୍ରସ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଦେଖି-
ଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ଦେଶଦାର ହେବାର କାରଣ
କଷ୍ଟତ ହୁଅଇ ଯେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଅପୂରୁ
ଅଭିରୁକ୍ତି ବ୍ୟସ୍ତ କରନ୍ତି । ଦୁର୍ବିଚାରମାନ ନଗେ-
ନୁକଥା ଦାନର୍ଯ୍ୟା ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଯେଉଁ
ପ୍ରଜାର ମା ୧୦ ଶ ଗୁଣ ଅଛି ଚାହାରି କାର୍ଯ୍ୟକ
ଆସୁ ୫ ୧୫୫୯୯୦ ଏବଂ ବ୍ୟସ୍ତ ୫ ୧୭୮୯୦୦
ଗୁଣ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଅପୂରୁ
ବ୍ୟସ୍ତ ଅଧିକ ଥିବାର ବୁଝିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର
କର୍ମପତ୍ରର ସାହେବ ବସ୍ତୁରେ ଏକମକ ନୁହନ୍ତି ।
ସ୍ୱେ ମଥାର୍ଥ କହୁଅଛନ୍ତି କି ଗୁଣିକର ମୂଲ୍ୟ ଲାଗିକା
ଲତ୍ୟାଦି ବାଳେ ଅପୂ ଅଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର
ଗୁଣିକମାନେ ସରକର ଅନୁବନ୍ଧ୍ୟା ନୁହନ୍ତି ।
ଓଡ଼ିଆମାନେ ଅପଣା ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ
ବିଶେଷ ପରିଶ୍ରମୀ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ବହୁଦାଲରୁ
ଦେଢ଼ି କରବାରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ବୋଲି ସରକର
ଜ ୨୫ ଶ ଦେଶଦାର ମାସ ମାନମାସୁ ବର
ସାହେବ ନିଶ୍ଚୟନେକରୂପେ ବୁଝି ପାରୁଅଛନ୍ତି
ଆଉ କେତେକକାଳ ପୁର ଶାସନାଧୀନରେ
ରହିଲେଉଡ଼ିରୁ ଓଡ଼ିଆ ବୃଷକମାନେ ଅଧିକ
ନୁରଦର୍ଶିତା ଦିଶା କରନ୍ତେ ।

ଗୁଣ କି ଥିବା ପୁଲୁଆ ଏବଂ ବଜାଇ, ସ୍ତ୍ରୀ
ମାତ୍ରୀକାନ୍ତ ପ୍ରଭୃତି ଲେଖକାର୍ଯ୍ୟ ହେବୁ ଅଧିକ
ନୁର ପାଇବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଅଛି

ମାତ୍ର ହଳଧର ସମକରେ ଗୁଣ ସାହେବ ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି କି ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟକ ୫ ୧୭ ବା ୧୫୯
କାରୁ ଅଧିକ ବେତନ ପାନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଚାକା
ସ୍ତମ୍ଭରେ ମୁକଦଠାରୁ ଟଙ୍କା ଧାର କରି ଚାକା
ପୁଣି ନ ପାରିବାରୁ ଏକପ୍ରକାର ଜୀବ ଦାସପଣ
ରହିଥାନ୍ତି । ହଳଧରମାନଙ୍କୁ ଏହି ଦାସପଣରୁ ମୁକ୍ତି
କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗୁଣ ସାହେବ ଖୋରଧାର
ସରକରଗୁଡ଼ାରିକର ଏକ ସଙ୍ଗେ କରୁରକାରେ
ସରକରଗୁଡ଼ାରିମାନେ ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ ଓଡ଼ି-
ପତ୍ର ପ୍ରାମର କଲେ କି ହଳଧରମାନଙ୍କୁ ଦେଖି
ସ୍ତ୍ରୀ କେବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ଓଡ଼ି ପ୍ରଜାପା-
ଲକ ଉପସ୍ଥାପନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ରଖିବାକାରଣ ଗୁଣ
ସାହେବ ଦାନଗୋରମାନଙ୍କୁ ଅଦେଶ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ଗୁଣ ସାହେବଙ୍କର ହଳଧରମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର
କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ଅନୁମୋଦନ କରି ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର
କର୍ମପତ୍ରର ସାହେବ କହିଅଛନ୍ତି କି ସେମାନଙ୍କୁ
ଶାଖାଗୁଡ଼ର ଜ୍ଞାନ କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଯାଆ-
ରଣ୍ୟେ ହଳଧରମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ମୁକଦ-
ମାନେ ଭରତ ଗୁଣର ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି
ଏବଂ ଅପେ ଦୁଃଖ ନ ପାଇଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
କଷ୍ଟରେ ମରବାକୁ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଗୁଣ ସାହେବଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଅନ୍ତର
ଯୋଗ୍ୟ ଗୁଣପୁଲୁ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି ।
ଗୋଟିଏ ଏହିପ୍ର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଅପଣା ଯୋଗ
ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଅଧିକାର ଦେବାଦ୍ୱାରା
ଗୁଣ କଷ୍ଟମାନ ମୁଲିଆଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହେବାର
ସାଦା ଖୋରଧାର ପୁଅ ଲୁଗାପାତ୍ର କର୍ମଗୁଣ
ମାକପରସନ ସାହେବ ଲେଖିଥିଲେ ଚାକା ଠିକ୍
ନୁହେଁ ଏବଂ ଅପରଟି ଏହିକ ସେତୁପ ହସ୍ତାନ୍ତର
ଦ୍ୱାରା ଗୁଣକଷ୍ଟମାନ ମହାନନକ ଦାକରୁ ବିଶେଷ
ଗୁଣକର୍ମ ପାଇ ନାହିଁ । ଗୁଣ ସାହେବ ମୌଜା
ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଯେ
ଗତ ଗାଠିଏକର୍ଷରୁ ଖୋରଧାର ପ୍ରଜାମାନେ
ହସ୍ତାନ୍ତର ସତ୍ତ୍ୱେ ଜ୍ଞାନ କରିଅସିବା ପ୍ରକାଶେ
ଗୁଣିକ ସଙ୍ଗେ ଉଣା ନ ହୋଇ ବରଂ ଅଧିକ
ଦୋରଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଦେହପ୍ରଜା ଅପଣାକ କର୍ମରୁ
ବହୁ ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବହୁ କଲେ ଗର୍ଭିତ ଶରଦ-
କର ଅଧିକାଂଶପ୍ରକାରେ ଅପର ଗୁଣି ଅଥବା ଗୁଣ
କରିବାକୁ ଉଦ୍ଧାରକରା କେତେ । ମହାନନକ
ମଧ୍ୟରେ ସ୍ତ୍ରୀ ସରକର ଜ ୧୦ ଶ ବହୁ ବହୁ
ରହିତ ଏବଂ ସରକରଗୁଡ଼ାରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ-
ମାନେ ସମସ୍ତେ ଖୋରଧାକାରୀ ଅଛନ୍ତି ।
ସତ ୧୮୮୫ ସାରିବୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ଅପର

ସ୍ତ୍ରୀମାନ ଜ ୨୦ ଶ ଖୋରଧାରେ ଜମି ରଖି-
ବାର ଦେଖାଯାଇଅଛି । ଅପଣା ମୋର
କର୍ମରୁ ବହୁ ବହୁ କରବାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାମାନ-
କର ସେ ଅନୁଷ୍ଠ ହେଉଅଛି ଚାକା ସ୍ତ୍ରୀ ଠିକ୍
ନୁହେଁ । କଳହାର ମାନେକର ସଙ୍ଗାଠିକ ହୋ-
ସେନ ସାହେବ ଏସ୍ତର ଯୁକ୍ତସଙ୍ଗଳ ହେବୁ
ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି । ସେ କହିଅଛନ୍ତି କେବଳ
ଏକତକ ଭୂମିରେ ପ୍ରଜାର ସକଳ ପ୍ରୟୋଗନ
ସିକ ହେବ ନାହିଁ । ଭଲ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ-
ସକାଶେ ଉଚ୍ଚ ଗହୁର ଲତ୍ୟାଦି ନାନାଶସ୍ତ୍ର ଜମି
ନ ହେଲେ ପ୍ରଜାର ନିକାହ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି
ସେ ଭଲ ଚଳରେ ଜମି ଧରବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଏବଂ
ଅପଣା ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଏକ ତକରୁ ବହୁ ପ୍ରଜାର
ଦେଇ ଅପରଲୋକର ଅନ୍ୟ ତକରୁ ବହୁ ବିଶି-
କାର ଦେଖାଯାଏ । ଏସ୍ତରେ ସରକର କାଗଜ
ଲେଖିବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହେବ ସନେକ ନାହିଁ
ମାତ୍ର ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ଯେ ଭଲ
ପ୍ରଜାର ହୋଇ ନ ପାରେ । ଏହି ସମସ୍ତ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ବିବେଚନାରେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କର୍ମ-
ପତ୍ରର ସାହେବ ମଥାର୍ଥ ବିକାନ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି
ସେ ସବୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିକାର ପ୍ରଜାକୁ ଦେ-
ବାରେ ଅନେକ ଲୋକ ଯାହା ଅନୁଷ୍ଠାଉ ଅଣକ
କରନ୍ତି ଚାକା ଅମୂଳକ । ବାସ୍ତବରେ ଏକାଦ୍ୱାରା
ପ୍ରଜା ସାଧାରଣର ହତ ବିନା ଅହିତ ହେଉ-
ନାହିଁ । ଜଣେ ପ୍ରଜା ଯେବେ ଜଣେ ଜମି
ଦାରପଣ ଅବଶ୍ୟାମ ଦର୍ଶିତାଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ସତର
ଦେବେ ଭଲରେ ଚାହାରି ଆସୁ ନାହିଁ ।

ଅନୁମାନେ କେବଳ ଏହିକ ବୋଲିବୁ
ଯେ ଖୋରଧାସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା ଲେଖା ଅଛି
ଚାହାନ୍ତ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରଦେଶ ଗଠର ଏବଂ କର୍ମପ-
ତ୍ରର ସାହେବଙ୍କ ବିକାନ୍ତ ମଥାର୍ଥ ଅଟେ । ଦେଢ଼ି
ପ୍ରଜା ଯେ ହତକର ଚାକା ଗତ ପୁଅ କାର୍ଯ୍ୟକ
ରୂପେ ସମକରେ ଲେବନ୍ତ ବୋଲିବୁ ଉତ୍ତମ
ରୂପେ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି । ଏକାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାର
ବିଶେଷ ସତ ନାହିଁ ଅଥଚ ଦେଶରେ ସଙ୍ଗେ
ରହିବାରୁ ଗୋଟିଏ ଭୂମି ଉଦ୍ଧାୟ ଅଟେ ଏବଂ
କଳହ ଅପମୂଳରେ ଲୋକକର ଅନେକ
ସାଦାଦି ହୁଅଇ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲହାରୀ-ଲେଖକ ।
ମାନସ୍ୟ ମି ୧, ୧୯୧୯ର ଚୋକ୍ତ ବଙ୍ଗଳା ଚପ୍ତରରେ
ଖାଣ୍ଡ୍ୟ ସମାପକ ଚକରେ ଚାହାରି ହେଲେ ।

ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କୁ କେବଳ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ-
 ଉପରେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଆଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଏ କେବଳ-
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମେଣି ଯେଉଁ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରାଯାଏ ତାହା କିଛି କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାକି
 କେବଳ ସେକ୍ସନମାନଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଦର୍ଶିବ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ତାହାହାସି ସେ କର୍ମେଣି ଲୋ-
 କଙ୍କୁ ପ୍ରସାଦକୁ ଦେବା କରୁଅଛନ୍ତି, ଲୋ-
 କଙ୍କର ତାହା ଧର୍ମ କେଉଁଅଛନ୍ତି, ଅତି କଟ-
 ଦେଉଳର ସ୍ୱାର୍ଥ ହାତ କରୁଅଛନ୍ତି, ତାହା ସେ
 ଦେଖି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଦେଉଳ ମନ୍ତ୍ରମୟ ପାଇଁ କର୍ମେଣି ସାଧାରଣରୁ
 ଗୁଣା ମାଗି ଚାହୁଁଛନ୍ତି; କେତା ଭରତ ପରାଧୀର
 କରୁଥିବା ସାହିମାନଙ୍କଠାରୁ ମରାଣା ଅଧିକ
 କରୁଥିବା ଅଧିକା କାନ୍ଦୁ ଯେତେ କିଛି-
 ଅଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ସାହିମାନେ ସେ ପ୍ରସାଦ
 ଦେବାକୁ ମାଗୁଛନ୍ତି ତାହା, ଅଧିକ ପ୍ରାକର ପ୍ରସା-
 ଦରେ ସେ ଲୋକେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ତାହା-
 ଧର୍ମ ଦର୍ଶାଉଅଛନ୍ତି, ଉତ୍କଳ କର୍ମେଣି ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି
 କି ଏ ସବୁ କିପରି ଦେଖିବା କର୍ମେଣି ଉପର
 ନା କେବଳ ଦେଉଳରେ ରୁନି ଲୋକ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ନିର୍ଦ୍ଦାଶିତ ଦେଖାଇବା କର୍ମେଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଏ ସବୁ
 ଦେଖାଯିବ ଦେଖାଇବା ଲୋକଙ୍କର କର୍ମୋଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।
 ଏହାହାସି ଅଧିକ ସଦାକାରୀ ଶ୍ରୀ ଗୋଷାଳାଅଙ୍କ
 କର୍ମେଣି ନିନ୍ଦା କରୁଛନ୍ତି । ନିନ୍ଦା ସେ କର୍ମ-
 ଶିଳ ମେମ୍ବର ଶ୍ରୀମୁଖ ଦାନ୍ତ ଦୁଇପକ୍ଷ, ଗୋଷ
 ଦିଶଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ମନର କାର୍ଯ୍ୟ
 କୁପରି ଚଳୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଥରେ ଅଧିକେ ଶିଳ
 ଦେଖିବାକୁ ଅଧିକ କର୍ମେଣିମାନଙ୍କୁ ଦିଶେଷତଃ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କର୍ମେଣି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଅଧିକ କିପରି ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କର୍ମେଣିରେ
 କିପରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚଳେଅଥେ ଲୋକ ରହିଲେ
 ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଗୋଷାଳାଅଙ୍କ କର୍ମେଣିକାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
 ଲୋକେ କର୍ମେଣିଙ୍କୁ କିପରି ଦେଲେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
 ରରେ ଯେଉଁ କିଛି କିଛି ତାହା ଦେଖେ-
 ଦେଲେ ସମ୍ପର୍କର ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଦେବାଳ
 ସଦାକାର ତାହା କରବେ କି ? କର୍ମେଣିର
 ମେମ୍ବରମାନେ ସେପରି ଲୋକସଙ୍ଗରେ ନେବାକୁ
 ମନ କରାଉବେ କି ? ଅନ୍ତତଃ ଏକକଳିଆ-
 ଏକ କଳାକାର ନାହାନ୍ତି ।

କର୍ମେଣିର କର୍ମୋଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବା ଦେବଦୋଷପ୍ରସ୍ତୁ
 ସେ କେବଳ ଲୋକେ ତାହାଧର୍ମ ଦର୍ଶାଉଅଛନ୍ତି
 ତାହା ନୁହେଁ ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତ-
 ମତ ଦର୍ଶନାକୁ ଦେଖିଲେ ଧୂଳିରାଶି ସେତେ-

ଦେଲେ ଅଧିକ ମନରମାନଙ୍କରେ ମହାପ୍ରସାଦ
 ଦେବାକୁ ଅଧିକ ଦେଖିବା ଦେଖିବେଦେ
 କିପରି ଉତ୍କଳ ସେ ଶ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କର ଅଧିକ
 କିପରି ଦେବ ଏହାକୁ କିପରି କି ? କେବଳ
 ଲୋକେ ସେ ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେବା ନୁହେଁ;
 କର୍ମେଣି ମଧ୍ୟ ତାହା କରବେ । କାରଣ ଶ୍ରୀ
 ଅଧିକ ପ୍ରାକର ଓ ଶ୍ରୀ କର୍ମେଣିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ମହାପ୍ରସାଦ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ଅଧିକାଂଶ
 ସାହିମାନେ ପ୍ରାକରମାନଙ୍କୁ ମିଳେ; କିନ୍ତୁ କିପରି
 ପରାଧୀ ଅଧିକ କରବାକୁ କର୍ମେଣି ସେହି
 ପ୍ରାକରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ; ସେହି ପ୍ରାକର ଓ
 ମନର ପରାଧୀର ଲୋକେ ଉପର ନୋଇ
 ଅଧିକ ଲୋକେ କରବେ । ସେ ସମୟରେ
 ଯଦି ଶ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କର ମନରେ କର୍ମେଣି କିଛି
 ପରାଧୀ ଉପର କରୁଛି ତେବେ ତାହା ଦେଖେ-
 ଦେଲେ ଧର୍ମପାଇଁ ନୁହେଁ; କେବଳ ମନର
 ଦାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ରଖାଯାଏ । କର୍ମେଣିର ଏକମାତ୍ର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହ ତାହା ହୁଏ ତେବେ ମନରୁ-
 ଶୁଦ୍ଧି କୌଣସି ସାଦେବକ କାଳରେ ଦେଲେ
 ବଳ ନୁହନ୍ତି ତାହା କି ? ସାଦେବ ଗୋଷିଏ
 ପ୍ରକର୍ମେଣି କିପରି ପରାଧୀ ଉପାଧିକତାକୁ ମନର-
 କୁତୁହଳ ସେପରିକିପରି ଲୋକେ ଦେଖେ ତାହା
 ଦେଖେଦେଲେ ଅଧିକ ଦେଖି ଲୋକଙ୍କଦ୍ୱାରା
 ଦେବ ତାହା ।

ଅଧିକ ଏ ସବୁ ପ୍ରକାର କିଛି କର୍ମେଣି
 ଅଧିକ (challenge) କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସେ
 କିପରିକି କିପରିକି ସଦାକାରୀ ସାଧାରଣରେ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ଶ୍ରୀ ଅଧିକ ପ୍ରାକର ଓ ଶ୍ରୀ
 କର୍ମେଣିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମହାପ୍ରସାଦ ଦେବାକୁ
 ଶ୍ରୀମୁଖ ଦାନ୍ତ ଦେଖାଉଛି; ମହାପ୍ରସାଦ କି
 ପ୍ରାକରକୁ ଲୋକେ ସେ କିପରିକି ଦେଖାଉଛି
 ଓ ଅଧିକ ପ୍ରାକର ପ୍ରସାଦକୁ ମହାପ୍ରସାଦ ଦେଇ
 ସେବା କରୁ ନାହିଁ କିପରି ଅଧିକ କର୍ମେଣି
 କର୍ମେଣି ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି ତାହା ଦେଖାଉଛି । ଏହା
 କିପରିକି କର୍ମେଣି କାର୍ଯ୍ୟ କି କି ତାହା କିପରି-
 ଧ୍ୟାନ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ।

ଅଧିକ ତାହା ଯେ ଏହାପାଇଁ କର୍ମେଣିର
 ଏହି ଅଧିକ ଅଧିକ ସେ ସେମାନଙ୍କର
 କାର୍ଯ୍ୟ; ଅଧିକକିଛି କର୍ମେଣିର ଦେଖେ
 ଲୋକେ ଲୋକର କିପରି ସେ କର୍ମେଣିର
 ମେମ୍ବରମାନେ ଦେଖେଦେଲେ ଦେଖେଦେଖି
 ନୁହନ୍ତି ତେବେଦେଲେ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଦେଖେ ଅଧିକ କିପରି ନୁହେଁ । ଯେଉଁମାନେ

ଏହା କିପରି ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସର୍ବଜ୍ଞ
 କର୍ମ (Duty) ଦେଲେ ଅଧିକକିଛି
 ପ୍ରକେତ ଅଧିକ କି ତାହା ସହ କି ଆଏ ତାହା
 ଦେଲେ ଯେଉଁମାନେ ଅଧିକକିଛିକିଛି ଶ୍ରୀ
 ସଦାକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ସଦାକାର ସେତେ
 ଦ୍ରାଘ ହୁଏ ଦେଖେ ଦେଖେ ମନର ଦାୟିତ୍ୱ
 ସେମାନେ ସୁଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କି ଅଧିକାଂଶ କି
 ପରାଧୀର କୌଣସିପ୍ରକାର ମନର ନାହିଁ ।
 ଅଧିକ ଦେଖିଅଛି ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କର୍ମେଣିର
 ମେମ୍ବରମାନେ ଅଧିକକିଛିକିଛି-ସଦାକାରୀ
 ଦେଖିଅଛି ଦେଖାଉଛନ୍ତି । ସହ ତାହା
 ଦେଖାଉଅଏ ଦେଖେ ସେହିପରି ଦେଖେ ଦେଖେ
 କିପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ ଅଧିକକିଛି କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଦେଖେ ଦେଖାଉବା ତାହାର ଲୋକ ନୁହେଁ ।
 କର୍ମେଣିର ଏକକିଛି । କର୍ମେଣି ସଦାକାରୀ ଦାୟିତ୍ୱରେ
 ସହ ପ୍ରକେତର ହୁଏ ଦେଖେ ଅଧିକ ଦେଖାଉବା
 ସହ ଦେଖେ ଏକକିଛି କିପରି ସେ ସହ
 ଅଧିକକିଛି ଲୋକ ଦାୟିତ୍ୱର ସମାଲୋଚନା କି
 କିପରି କିପରି ଦେଖେ କି ଦେଖାଉବା ଦାୟିତ୍ୱ
 ଶ୍ରୀ ଗୋଷାଳା ଦେଖେ ଆଏ ଦେଖେ ତାହା-
 ଠାରେ ଅଧିକ ଏହି କିପରି ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ
 ଅଧିକକିଛି ସୁଦାକାର ସେ ଅଧିକକିଛି ମନ କରବେ ।
 ଗୋଷାଳାଅଙ୍କ { ଅଧିକକିଛି-କିପରିକି
 ଗୋଷାଳାଅଙ୍କ { ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି

ମୁଖ୍ୟପାତ୍ର ।

କାହାଣୀ ମଧ୍ୟମର ପତ	ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ	୫ ୦ ୯
କର୍ମେଣି ଦେଖ	ଗୋଷା	୫ ୦ ୯
କର୍ମେଣି ଦେଖ ମନର ଠା		୫ ୦ ୯
କାହାଣୀ ମଧ୍ୟମର ପତ		୫ ୦ ୯
କର୍ମେଣି ଦେଖ ମନର ଠା	କର୍ମେଣି	୫ ୦ ୯
କର୍ମେଣି ଦେଖ	କର୍ମେଣି	୫ ୦ ୯

ଦିଶାପନ ।
 ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ
 ଦିଶେଷ ସୂଚନା ।
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କୌଣସିପ୍ରକାର ସୁଦାକାର
 ଧ୍ୟାନ ସହ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ମୁଖ୍ୟ କୋ-
 ଶିଳରେ ଦୃଷ୍ଟି ସାଧାରଣରୁ ସଦାକାର ମନରେ
 ଅଧିକ ଅଧିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକକିଛିରେ ଅଧିକ
 ୫ ୧୧ ନାଲେ ଦେଖିବ । ସେହିପରି ମନରେ
 ତାହାମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି । ଧ୍ୟାନ ସାଧାରଣ

ପୂର୍ବରେ କିଛି ଦେଖାଇ ସମସ୍ତ ଅନୁମତି-
ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଚମ୍ପାନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ
ପୁସ୍ତକ ଦେଉଅଛୁ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ପଦ
ସେକ୍ରେଟରୀ

“ ପାଠକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ
ନିବେଦନ । ”

ଗୌରୀଶଙ୍କରଙ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନାଳୀ ଛାଡ଼ି ମଧ୍ୟ-
କାଳୀନ ଦେଲେ ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କ ଉତ୍କଳ
ରସର କରୁଅଛୁ ମୋଟସଲବାରିମାନେ
କଟକ ଯେ କୌଣସି ମାଲ ଶାଳକ ବଜ୍ର-
ଶିଳା ବସତ କରବେ ବାହା ବସାଇ ବରରେ
କଟକ କରବେ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ ଅମ୍ଭ
କ ଅରେ ବାରଦାର କର ଲାଗୁକର ଜାଣିବା
ରଣ ସଫାସାଧାରଣକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁ ।
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟଚରଣ ଗୋଷ୍ଠୀ ।
୧୯୭ }

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କାନ୍ଥ ଜଗଦୀଶ ରାଜକର ପଦେଇ ଉତ୍କଳ-
ଧାନର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ୫ ୧୧ ବା ଥିଲା ।
ସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳ
କଳ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୪ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପ୍ରତି-
କାନ୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇବାରେ ଭକ୍ତିୟ ଦେଉଅଛୁ ।

NOTICE

Wanted an Entrance passed teacher,
ary Rs. 15. He will get an allow-
e of Rs. 10 if competent to teach
wing up to the Entrance Standard
ply by the 31st December 1896
he Secretary H. E. School, Jajpur.

NOTICE

Wanted a whole-time tutor for 3 or
hildren on a salary of Rs. 25 a
ith besides free quarters. None
d apply who have not passed the
A. examination and have some
erience in teaching. Preference
be given to one who is strong in
skrit. Applications stating age
a testimonials of character will be
ived by me up to the 31 instant.
selected candidate must stick to
post at least 3 years.

oati, Balasore } S. De.
10--12--96.

AKHOYAPADA JAJPUR
DIVISION

TRANSPORT STEAMER SERVICE

Notice is hereby given that on and
after the 29th Decemper 1896, the
steamer leaving Jobra (Cuttack) on
Tuesday of each week, will stop at
Bhadrak on Wednesday and will
start back on Thursday morning at
9 A. M. arriving at Cuttack about
6 A. M. on Friday morning.

Ex. Engrs. office } W. Hwitt,
Akoypada Jajpur Dn. } En. Engineer
11--12--96. } Akhoyapada
Jajpur Division

Wanted a Head Clerk and Sheris-
tadar for the Baramba manager's
office. Salary Rs. 30 per month. Ap-
plications will be received by the
undersigned up to the 7th January
1897.

Baramba Manager's } Mudan Mohan
Office. } Patnaik
The 14th December } Manager,
1896

ବେତନୀୟ ପଞ୍ଚଦିଂଶତି ।

ସମସ୍ତ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦାସ ସଫାସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ କର
ଯାଉଅଛି ଯେ କଟକ ସହର କଳ୍ପକଳାର
ସହର ତାକସର କିକଟରେ ଏକ ନୂତନ
ତାକ୍ତର ଉପସାଧାରଣ ଖୋଲାଇବା ଅଛି । ଏ-
ଥରେ ସମସ୍ତ ରକମର କଲକା ତାକ୍ତର ଉପସ
ଏବଂ ଅଧି ଶକ୍ତି ଓ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲକା ଶାନ୍ତ୍ୟ ବିକସ୍ତ କୁଏ । ଏହା
ଛଡ଼ା ସୁବିଶାଳ ତାକ୍ତରମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାନା
ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପସ ମଧ୍ୟ ବିକସ୍ତ କୁଏ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉ-
ପସାଧାରଣ ଅପେକ୍ଷା ଏଠାରେ ଅଧିକ ସୁଲଭ
ମୂଲ୍ୟରେ ଉପସ ପ୍ରାପ୍ତ କୁଏ । ପୁଲକ୍ଷ ଅମ୍ଭର
ସମସ୍ତ ଉପସ କଲକା ବାଅନେଟ କମ୍ପାନୀର
ନୁତନ କଲକା ଅମସାକ ଅଟେ । କୌଣସି
ପାତ୍ରକ ବ୍ୟକ୍ତି ଧୀତାକ୍ତ ସମସ୍ତ ବିକସ୍ତକ ୧୯୭
ମୂଲ୍ୟ ତାକଟକ ସହ ଅମ୍ଭଙ୍କ ରେଖିଲେ
ଅମ୍ଭେ ବିକାଶରେ ଉପସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଠାଇ
ଦେଉଁ-କଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପଠାଇଲେ ଅମ୍ଭେ ସୁସ୍ଥ ଅଛୁ

ସହରେ ଉପସ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରସେଲଦ୍ୱାରା
ଏ (V. P. Parcel) ତାକ ଘୋଷଣ
ସହର ପଠାଇ ଦେଉଁ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବିକସ୍ତା ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭଙ୍କ କଟକରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲକା
ଉପସ ବିକସ୍ତ କୁଏ ।

ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଠିକାଣାରେ ପତ୍ର ଲେଖିବ
ସକାଶେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଶ୍ରୀ ମଉଲେଇ ସହରୁଦନ ଶା
ଉ. ଏଲ ଏମ୍. ଏସ୍, ଲୁ
ସେନରେଇ ମେଡିକେଲ କଲ
ବ୍ୟାକଟିମେଣ୍ଟ ବିଜ୍ଞାନ
କଟକ
୧୮୯୬୭

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଚମ୍ପାନୀଙ୍କ ସଲଗ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋକାଳରେ ବିକସ୍ତ ଦେଉଅଛୁ । କେତେକ
କିଳସର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ତାଲିକା ଦର୍ଶାଉଛି ।
ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରକ୍ୟ ।

ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହରପେକର)	୧୯୭୨	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୭୩	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୭୪	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୭୫	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୭୬	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୭୭	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୭୮	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୭୯	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୮୦	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୮୧	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୮୨	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୮୩	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୮୪	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୮୫	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୮୬	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୮୭	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୮୮	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୮୯	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୯୦	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୯୧	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୯୨	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୯୩	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୯୪	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୯୫	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୯୬	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୯୭	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୯୮	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୧୯୯୯	୫ ୧୦
ପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ସହର)	୨୦୦୦	୫ ୧୦

ଅଭିଭାବକ ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ

395

ତା ୧୫ ଇଞ୍ଚ ଉପମତ୍ତ ସନ ୧୯୧୭ ମସିହା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏତଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭେ ରତ୍ନାକର ଜଗତ । ସା । ଫକୀରମୋହନ
 ଅନୁଭବମଣ୍ଡଳ ପଢ଼ିଣା । ପ୍ର । ଅଗ୍ରଭେଦର ସବ୍ୟଧାରଣକୁ
 ଜଣାଇ ଦେଉଅଛୁ କି ସେ ଆମ୍ଭେ ଓ ଅମ୍ଭର ପୁର ଉପେକ୍ତ
 ଜଗତକମ୍ପଣରେ ବାଦଦାନୀକ ଉତ୍କଳପୁରୁ ଆମ୍ଭେ
 ଏହୁପୁରୁଷେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସବ୍ୟଭକ୍ତକ ଅମ୍ଭର ଗ୍ରମ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ
 ପ୍ରାକମାନଙ୍କରେ ମନାକ ଦେବ ଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ଦେଉଅଛୁ ଓ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣାଇଅଛୁ କି ସେ ଅମ୍ଭଙ୍କାମର ମାତ୍ର ମନ ରାଜକ
 ରେକେଣ୍ଡର ଓ କେରେକେଣ୍ଡର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଅଦାଲତର
 ଉଚ୍ଚତମେଇ ଟଙ୍କା ସେହି ଆଦେଶମାନଙ୍କଠାରେ ପାଠଶାଳା ଅଛୁ
 ତାହା ମତ କେହି ଅମ୍ଭର ଅଜ୍ଞାନରେ ବା ଭୀମା ମହାପୁରୁ
 ଉକ୍ତ ଉପେକ୍ତ ଜଗତକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ବା ବ୍ୟକ୍ତରେ ବଦଳାଇ
 ନାଥୁ କାହା ଅମ୍ଭର ମଜୁରୀଦେବେ ଆମ୍ଭେ ସେମାନଙ୍କ କମରେ
 ଉଚ୍ଚତ ଅଦାଲତରେ ନାମିବ କସ କେହି ଭୁଲ ।

୧୯୧୭ ମସିହା
 ରତ୍ନାକର ଜଗତ ।

ମନୁ ସମସ୍ତେ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାହିତ୍ୟିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ମ		ଅଗ୍ନିମ	୫୩
}	ଦ୍ଵିତୀୟ	}	
୧୫	}	}	୫୪

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 ସନ ୧୮୯୩୧୮୯୮ ମସିହାରେ ।
ନୂତନପତ୍ରିକା ।
 ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର ସାହିତ୍ୟିକ ସମାଜର
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୁଦ୍ରଣରେ
 ବନ୍ଧୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ।
 ବନ୍ଧୁକ୍ଷେତ୍ର ୫୦ ୮
 ଉତ୍କଳମୁଦ୍ରଣ ୫୦ ୮

ମାନଙ୍କ ନିମ୍ନେ ଦୋରାଣ ସମ୍ପଦ କରି ରଖିବା
 ବାହାରି ଏକାକୀ ତୁମ ପ୍ରକାର କରୁଥିବାର
 ସମ୍ପଦ ନିଜର । ଏହା ଲେଖିକାମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ-
 ନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁବିଧା ରୁପେ ପ୍ରକାଶ ଅନ୍ୟତ୍ର
 ବଦଳାଇ ଅଟେ ।

କରବାର ସମ୍ବଳମାନଙ୍କର ଗୁଣ କଲ-
 ଚରେ ବାହାରି ପଢ଼ାଗାରେ ଉତ୍ତମିତ ଦୋର-
 ପ୍ରକାର ସମ୍ପଦ ନିଜର । ଦେଖାଯିବ ଗୁଣପତ୍ର-
 ବାହାରି ଦେଖିବାର ବିବେଚନା ସଫା
 ପ୍ରକାଶମାନ । ଅନେକମାନେ କରଣା କରୁ ଗୁଣ-
 କୁମାରଙ୍କର ଗୁଣ ଅନେକଙ୍କ ଅବିଶ୍ଵାସ
 ଦେବେ ।

ବୋମ୍ବେଠାରୁ ସମ୍ପଦ ନିଜର ମେ ଦେଖିଲୁ
 ଠାରେ ସମ୍ପଦ ଗୋମେ ଦଳାଦଳାମା ଦୋରା-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ । ଏକେକେ ଦଳାଦଳାମାରେ ସୁଗ୍ର-
 ଦୋରାଣରେ ସେ ସମ୍ପଦ କେବେକେ ସାହେବ
 ସେଠାରେ ପଢ଼ାଗାରେ ବାହାରି ମାହାକୁ
 ଅନେକମାନେ ଓ ସେଠାରୁ ଗୁଣପତ୍ର ବାହାରି
 ନାହିଁ କଲେ । ସୁଲଭ ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଗୁଣ
 ଚଳାଇ କେବେକେ ମାହାପ୍ରକାର ଅଟେ ।

ଗୁଣପତ୍ର ଉତ୍କଳମୁଦ୍ରଣ ନିମ୍ନେ ମୁଦ୍ରା ସମ୍ପଦ
 କରଣା ବାହାରି ମାନଙ୍କର ବାହା ସୁବେଳିକାଅ

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଗୁଣପତ୍ରର ଗୁଣପତ୍ରର ସମ୍ପଦ
 ନିଜର । ବାହା ମହାପତ୍ର ସେଠାରେ ସମ୍ପଦରେ
 ସୁବେଳିକା ବାହା ବାହାରେ ଦୋରା ବାହାରେ
 ଦେଇ କରମାନଙ୍କ ବାହା ଶାଣି ନେଇ କଲେ ।
 ଅନେକ କେବେ ଏହାକୁ ଅବିଶ୍ଵାସ କରଣା
 ବାହାରି କେବେକେ ପଢ଼ାଗାରେ ଏକେକେ ଦୋର-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ । ସେଠାରେ ୫୨୦୦ ବା ମୁଦ୍ରା ସାମ-
 ରଣ ଦୋର ଅଟେ ।

ମାହାପତ୍ର ଉତ୍କଳମୁଦ୍ରଣରେ ଅନେକ
 ଅବେଦନପତ୍ର ପଢ଼ାଗାରେ ଉତ୍କଳମୁଦ୍ରଣ ପ୍ରକ-
 ମାନଙ୍କର କେବେକେକେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଟଙ୍କା
 ଅନେକ କେବେକେ ବାହାରି ଅବେଦନ ଦୋର-
 ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଏକାକୀକେ ମାହା ଦେବ ଅଥବା
 ଅନାମୀ ଦର୍ଶି ପଢ଼ାଗାରେ କେବେକେ ବାହା
 ଦୋର ନାହିଁ । ଗୁଣପତ୍ରରେ ସନ ୧୮୯୮ ମସି-
 ହାରେ ସମ୍ପଦ ସେ ଗୁଣ ଦୋରାଣରେ ବାହା-
 ଠାରୁ ଗୁଣ ଅଥବା ବାହା ଦୋର ଅଟେ । ସମ୍ପଦ
 ବାହାରି ଦେବେକେ ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁମୁ
 ଦୋର ଅଟେ ।

ଅଗ୍ରାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କର କରଣାରେ ଏକେକେ
 କୁଣପତ୍ର ଉତ୍କଳମୁଦ୍ରଣରେ କେବେକେକେ ସେ
 ୧୮୯୭ ମସିହା ତାହାରେକେ ବା ୨୫ ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପଦ ମାନଙ୍କର କେବେକେ

ଓଡ଼ିଶାର ଉନ୍ନତ ସମ୍ବଳ କର୍ତ୍ତୃକ ବୃଦ୍ଧି
 ୧୮୯୩-୯୪ ମସିହାର ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ସମ୍ବଳ
 ଶ୍ରୀକ୍ଷା ପଦାନୁସାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ରୀ ଓ ଶିକ୍ଷା-
 ମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ ସମ୍ବଳ ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ ।
 ପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ
 ପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ
 ଦାଲେଖର ସମ୍ବଳ ସମ୍ବଳ ।

ଉତ୍କଳଜାତ ବୃଦ୍ଧିକାରୀଙ୍କ
 ବିବେକ କାବ୍ୟମାନଙ୍କ
 ମଧୁସୂଦନ ଅପ୍ତସମ୍ପଦ ୫୨ ୫୨
 ମଦ୍ୟାମାତ୍ର ଦୁର୍ବେଦ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଳ ସମ୍ବଳ ।
 ମାଧବ ଅନନ୍ତ ବିଦ୍ୟା ୫୨ ୫୨
 ମିଶ୍ର ରୁଷଣ
 ଜଗନ୍ନାଥ ସମ୍ବଳ ସମ୍ବଳ ।

ଉତ୍କଳଦେଶର ଉତ୍କଳବିଦ୍ୟାଳୟ
 କୁଳଦେବୀବିଦ୍ୟାଳୟ ୫୨ ୫୨
 ରଘୁନାଥ ସଦାଶିବ ୫୨ ୫୨
 ମଦ୍ୟାମାତ୍ର ମିଶ୍ର

ଉତ୍କଳଜାତ ସଦାଶିବ ୫୨ ୫୨
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର
 ସଦାଶିବ ଦରଦର ୫୨ ୫୨
 ଦାସ ଦାସ

ଉତ୍କଳଜାତ ମିଶ୍ର ୫୨ ୫୨
 ଶ୍ୟାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ୫୨ ୫୨
 କୁଳମଦ୍ୟାମାତ୍ର ୫୨ ୫୨
 ମଧୁ ସମ୍ବଳ ସମ୍ବଳ ।

ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ବଳ ସମ୍ବଳ ।
 ଦାମୋଦର ମୁକୁନ୍ଦ ୫୩ ୫୩
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାସ ୫୩ ୫୩
 ଦାଲେଖର ସମ୍ବଳ ସମ୍ବଳ ।

କାଳକରଣ ବୃଦ୍ଧିକାରୀଙ୍କ
 ସାଧି କାବ୍ୟମାନଙ୍କ ୫୩ ୫୩
 ଜଗନ୍ନାଥ ସମ୍ବଳ ସମ୍ବଳ ।

ଗୋପୀନାଥ ସଦାଶିବ ୫୩ ୫୩
 ମଦ୍ୟାମାତ୍ର ମିଶ୍ର
 ଲେଖକାଥ ଲେଖକାଥ ୫୩ ୫୩
 ମିଶ୍ର ମଦ୍ୟାମାତ୍ର

ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ବଳ ସମ୍ବଳ ।
 ଲେଖକାଥମଦ୍ୟାମାତ୍ର ୫୩ ୫୩
 ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ବଳ ସମ୍ବଳ ।

ପ୍ରଧାନପାଠକ—ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର

ସିଦ୍ଧକ ପ୍ରଣୀତ ଦାମୋଦର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ
 ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ଦାମୋଦରଙ୍କ "ପ୍ରଧାନପାଠକ"
 ନାମକ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସାଦର ବର୍ଣ୍ଣନା କରା ହୋଇ
 ଅଛି । ଏହି ପ୍ରସାଦରେ କାରୁ ମଧୁସୂଦନ
 ରାଠି ଉପାସନା କରୁଥିଲେ ବୋଲି କହା ଯାଏ
 ଯଦିଫଳ୍ପ କୁଳଦେବୀବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୋହିତ ହୋଇ
 ତାଙ୍କୁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଅଛି ।

ସଙ୍ଗୀତମାନା—କାରୁ ମଧୁସୂଦନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 ପ୍ରଣୀତ ଏବଂ ଏ ନବଲେଖ ସମ୍ବଳ ପ୍ରେସରେ
 ମୁଦ୍ରିତ ଏଥିରେ ଶ୍ରୀକୋଟି ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ବଳବିତ
 ଏବଂ ସେ ସମ୍ବଳ ନାନାସ୍ୱର ଓ ତାଳରେ ଓଡ଼ିଆ ଓ
 ବଙ୍ଗଳା ହିନ୍ଦି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷାର ଗୁଡ଼ିକ
 ରଚିତ ହୋଇଅଛି । ସଙ୍ଗୀତ ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ
 ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସ୍ୱରାଣୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଯାତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ
 ମାନା ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟା ହେବା କଥେପୁ
 ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ଅର୍ଥେ ।

କଳସମ୍ପଦ—ଏହି ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀକ
 କରୁଗାଲି ଅଧୀକାରୀ ଶ୍ରୀକରୁ ଲାଲି ନୁପସୂତ
 ବିକ ଦେବର ରଚିତ ଓ ଦାମୋଦର କରୁଗାତ-
 ବନ୍ଧୁ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଏହା ପୃ ୨୫ ଖଣ୍ଡରେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । କରୁର ପାଠକା ଶ୍ରୀକରୁ କେବଳ ବନ୍ଧ-
 ତକ୍ରାସ୍ତ ଅଧିକର ଦେଲେ ଓ କେବଳକୂଳ
 ଦେଖାଇ ଦଳସମ୍ପଦ ଦେବ ଶ୍ରୀକରୁ ଶ୍ରୀକ
 କରୁର ପଦ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି । ବର୍ଣ୍ଣନାଟି
 ସୁନ୍ଦର ଓ ପଦ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ପାଠକାଳମାନା—ଏହି ପୁସ୍ତକର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
 ଶ୍ରୀକରୁ ପୁଲକଣା ଦେବ ଓ ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀ ଦାମୋ-
 ଦର ସତ୍ତ୍ୱନାସ୍ତୁକ । ଏହା ଲେଖା ଦାରସେଇ
 ପାଠକାଳ ପୃ ୫୨ ଖଣ୍ଡରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ।
 ମାତ୍ର । ପୁସ୍ତକର ଉତ୍କଳବର ଦୁଷ୍ଟରେ ନୁହେଁ
 କୁଳଦେବୀବିଦ୍ୟାଳୟ ଏପରି ପୁସ୍ତକ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
 ଦୁର୍ଲଭ ଶ୍ରୀ ନରେ ମୂଲ୍ୟ ସୁନ୍ଦର କରୁଗାକୁ ଦେବ
 ଶ୍ରୀକରୁ ରଚିତ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ
 ଏହା ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଓ ଶ୍ରୀକରୁ ଅଦର୍ଶ । ଏଥିରେ
 ଶ୍ରୀ କରୁଦେବର ଉତ୍କଳା ସଙ୍ଗରକୂଳ ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ
 ବେଦେବୋଟି ଲେଖା ଲେଖା ଅଛି । ଶ୍ରୀ
 ସମ୍ବଳରେ ଏହିକ କରୁଲେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
 ପୁସ୍ତକ ଦାମୋଦର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀତରୁ ଲଳ-
 କରୁର ଅଦୂର ଭାବର ମାନା ସେ ଦେଖି-
 ରୁଣେ ଅଦୂରା ଓ ଦେବେ ଏହା ଅସମ୍ଭବ ।
 ଅନେମାନେ ଏ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା

କାରୁର ପଠକ ଯୋଗ୍ୟ ଓ ବାଳକା ବନ୍ଧ୍ୟାଳ-
 ସ୍ୱରାଣୁ ଶ୍ରୀକରୁ କେବଳକା କରୁ ।

ସଙ୍ଗୀତରୁକ୍ତମାନା—ଏହି ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ ଅନୁର
 ମଦ୍ୟାମାତ୍ର ଶ୍ରୀ ମଦ୍ୟାମାତ୍ରଦେବ ବିକ ବାହାଦୁରଙ୍କ
 ଦ୍ୱାରା କରୁର ଏକ ସମ୍ବଳ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ।
 ଏହାର ଉତ୍କଳବର ପୃ ୮୮ ଖଣ୍ଡ ଏବଂ ତାଳା
 ସ୍ୱର ରଚିତା ଓ ନାନା ରସର ଗୀତମାନଙ୍କ
 ଏଥିରେ ଅଛି । ସମସ୍ତ ଅନୁପ୍ରାସ ପ୍ରକୃତି ସଦ-
 ଭାବ୍ୟସର ଅରୁର ନାହିଁ ମାତ୍ର ଶ୍ରୀକରୁ କାଟି-
 କ୍ୟାକା ସଙ୍ଗୀତସମ୍ବଳ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସମ୍ବାଦରେ ଶ୍ରୀକରୁ ପ୍ରକଳ ହୋଇଅଛି । ସମ୍ବା-
 ଦରେ ଦେବେ ଶ୍ରୀକରୁ ଦେଖାଯାଉଥିଲେ ଚିତ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି
 ମନୋ ସାଧକମାନା ନାହିଁ ।

ଅସମ୍ଭାବର ମାନସ୍ୟ କରୁରର ଘଟ ମନୋକାର
 କରୁ ମନୋକାର ପଦ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକମାନ କରୁଅଛି ।

କରୁର ଉତ୍କଳରେ ବନିତ କରୁର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 କରୁରମାନ ଘଟ କରୁରର ଉତ୍କଳ ଓ କରୁର ହୋଇ-
 ଅଛି କରୁର ଅଗାଧ ଘଟ କରୁରର ଉତ୍କଳ
 କରୁ ହୋଇଅଛି ।

ଏତଦ୍ୱାରା କରୁରର ମାନସ୍ୟ ମନୋକାର ଘଟା
 କରୁର କରୁର ହୋଇ ଯାଉଅଛି । ଏହାର ମାନସ୍ୟ
 କରୁରର କରୁର ଏହା ଶ୍ରୀକରୁରୁକ୍ତମାନେ
 ଅଛି ।

ମଦ୍ୟାମାତ୍ର ଶ୍ରୀକରୁର ଶ୍ରୀକରୁର ସମ୍ବଳ କରୁର
 ମାନୋକାର କରୁରରେ କରୁରର ଶ୍ରୀକରୁର କରୁ
 କରୁର ଘଟକରୁର ଶ୍ରୀକରୁର କରୁରରେ ଏକ କରୁର
 କରୁଅଛି ।

ଏ କରୁରର କାଠକରା ଶ୍ରୀକରୁର କରୁର ଶ୍ରୀକରୁର
 କରୁରର ଅଗାଧ କରୁରର କରୁର ଅଗାଧରେ
 ଦାମୋଦର କରୁରର ଦେଖା କରୁରର ଦାମୋ-
 ଦର କରୁରର ଅଗାଧ ଶ୍ରୀକରୁର ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଶ୍ରୀକରୁ
 ଅଗାଧର କରୁରର ପ୍ରକାର କରୁରରେ କରୁର ଅଗାଧ
 ଦାମୋଦର ହୋଇଅଛି । କରୁରର ସମ୍ବଳ ଏ ୧୦ ଶ୍ରୀକରୁ-
 ରରେ କରୁରର ଦାମୋଦର କରୁରର ଶ୍ରୀକରୁର
 କରୁର ପ୍ରକାର କରୁର ହୋଇଅଛି । କରୁରର ମନୋକାର
 ଦାମୋଦର ଦେଖା କରୁରର ଦେଖା ନାହିଁ ।

କରୁର ଶ୍ରୀକରୁର କରୁରର ଦେଖାକରୁର କରୁର
 ସଦ୍‌ବୃତ୍ତମାନେ ଅଗାଧର ଦାମୋଦରର ଦାମୋଦର
 ହୋଇଅଛି ।

ମଦ୍ୟାମାତ୍ର ସମ୍ବାଦ ଶ୍ରୀକରୁର ଶ୍ରୀକରୁରର ମାନ-
 ସ୍ୟ କରୁରର ଦାମୋଦର ମାନୋକାର କରୁର ଘଟ
 କରୁରର ଶ୍ରୀକରୁର କରୁରର କରୁରର ଦାମୋଦର-
 ଦେଖାକରୁର ମଦ୍ୟାମାତ୍ର ଶ୍ରୀକରୁର ଅଗାଧର କରୁର
 ସମ୍ବାଦ ହୋଇ କରୁରର ଓ କରୁରର ଦିଲସାଦାର କରୁ
 କରୁରରୁ କରୁର ଶ୍ରୀକରୁର ମାନୋକାର ଦାମୋଦର
 କରୁରର ଦେଖା କରୁରର ଦେଖାକରୁର କରୁର ଘଟ

